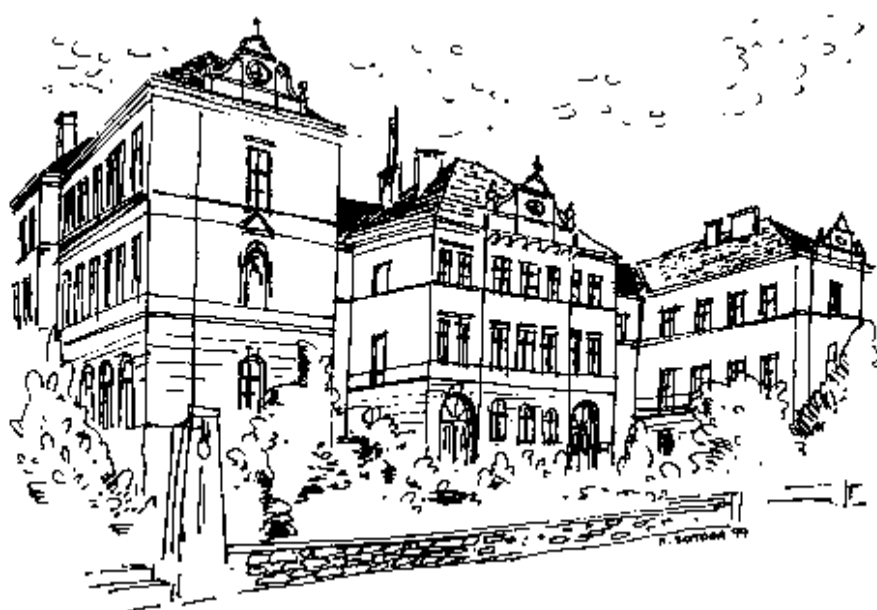

Školní vzdělávací program

**Základní škola a Mateřská škola
Nová Bystřice**

KAŽDÝ Z NÁS MŮŽE BÝT V NĚČEM ÚSPĚŠNÝ
A UZNÁVANÝ.
JEN PŘIJÍT NA TO V ČEM!

*Základní škola a Mateřská škola Nová Bystřice
Hradecká 390
378 33 Nová Bystřice*

e-mail: zakladni.skola@novabystrice.cz

Obsah ŠVP

Strana

PREAMBULE.....	4
1 Identifikační údaje.....	5
2 Charakteristika školy.....	7
2.1 Velikost a úplnost školy	7
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	7
2.3 Charakteristika žáků	8
2.4 Dlouhodobé projekty.....	8
2.5 Mezinárodní spolupráce	8
2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	9
3 Charakteristika ŠVP	10
3.1 Zaměření naší školy	10
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)	22
3.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	24
3.6 Začlenění průřezových témat	25
3.6.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)	27
3.6.2 Výchova demokratického občana (VDO)	29
3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)	30
3.6.4 Multikulturní výchova (MkV).....	31
3.6.5 Environmentální výchova (EV)	32
3.6.6 Mediální výchova (MV).....	33
4 Učební plán	35
4.1 Učební plán pro 1. stupeň.....	35
4.2 Učební plán pro 2. stupeň.....	36
5 Učební osnovy.....	38
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	38
5.1.1 Český jazyk	38
5.1.2 Anglický jazyk	76
5.1.3 Anglický jazyk jako další cizí jazyk	87
5.1.4 Cvičení z anglického jazyka (volitelný)	93
5.1.5 Německý jazyk	95
5.1.6 Německý jazyk jako další cizí jazyk	107
5.1.7 Cvičení z německého jazyka (volitelný)	113
5.2 Matematika a její aplikace.....	114
5.2.1 Matematika.....	114
5.2.2 Minimální úroveň očekávaných vzdělávacích výstupů	134
5.3 Informatika	139
5.3.1 Informatika	139
5.3.1 Počítače (volitelný)	152
5.4 Člověk a jeho svět	157
5.4.1 Prvouka.....	157
5.4.2 Přírodověda a vlastivěda	167
5.5 Člověk a společnost.....	177
5.5.1 Dějepis.....	177
5.5.2 Výchova k občanství	187
5.6 Člověk a příroda	199
5.6.1 Fyzika	199
5.6.2 Chemie	208
5.6.3 Přírodopis	215

5.6.4 Přírodovědná praktika (volitelný)	223
5.6.5 Zeměpis	226
5.7 Umění a kultura	233
5.7.1 Hudební výchova.....	233
5.7.2 Výtvarná výchova	244
5.8 Člověk a zdraví.....	256
5.8.1 Tělesná výchova a výchova ke zdraví.....	256
5.8.2 Sportovní výchova (volitelný).....	281
5.9 Člověk a svět práce	286
5.9.1 Pracovní činnosti	286
5.9.2 Technická praktika (volitelný)	301
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	305
6.1 Hodnocení žáka ve škole.....	305
6.2 Pravidla pro hodnocení žáků	307
6.3 Hodnocení výsledků vzdělávání.....	311
6.3.1 Klasifikace předmětů s převahou teoretického zaměření – jazykové, společenskovědní, přírodovědné a matematika.....	311
6.3.2 Klasifikace předmětů s převahou praktického zaměření – pracovní činnosti, praktika, základy techniky, domácí nauky.....	313
6.3.3 Klasifikace předmětů s převahou výchovného zaměření – výtvarná, hudební, tělesná, sportovní výchova... ..	314
6.3.4 Slovní hodnocení.....	315
6.3.5 Celkové hodnocení na vysvědčení	316
6.3.6 Vzdělávání žáků s příznými podpůrnými opatřeními	316
6.3.7 Vzdělávání cizinců	316
7 Závěr.....	317

PREAMBULE

„ Kořeny starých stromů mohou být pro nás klíčem k vědomostem a náhledu na život. “

Aristoteles

Oblast, ve které se naše škola nachází, oplývá vzácnými historickými památkami a nabízí bezpočet přírodních krás, míst pro letní a zimní rekreaci. Je to rozmanitá krajina s mírně zvlněným terénem, s množstvím lesů, rybníků a řek.

**ZDRAVÁ PŘÍRODA - ZDRAVÍ LIDÉ.
VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH!**

1 Identifikační údaje

ŠVP je zpracován v souladu s RVP ZV podle stanovené struktury pro celé období základního vzdělávání.

Název vzdělávacího programu:

Škola pro život

Ne pro školu, leč pro sebe se učíme.

Adresa školy:

Základní škola a Mateřská škola Nová Bystřice
příspěvková organizace, právní subjektivita od 1.1.2003
Hradecká 390, 378 33 Nová Bystřice

IČO: 75000491

DIČ: CZ 75000491

IZO: 107721198

REDIZO: 650040821

Kapacita školy: 450 žáků

Číslo jednací: 108/2022

e-mail: zakladni.skola@novabystrice.cz

web: www.zs.novabystrice.cz

Ředitel školy:

Mgr. Václav Zajíc

zakladni.skola@novabystrice.cz

telefon: +420 388 288 131

Zástupce ředitele školy:

Mgr. Milan Koperdák

milan.koperdak@zsnovabystrice.cz

telefon: +420 388 288 132

Koordinátoři ŠVP:

Mgr. Václav Zajíc

vaclav.zajic@zsnovabystrice.cz

Mgr. Josefa Rykrová

josefa.rykrova@zsnovabystrice.cz

Zřizovatel školy:

Město Nová Bystřice

Mírové náměstí 58

378 33 Nová Bystřice

IČO: 00247138

telefon: +420 384 386 206

www.novabystrice.cz

Součástí školy je školní družina.
IZO: 114400172
Kapacita školní družiny: 90 žáků
telefon: +420 608 087 592

Součástí školy je školní jídelna.
IZO: 102503885
Kapacita školní jídelny: 600 jídel
telefon: 388 288 138

Platnost dokumentu:

od 01.09.2022, verze 8

ŠVP ZV Škola pro život, verze 8, byl projednán Školskou radou dne 15. 8. 2022.

ŠVP ZV Škola pro život, verze 8, byl projednán na pedagogické radě dne 20. 6. 2022

Mgr. Václav Zajíc
ředitel školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem, patříme mezi středně velké školy okresu. Škola vzdělává zhruba 320 žáků, průměrná naplněnost tříd je 20 žáků. Třídy jsou většinou paralelní. Do základní školy každoročně dojíždí kolem 100 žáků z přilehlých obcí. Některé tyto žáky uvolňujeme z části odpoledního vyučování. Tento počet žáků je po dohodě s vyučujícími a rodiči výrazně snížen na nejnutnější možnou míru. Do našeho subjektu patří základní škola, mateřská škola, školní družina, školní jídelna (jídelna základní školy a jídelna mateřské školy) a rodinné centrum.

Základní škola se nalézá v Hradecké ulici na pokraji obce v blízkosti Mírového náměstí. Leží v překrásné oblasti jihočeské České Kanady nedaleko hranic s Rakouskem.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor na základní škole tvoří ředitel školy, zástupce ředitele školy, učitelé, vychovatelky školní družiny a asistentky pedagoga. Celkem asi třicet pedagogických pracovníků.

Na naší škole pracuje výchovný poradce, školní metodik prevence, metodik informačních a komunikačních technologií, dva koordinátoři ŠVP. Za koordinaci výuky v jednotlivých předmětech zodpovídají vedoucí předmětových skupin.

Většina učitelů ovládá pasivně alespoň jeden cizí jazyk, aktivně ho používají pouze někteří. V této oblasti se budou učitelé do budoucna dále vzdělávat. Všichni pedagogičtí pracovníci prošli kurzem počítačové gramotnosti Z, většina kurzem P a někteří i dalšími navazujícími kurzy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá podle předem připraveného plánu. Vzdělávají se v kurzech a na seminářích, jejichž obsahem jsou zejména nové poznatky z pedagogických a psychologických disciplín, dále z oborů souvisejících s vyučoványými předměty, s prevencí rizikového chování, s bezpečností a ochranou zdraví při práci, s jazykovým vzděláním, prací na počítači a s tvorbou ŠVP. Všichni absolvovali kurz první pomoci, jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech, a všichni se zúčastnili celodenního semináře „Co dělat když....“ v oblasti prevence rizikového chování. Všichni pedagogové absolvovali dvouleté vzdělávání v rámci projektu Další vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ Nová Bystřice, který byl podpořen z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Tento projekt byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Učitelé spolu vzájemně dobře komunikují, vyměňují si zkušenosti, spolupracují nejen v předmětových skupinách, ale také na tvorbě celoškolních i menších projektů.

2.3 Charakteristika žáků

Kromě žáků z Nové Bystřice tvoří určitou část i dojíždějící žáci z okolních obcí.

Pozornost věnujeme žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními a žákům nadaným a mimořádně nadaným, pro které zpracováváme buď plán pedagogické podpory, či na základě doporučení ŠPZ individuální vzdělávací plán.

Pro žáky, kteří přicházejí během školního roku, a kteří se tudíž učili podle jiných ŠVP, máme připravený tzv. přechodový program (viz. 3.4).

2.4 Dlouhodobé projekty

Většina pedagogických pracovníků spolupracuje při realizaci školních projektů.

Každoročně v rámci naší školy probíhají tyto akce:

- **Celoškolní projekty:** Den jazyků, Vánoce (Velikonoce), Den přírody a zdraví (v průběhu školního roku), Školní olympiáda a Pokreslete chodníky (akce určené ke Dni dětí).
- **Ročníkové projekty:** Jaro, podzim (tematický projekt, který probíhá v souběhu několika vyučovacích předmětů, v průběhu 1. až 3. ročníku), Státní zřízení (spolupráce v předmětech VO, D, Vv v 7. ročníku), Karel IV. (pro 4. ročníky v předmětech V1, Vv, Pč), Kleidung (6. ročníky – Vv, Nj), Dramatizace pohádky nebo balady (6. ročníky - Čj, Vv), Vesmír (5. ročník- Př,Čj - sloh, Pč, Vv), Cestujeme po Evropě (5. ročník - V1, Pč,Vv), Dopravní hřiště (4. ročníky), Absolventské práce žáků 9. ročníků (všechny předměty), Čtenářské dílny (5. tř.), Čtenářské projekty (2. st. – Čj, Inf), Volba povolání (5. a 9. ročníky – V1, Čj, Pč, Vv, VO, Inf).

Aktuálně zařazujeme i menší projekty v rámci inovace metod a forem práce.

Organizujeme řadu exkurzí (divadlo v Českých Budějovicích, v Táboře a v Jihlavě, Temelín, Muzeum A. Hrdličky, planetárium J. Hradec, historická Praha. Žáci absolvují plavecký výcvik (3. a 4. ročník) a lyžařský výcvik (7. ročník).

2.5 Mezinárodní spolupráce

Spolupracujeme s rakouskou školou z Heidenreichsteinu Volksschule (1.- 4. ročníky). Chceme, aby se žáci obou škol setkávali, vzájemně se poznávali, zdokonalovali se v cizím jazyce. Učíme se společně němčinu, angličtinu i češtinu.

Připravujeme akce zaměřené na sport, turistiku či pracovní činnosti. Poznáváme krásy Jindřichohradecka i Waldviertelu. Víme o sobě, komunikujeme spolu. S kolegy z rakouské školy si vyměňujeme postřehy i zkušenosti.

Nejen žáci, ale i jejich rodiče (z obou zemí) jsou akcemi potěšeni.

2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Zákonní zástupci žáků jsou seznamováni se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků čtyřikrát ročně na pravidelných třídních schůzkách, kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době akcí pro veřejnost (školní projekty). Další informace získávají zákonní zástupci prostřednictvím informačního systému Bakaláři, osobně či telefonicky, z webových stránek školy, Zpravodaje novobystřických občanů, zprávami v okresním tisku, z městského rozhlasu.

Pro lepší komunikaci školy a zákonných zástupců existuje Spolek rodičů při ZŠ a MŠ Nová Bystřice. Nejvyšší orgán spolku, Schůze zástupců, se schází jednou ročně a vznáší připomínky k fungování školy řediteli školy.

Spolupráce školy s Městem je na velmi dobré úrovni. Město zajišťovalo všechny výše jmenované rekonstrukce (půdní vestavba, budova školy, prostor za školou), které představují částku několika desítek milionů korun.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a § 168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Tvoří ji 2 zástupci Města, 2 zástupci základní školy, 2 zástupci z řad rodičů. Školská rada se schází minimálně dvakrát ročně a vyjadřuje se k návrhům školního vzdělávacího programu a k jeho uskutečňování.

Velkou pozornost věnujeme žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními a žákům nadaným a mimořádně nadaným.

Spolupráci školy se ŠPZ (školské poradenské zařízení) zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci se školním metodikem prevence, ostatními vyučujícími a vedením školy.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření naší školy

Naše škola chce nabídnout našim žákům dostatek znalostí a dovedností, které pro ně budou mít smysl v jejich dalším životě. A to nejen znalosti encyklopedické, ale především praktické.

Do výuky zařazujeme efektivní metody, skupinové a projektové vyučování. Vedeme žáky k týmové práci.

Chceme v nich podporovat pocit bezpečí ve třídě, získání zdravého sebevědomí a schopnost sebehodnocení. Záleží nám na pocitu sounáležitosti žáka se svou třídou, učitelem i se školou a celou obcí, kde žijeme.

Chceme nenásilnou formou docílit provázanosti mezipředmětových vztahů, neoddělujeme striktně jednotlivé předměty. Jedním z předpokladů úspěchu je docílení důvěry žáků ve své učitele. Učitel by měl být jejich respektovaným poradcem.

Pro budoucí život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků. Naše obec leží v těsné blízkosti hranice s Rakouskem, a tak nabízíme našim žákům kromě anglického také výuku německého jazyka. Chceme i nadále pokračovat ve spolupráci s rakouskými školami z Heidenreichsteinu i Litschau na bázi výměnných návštěv, prezentací, výstav, kulturních vystoupení a sportovních akcí.

Naše škola rozšířila své vybavení počítačovou technikou a interaktivními tabulemi. Žáci využívají komunikačních a informačních technologií v různých předmětech. Vedeme žáky k volbě povolání, i tam své znalosti z informatiky využívají. Do výuky zařazujeme témata z oblastí: ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, obrana vlasti, korupce, dopravní výchova, výchova ke zdraví, etická výchova, sexuální výchova, finanční, informační, čtenářská a matematická gramotnost.

Naše škola má k dispozici dvě tělocvičny a několik sportovních hřišť a sektorů v nejbližším okolí. Vedeme žáky ke sportu a zdravému životnímu stylu.

Naším velkým zájmem je dodržování pravidel Školního řádu. Chceme děti naučit, že chování žáků ve škole se odrazí i v budoucnosti chováním lidí v celé společnosti. Záleží nám na vzájemné toleranci, úctě a spolupráci mezi žáky ve třídách, ve škole i v družině.

Nepreferujeme mezi žáky jen intelektuální nadání, chceme u žáků méně zdatných rozvíjet i manuální nadání v různých pracovních činnostech. Žáci velmi talentovaní a intelektuálně zdatní v některých případech pokračují od šesté třídy ve studiu na víceletých gymnáziích.

V případě vzdělávání žáků s LMP dojde k úpravě očekávaných výstupů ŠVP podle RVP ZV. Bližší vymezení se provede až v návaznosti na znalost vzdělávacích potřeb konkrétního žáka.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit žáky pro život. Naše škola se o to snaží pomocí výchovných a vzdělávacích strategií. Všichni pracovníci vycházejí ze základních hodnot školy, které přirozeně respektují a které jsou nedílnou součástí ŠVP.

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • Vybíráme vhodné způsoby a metody, např. klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. • Podporujeme tvořivost žáků, samostatnost, ale i spolupráci v kolektivu. • Vedeme žáky k propojování získaných informací s praktickým životem. • Žáci se účastní soutěží a olympiád. • Zadáváme motivační domácí úkoly. • Učíme žáky operovat s užívanými termíny, symboly a znaky, pracovat s chybou a být trpělivými. • Snažíme se zminimalizovat pouze teoretické získávání vědomostí a umožnit žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. • Vedeme žáka k aktivní diskusi, kde kriticky hodnotí výsledky svého učení a poznává pravý smysl a cíl učení.
-------------------------------	--

<p>Kompetence k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učíme žáky, jak problému předcházet, klademe důraz na prevenci problému. • Pomáháme dětem v situaci již existujícího problému hledat optimální, vlastní řešení, spolupracujeme s rodiči, se ŠPZ, výchovným poradcem, školním metodikem prevence a dalšími vyučujícími. • Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. • Dáváme prostor žákům k sebevyjádření nejen při vyučování, ale i v mimoškolních kroužcích a třídnických hodinách. • Preferujeme týmovou práci. • Navozujeme možné praktické problémové úlohy, i ze života, a modelově je řešíme. • Využíváme moderní informační a komunikační technologie, např. internet... • Snažíme se jít příkladem a svými postoji kladně ovlivňujeme žáky ve výchovném procesu.
--	--

<p>Kompetence komunikativní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky ke správné formulaci myšlenek a pocitů, k výstižnému vyjadřování, souvislému a kultivovanému projevu. • Učíme žáky vyjádřit a obhájit svůj názor, umět vyslechnout a respektovat i názory druhých. • Směřujeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni. • Vedeme žáky k používání vhodných řečových prostředků (gesta, mimika, intonace apod.). • K informovanosti a komunikaci ve škole i mimo ni využívají žáci školní časopis. • Žáci mají k dispozici multimediální prostředky. • Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci. • Podporujeme komunikaci s rakouskými partnerskými školami.
--	--

<p>Kompetence sociální a personální</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci si osvojují základy spolupráce a práce v týmu. • Naslouchají svým spolužákům při prezentaci jejich prací. • Vedeme žáky k dodržování společně vytvořených pravidel. • Snažíme se u žáků vzbudit pocit empatie. • Při práci ve skupině se žák učí přijímat i poskytovat pomoc. • Potlačujeme u žáků rasovou nesnášenlivost. • Žák se učí při práci ve skupině vyslechnout cizí názory a společně najít optimální řešení. • Vedeme žáky k mimoškolní pomoci dětem ze sociálně slabých rodin.
--	--

<p>Kompetence občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vychováváme z žáků svobodné a zodpovědné bytosti, které si uvědomují svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni. • Vedeme žáky k dodržování školního řádu. • Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot a postavit se proti násilí a poskytnout pomoc. • Vedeme žáky ke zodpovědnému chování v krizových situacích. • Pořádáme celoškolské projekty, kde žákům umožňujeme zapojit se do kulturního dění v obci a sportovních akcí. • Snažíme se, aby žák pochopil základní ekologické souvislosti a respektoval požadavky na kvalitní životní prostředí.
-----------------------------------	---

<p>Kompetence pracovní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učíme žáky udržovat si své místo a pomůcky v pořádku, bezpečně používat rýsovací a další potřeby. • Vedeme žáky k samostatnému objektivnímu vyhodnocování výsledků své práce. • Motivujeme žáky k plánování a organizování svých pracovních činností, a to nejen ve škole. • Dodržujeme pravidla bezpečnosti práce a hygieny z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, chráníme životní prostředí. • Budujeme u žáků pozitivní vztah k práci a odpovědnost za kvalitu výsledků své práce. • Vedeme žáky k všestrannému seznámení s jejich volbou povolání, projekt "Volba povolání". • Doplňujeme výuku o praktické využití výsledků své práce. • Pomáháme žákům s výběrem volitelných předmětů při profesní orientaci.
---------------------------------------	--

Kompetence digitální

- Zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.)
- Poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace)
- Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map, navigací a digitálních technologií
- Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Další společné strategie

1. Motivovat žáky pro celoživotní učení a umožnit jim osvojit si strategii učení

- rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
- dostatek informačních zdrojů a učebních nabídek – knihovna, internet, exkurze, projekty, další výchovné pořady
- propojení informací se skutečným životem
- samostatnost organizace vlastní činnosti
- vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
- práce v motivujícím prostředí
- práce s přiměřeným učivem
- výuka bez situací nerovnosti a ponížení
- stanovení dílčích cílů
- zařazování metod podporujících zvědavost

2. Podporovat znalost cizích jazyků

- vhodná motivace
- využití alternativních metod ve výuce
- od sedmé třídy zařazení druhého cizího jazyka
- nabídka konverzace v cizím jazyce

3. Podněcovat k tvořivému a logickému myšlení a ke schopnostem řešení problémů

- zavádění inovativních metod a forem práce do výuky
- poznatky nepředávat žákům v hotové podobě
- klást důraz na spolupráci i vlastní zodpovědnost
- uplatňování mezipředmětových vztahů
- objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů, jejich propojování
- praktická cvičení
- uplatňování základních myšlenkových operací – analýza, syntéza, zobecňování, třídění, abstrakce, srovnávání
- rozvíjení schopnosti logického uvažování
- řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
- podpora netradičních způsobů řešení

4. Vytvářet zodpovědnost za svá řešení

- učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
- demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
- nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání

- akceptovat pravidla a řád, spolupodílet se na jejich vytváření
- vhodnou formou prosazovat své zájmy
- učit se argumentovat

5. Vést žáky k otevřené komunikaci a dovednosti naslouchat

- prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků, řečí těla)
- dodržování pravidel účelné komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování různých názorů)
- hledání společného východiska, aktivní diskuse
- tolerance a schopnost empatie
- poznávání sebe a vztahů k jiným
- snaha po hledání, objevování a řešení problémů

6. Rozvíjet a podporovat čtenářskou gramotnost

- vybírání textů z reálného života
- získávání informací a zaměření se na srozumitelně uvedenou informaci a její vyhledávání
- zkoumání použitého jazyka v textu
- posouzení obsahu textu, formy a jejich vzájemného vztahu
- vyvozování závěrů přímo vyplývajících z textu
- interpretace myšlenek a informací z textu
- porovnávání textu s dosavadními znalostmi
- zobecňování myšlenek
- nabídka knih, společný výběr, přiměřenost věku

7. Rozvíjet týmovou práci, která vede ke vzájemné pomoci a respektu

- pravidla práce v týmu
- osobní odpovědnost za výsledky společné práce
- schopnost prezentace týmu
- atmosféra demokracie a přátelství
- kooperativní učení, spolupráce ve výuce
- spolupráce žáků mezi sebou, žáků a učitelů
- spolupráce učitelů a podíl na řízení školy
- spolupráce se zákonnými zástupci, obcí, Radou školy, školským odborem a dalšími organizacemi a institucemi

8. Vést k objektivnímu hodnocení a sebehodnocení

- poskytování reálných příležitostí k dosažení úspěchu
- poznávání vlastních možností
- prezentace vlastních výsledků (vlastní práce)
- hodnocení formou zpětné vazby
- hodnocení za to, co žák zvládá, a ne za to, co neumí
- využívání kladného hodnocení

- dobré výsledky podporující motivaci
- osobní příklad

9. Vést žáky k toleranci, ohleduplnosti a empatii

- otevřenost vůči spolužákům
- solidarita s druhými
- rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti
- věnovat péči žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními a žákům nadaným a mimořádně nadaným
- porozumění odlišnému způsobu života lidí jiných kultur
- vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
- rozvíjení schopnosti empatie
- ohleduplnost ke slabším
- tolerance sociálních rozdílů

10. Vytvářet u žáků potřebu respektovat práva a povinnosti svá i ostatních

- chápání nutnosti vytváření a respektování pravidel soužití
- pochopení daných norem soužití
- snaha o odbourávání lhostejnosti k dění kolem sebe
- zodpovědnost za tvoření pravidel soužití
- chápání bohatství a složitosti citového života
- orientace ve vlastním citovém životě, přiměřené projevy citů a sebeovládání
- uvědomění si citové nevyzrálости v období dospívání, chápání věkových hranic

11. Zdůrazňovat žákům nutnost uznávání tradice, kulturního a historického dědictví

- orientace v historii a schopnost vyvodit si poučení pro život
- chápání bohatství národního dědictví a nutnost jeho zachování
- akceptování rozdílnosti kultur
- uvažování v evropských a celosvětových souvislostech
- prolínání kulturního a historického dědictví do všech oblastí lidského života
- podpora historických tradic v projektech

12. Chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy

- nutnost souznění člověka a přírody
- nacházení celosvětových globálních problémů v ekologii
- propojenost environmentu ve všech předmětech
- alternativní řešení ekologických problémů
- význam ochrany přírody
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- naše obec a její ekologické hospodářství
- životní prostředí a zdraví člověka

13. Přesvědčit žáky o nutnosti ochrany fyzického, duševního a sociálního zdraví a vést je k odpovědnosti za něj

- čistota prostředí školy
- vhodné hygienické zázemí
- vhodné prostředí – účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí – spoluúčast na jeho úpravě
- organizace denního režimu ve prospěch žáků – časová, obsahová
- zdravý stravovací a pitný režim
- kompenzační hygienické přestávky v učení
- pohybové a relaxační přestávky
- umožnění pobytu venku o hlavní přestávce
- škola bez návykových látek
- důsledná prevence šikany a násilí i jiných projevů rizikového chování
- klima školy – úcta, sounáležitost, uznání

14. Umět využívat komunikačních a informačních technologií

- provázanost povinného předmětu Informatika a povinně volitelného předmětu Počítače s ostatními předměty prostřednictvím výukových programů
- využití internetu jako možného zdroje získávání poznatků
- propojení znalostí z informačních technologií se skutečným životem (účelné, konkrétní, využitelné úkoly s konkrétními výstupy)
- možnost podílet se na vytváření webových stránek školy, na tvorbě školního časopisu na PC

15. Podporovat zájem o technické obory, využívání znalostí a dovedností při volbě povolání

- harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace
- osvojování základních pracovních dovedností a návyků
- uplatňování sebehodnocení žáka
- spolupráce s úřadem práce a se středními školami
- exkurze, zájmové aktivity
- výstupní hodnocení žáků
- absolventské práce

16. Umožnit žákům účelné využití volného času

- nabídnout žákům dostatek aktivit ve školní i mimoškolní činnosti (zájmové kroužky)
- nabídnout alternativy zájmové činnosti na základě různých výchovných pořadů
- zúčastňovat se olympiád, soutěží, a to ve všech oblastech výchovné vzdělávací práce
- zařazovat do výuky zajímavé projekty
- podporovat příhraniční spolupráci s rakouskými školami

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Integrační program školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho maxima. Výstupy integračního programu tak zasahují zejména do kompetencí OSV a jejich zvládnutí výrazně ulehčuje žákovu cestu učení.

Vzdělávání žáků se SVP probíhá s využitím podpůrných opatření (PO), která se člení do 5 stupňů podle organizační a finanční náročnosti.

Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrná opatření 1. stupně

Škola volí PO 1. stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, v organizaci výuky, v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě). Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje pod vedením výchovného poradce (VP) a školního metodika prevence (ŠMP) třídní učitel za pomoci ostatních vyučujících. VP stanoví termín přípravy a organizuje společné schůzky s rodiči, učiteli, vedením školy i žákem samotným. Tento dokument má písemnou podobu. Jeho zpracování není podmíněno doporučením školského poradenského zařízení. PLPP obsahuje podpis osob, jež s ním byly seznámeny, avšak nevyžaduje se informovaný souhlas zákonného zástupce žáka.

Poskytování PO 1. stupně škola průběžně vyhodnocuje, nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování PO na základě PLPP škola vyhodnotí, zda přiznaná PO vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ), tzn. pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

Na základě žádosti zákonného zástupce žáka ŠPZ provede nejpozději do tří měsíců od objednání posouzení speciálních vzdělávacích potřeb do 30 dnů vypracuje zprávu z vyšetření. Pro školu a rodiče vypracuje Doporučení ke vzdělávání žáka se SVP. Při posuzování SVP vychází ze sdělení rodiče a žáka, závěrů školy a PLPP.

Na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce žáka zpracuje škola Individuální vzdělávací plán (IVP), nejpozději do jednoho měsíce od vystavení doporučení a žádosti zákonného zástupce. Sestavuje ho pod vedením VP a ŠMP třídní učitel za pomoci ostatních vyučujících, případně asistenta pedagoga. VP zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Do doby zpracování IVP pokračuje vzdělávání žáka podle již vytvořeného PLPP. IVP obsahuje zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka. ŠPZ stanoví stupeň PO s nárokem na finanční podporu, většinou na dobu nejvýše dvou let. Jedná-li se o žáka s lehkým mentálním postižením (LMP) dochází také k úpravě výstupů ze vzdělávání.

Přechodový program pro žáky přicházející z jiných škol

Přechodový program je pro žáka přicházejícího z jiné základní školy vytvořen třídním učitelem třídy, do níž byl žák zařazen, a to po dohodě s ostatními učiteli v daném ročníku. Povinností těchto učitelů je seznámit se s potřebnými částmi ŠVP, podle něhož se žák učil (např. učební osnovy předmětů, hodnocení). Přechodový program projedná třídní učitel s ředitelem školy, stanoví dobu adaptace a způsob hodnocení. Poté s ním seznámí zákonného zástupce žáka a ostatní učitele.

Dlouhodobě spolupracujeme s odborným poradenským zařízením – Pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) v Jindřichově Hradci a v Českých Budějovicích.

Za oblast výchovného poradenství odpovídá výchovný poradce školy.

3.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola využije pro podporu nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu 1. – 4. stupně podpory.

Podpůrná opatření 1. stupně

Škola volí PO 1. stupně tehdy, pokud žák je nadaný či mimořádně nadaný a je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, v organizaci výuky, v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě). Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje pod vedením výchovného poradce (VP) a školního metodika prevence (ŠMP) třídní učitel za pomoci ostatních vyučujících. VP stanoví termín přípravy a organizuje společné schůzky s rodiči, učiteli, vedením školy i žákem samotným. Tento dokument má písemnou podobu. Jeho zpracování není podmíněno doporučením školského poradenského zařízení. PLPP obsahuje podpis osob, jež s ním byly seznámeny, avšak nevyžaduje se informovaný souhlas zákonného zástupce žáka.

Poskytování PO 1. stupně škola průběžně vyhodnocuje, nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování PO na základě PLPP škola vyhodnotí, zda přiznaná PO vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ), tzn. pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra.

Podpůrná opatření 3. – 4. stupně

Na základě žádosti zákonného zástupce žáka ŠPZ provede nejpozději do tří měsíců od objednání posouzení speciálních vzdělávacích potřeb do 30 dnů vypracuje zprávu z vyšetření. Pro školu a rodiče vypracuje Doporučení ke vzdělávání žáka nadaného či mimořádně nadaného. Při posuzování nadání či mimořádného nadání žáka vychází ze sdělení rodiče a žáka, závěrů školy a PLPP.

Na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce žáka zpracuje škola Individuální vzdělávací plán (IVP), nejpozději do jednoho měsíce od vystavení doporučení a žádosti zákonného zástupce. Sestavuje ho pod vedením VP a ŠMP třídní učitel za pomoci ostatních vyučujících, případně asistenta pedagoga. VP zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Do doby zpracování IVP pokračuje vzdělávání žáka podle již vytvořeného PLPP. IVP obsahuje zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka. ŠPZ stanoví stupeň PO s nárokem na finanční podporu, většinou na dobu nejvýše dvou let.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata

Průřezová témata uvádí aktuální problémy současného světa do základního vzdělávání.

Vytvářejí příležitosti pro každého žáka, aby individuálně uplatňoval svou osobnost, postoje, osobní zájmy v praktickém životě společně s nabytými vědomostmi.

Obsah průřezových témat je rozpracován do tematických okruhů, které obsahují nabídku témat. Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání, čímž přispívají k celkovému stupni dosaženého vzdělávání žáků a kladně ovlivňují proces utváření klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**
- **Výchova demokratického občana (VDO)**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**
- **Multikulturní výchova (MkV)**
- **Environmentální výchova (EV)**
- **Mediální výchova (MV)**

Poznámka

Všechny oblasti průřezových témat mohou být realizovány ve více předmětech, než je uvedeno v následujících tabulkách.

Formy začlenění průřezových témat

INT- integrace tematického okruhu průřezového tématu

PRO- projekt

Zkratky jednotlivých předmětů

1. stupeň

Český jazyk - Čj

Matematika - M

Přírodověda - Př

Hudební výchova - Hv

Dramatická výchova - Dv

Anglický jazyk - Aj

Informatika - Inf

Vlastivěda - Vl

Tělesná výchova - Tv

Německý jazyk - Nj

Prvouka - Pu

Výtvarná výchova - Vv

Pracovní činnosti - Pč

2. stupeň

Český jazyk - Čj

Informatika - Inf

Fyzika - F

Zeměpis - Z

Tělesná výchova - Tv

Anglický jazyk - Aj

Dějepis - D

Chemie - Ch

Hudební výchova - Hv

Pracovní činnosti - Pč

Německý jazyk - Nj

Výchova k občanství - Vo

Přírodopis - P

Výtvarná výchova - Vv

Matematika - M

Anglický jazyk jako další cizí jazyk – DAj

Německý jazyk jako další cizí jazyk – DNj

Cvičení v anglickém jazyce – CvAj

Cvičení v německém jazyce – CvNj

Přírodovědná praktika - Pp

Technická praktika - Tp

Sportovní výchova - Sv

Počítače - Po

Průřezová témata (zapisovat červeně) :

Osobnostní a sociální výchova = OSV

OSV1	rozvoj schopností poznávání
OSV2	sebepoznání a sebepojetí
OSV3	seberegulace a sebeorganizace
OSV4	psychohygiena
OSV5	kreativita
OSV6	poznávání lidí
OSV7	mezilidské vztahy
OSV8	komunikace
OSV9	kooperace a kompetice
OSV10	řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV11	hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana = VDO

VDO1	občanská společnost a škola
VDO2	občan, občanská společnost a stát
VDO3	formy participace občanů v politickém životě
VDO4	principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech = VMEGS

VMESG1	Evropa a svět nás zajímá
VMESG2	objevujeme Evropu a svět
VMESG3	jsme Evropané

Multikulturní výchova = MkV

MkV1	kulturní difference
MkV2	lidské vztahy
MkV3	etnický původ
MkV4	multikulturalita
MkV5	princip sociálního smíru

Environmentální výchova = EV

EV1	ekosystémy
EV2	základní podmínky života
EV3	lidské aktivity a problémy životního prostředí
EV4	vztah člověka k prostředí

Mediální výchova = MV

MV1	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MV2	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MV3	stavba mediálních sdělení
MV4	vnímání autora mediálních sdělení
MV5	fungování a vliv médií ve společnosti
MV6	tvorba mediálního sdělení
MV7	práce v realizačním týmu

Další témata (zapisovat zeleně) :

Výchova ke zdraví = VkZ

Výchova k volbě povolání = VkVP

Ochrana člověka za mimořádných situací = OČMS

Etická výchova = EtV

Sexuální výchova = SV

Čtenářská gramotnost = ČG

Finanční gramotnost = FG

Dopravní výchova = DOV

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

	1.stupeň					2.stupeň			
Osobnostní rozvoj	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV									
Rozvoj schopností poznávání OSV 1	INT/ Čj,M, Pč	INT/ Čj,M, Pč, Dv	INT/ Čj,M, Pč	INT/ Př, Pč, Čj, Vv	INT/ Vv, Pč	INT/ Nj,M Vo, Pč, F	INT/ M,Vo, Pč, F	INT/ Pč, F, M	INT/ Pč, F, M
Sebepoznání a sebepojetí OSV 2	INT/ Pu, Tv	INT/ Pu, Tv	INT/ Pu, Tv	INT/ Vl, Pč, Př	PRO/ Člověk Vl, Pč	INT/ Aj, Pč	INT/ Aj, Vo, Pč	INT/ Vo, Aj, Pč	INT/ Aj, Pč
Seberegulace a sebeorganizace OSV 3				INT/ Čj, Př	INT/ Př, Čj			INT/ Tv	INT/ Vo, Aj
Psychohygiena OSV 4	INT/ Tv	INT/ Tv	INT/ Tv	INT/Nj , Tv	INT/ Tv,			INT/ Tv	
Kreativita OSV 5	INT/ Čj, Pč, Vv	INT/ Čj, M, Pč, Vv, Dv	INT/ Čj, M, Pč, Vv	INT/ Vv, Pč	INT/ Vv, Pč	INT/ Vo	INT/ Po		

	1.stupeň					2.stupeň			
Sociální rozvoj	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Poznávání lidí OSV 6				INT/ Čj, Př	INT/ Př, Čj	INT/ Vo		INT/ Vo	
Mezilidské vztahy OSV 7	INT/ Pu	INT/ Pu, Dv	INT/ Pu	INT/ Čj, Př	INT/ Př PRO/ Člověk, Čj	INT/ Čj, Vo	INT/ Čj		
Komunikace OSV 8	INT/ Hv	INT/ Čj, Dv, Hv	INT/ Čj, Aj, Hv, Nj	INT/ Čj	INT/ Čj, Nj	INT/ Čj	INT/ Nj, Tv	INT/ Čj, Aj, Vo, Tv	INT/ Pč
Kooperace a kompetice OSV 9	INT/ Tv	INT/ Čj, Tv	INT/ Čj, Tv	INT/ Čj, Tv	INT/ Tv, Čj	INT/ Tv	INT/ Vo	INT/ Tv, Vo	

	1.stupeň					2.stupeň			
Morální rozvoj	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV 10		INT/ Pu	INT/ Pu	INT/ Čj, Př	INT/ Př, Čj	INT/ Vo	INT/ Vo		INT/ Tv
Hodnoty, postoje, praktická etika OSV11				INT/ Čj, Př	INT/ Př, Čj	INT/ Nj	INT/ Vo, Tv		

3.6.2 Výchova demokratického občana (VDO)

	1.stupeň					2.stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO									
Občanská společnost a škola VDO 1				INT/ VI	INT/ VI		INT/ Vo		
Občan, občanská společnost a stát VDO 2				INT/ VI	INT/ VI	INT/ Vo		INT/ Vo	
Formy participace občanu v politickém životě VDO 3				INT/ VI, Čj	INT/ Čj, VI		INT/ Vo	INT/ Vo	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO 4				INT/ VI	INT/ VI		INT/ Vo	INT/ D, Vo	INT/ Vo

3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

	1.stupeň					2.stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VMEGS									
Evropa a svět nás zajímá VMEGS 1			INT/ Nj	INT/ Hv, Vv	INT/ Vl, Vv, Hv, Nj	INT/ Čj, Vo, Nj	INT/ Aj, Nj, Z	INT/ Nj	INT/ Čj
Objevujeme Evropu a svět VMEGS 2				INT/ Nj	INT/ Nj, Vl	INT/ Nj PRO/Aj	INT/ Aj	INT/ Aj, Nj	INT/ Aj, Vo PRO/Nj
Jsme Evropané VMEGS 3					INT/ Vl	INT/ D	INT/ D	INT/ Čj, D, Hv	INT/ Nj, Hv, Z, Vo

3.6.4 Multikulturní výchova (MkV)

	1.stupeň					2.stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MkV									
Kulturní difference MkV 1				INT/ Vl	INT/ Př, Vl	INT/ Aj			
Lidské vztahy MkV 2		PRO/ Rodina		INT/ Vl, Vv	INT/ Př, Vv	INT/ Vo	INT/ Vo	INT/ Nj	
Etnický původ MkV 3				INT/ Př	INT/ Vl, Př		INT/ Čj, Nj, Z	INT/ Př, Hv	
Multikulturalita MkV 4			INT/ Vv		INT/ Nj	INT/ Čj	INT/ Aj	INT/ Nj, Aj	INT/ Čj
Princip sociálního smíru a solidarity MkV 5				INT/ Vv	INT/ Vl		INT/ Čj		INT/ D

3.6.5 Environmentální výchova (EV)

	1.stupeň					2.stupeň			
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EV									
Ekosystémy EV 1	PRO/ Jaro, podzim			INT/ Př, VI	INT/ VI, Př	INT/ Př	INT/ Př, Vo, Čj		INT/ Nj, Př
Základní podmínky života EV 2	INT/ Pu	INT/ Pu	INT/ Pu	INT/ Př	INT/ Př	INT/ Z	INT/ Aj	INT/ Ch, Vo	INT/ F, Př, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV 3		INT/ Pu	INT/ Pu	INT/ Př, VI	INT/ Př	INT/ Pč	INT/ Nj, Př, Pč	INT/ Aj, Pč,F, Ch, Z	INT/ Př, Ch, Vo, Pč, F
Vztah člověka k prostředí EV 4		INT/ Pu	INT/ Pu	INT/ Př, Čj	INT/ VI	INT/ Vo		INT/ Př	INT/ Aj, Ch

3.6.6 Mediální výchova (MV)

	1.stupeň					2.stupeň			
Tematické okruhy receptivních činností	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MV									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV 1		INT/ Čj		INT/ Čj	INT/ Čj		INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV 2					INT Čj				
Stavba mediálních sdělení MV 3					INT/ Čj	INT/ Čj			INT/ Čj
Vnímání autora mediálních sdělení MV4					INT/ Čj			INT/ Nj	INT/ Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti MV 5				INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Aj		INT/ Nj	INT/ Aj, Vo

	1.stupeň					2.stupeň			
Tematické okruhy produktivních činností	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MV									
Tvorba mediálního sdělení MV 6					INT/ Čj, Hv	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj	INT/ Čj
Práce v realizačním týmu MV7					INT/ Vv				INT/ Čj

4 Učební plán

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Název vzdělávacího předmětu	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace(33)+9 (9)	Český jazyk	7+2	7+3	7+2	6+1	6+1	42	9
	Anglický jazyk Německý jazyk	-	-	3	3	3	9	-
Matematika a její aplikace(20)+4	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	-
Člověk a jeho svět (11)+3	Prvouka	2	2	2+1	-	-	14	3
	Přírodověda	-	-	-	1	1+1		
	Vlastivěda	-	-	-	2	1+1		
Umění a kultura (12)	Hudební	1	1	1	1	1	12	-
	Výtvarná	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce (5)	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Celková povinná časová dotace		20	22	25	25	26	118	-
Z toho disponibilní časová dotace		2	4	4	2	4	-	16

Poznámky k učebnímu plánu – 1. stupeň

Výběr učiva a jeho zařazení do ročníků a tematických celků se děje s přihlédnutím k hodinovým dotacím v učebním plánu.

V našem ŠVP vycházíme z tradiční skladby předmětů / viz. tabulka učebního plánu/.

Na 1. stupni jsme posílili hlavní předměty - český jazyk, a to dvěma hodinami v 1. a 3. ročníku (celkem 4), třemi hodinami ve 2. ročníku a jednou hodinou ve 4. a 5. ročníku (celkem 2), matematiku ve 2. - 5. ročníku jednou disponibilní hodinou (celkem 4).

V oblasti Člověk a jeho svět byly využity další tři disponibilní hodiny, a to jedna hodina byla věnována prvouce ve 3. ročníku a po jedné hodině přírodovědě a vlastivědě v 5. ročníku.

4.2 Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Název vzdělávacího předmětu	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace (15)+2 (12+6)	Český jazyk	4	3+1	4	4+1	17	2
	Anglický jazyk (německý jazyk)	3	3	3	3	12	-
	Další jazyk		2	2	2	6	
Matematika a její aplikace (15)+2	Matematika	4	3+1	4	4+1	17	2
Informatika (4)	Informatika	1	1	1	1	4	-
Člověk a společnost(10)+1	Dějepis	1+1	1	2	2	7	1
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda (20)+5	Fyzika	2	1+1	1	2	7	5
	Chemie			2	2	4	
	Přírodopis	2	1+1	1+1	1	7	
	Zeměpis	2	1+1	1+1	1	7	
Umění a kultura (9)+1	Hudební výchova	1	1	1	1	4	1
	Výtvarná výchova	2	1+1	1	1	6	
Člověk a zdraví (10)+2	Tělesná výchova + výchova ke zdraví	3	2+1	3	2+1	11	2
Člověk a svět práce (3)+1	Pracovní činnosti	+1	1	1	1	4	1
Volitelné předměty +4	Cvičení z NJ	1	-	-	-	4	4
	Cvičení z AJ						
	Přírodovědná praktika	-	1	-	-		
	Sportovní výchova			1	1		
	Počítače						
	Technická praktika	-	-				
Disponibilní časová dotace		3	8	3	4		18
Celková povinná časová dotace		29	30	31	32	122	

Poznámky k učebnímu plánu – 2. stupeň

Výběr učiva a jeho zařazení do ročníků a tematických celků se děje s přihlédnutím k hodinovým dotacím v učebním plánu.

Na 2. stupni jsme v rámci DČD posílili jednou hodinou český jazyk v 7. a 9. ročníku, v 7. ročníku věnujeme disponibilní hodinu mluvnickému učivu a v 9. ročníku jak mluvnickému, tak literárnímu učivu, četbě a komunikaci

Výuka cizího jazyka je zařazena do učebního plánu od 3. ročníku s tříhodinovou dotací a výuka dalšího cizího jazyka povinně pro všechny žáky probíhá v 7. až 9. ročníku po dvou hodinách týdně (celkem 6).

Po jedné hodině z DČD jsme vzhledem k obsahu a náročnosti učiva posílili výuku matematiky v 7. a 9. ročníku.

Ve vzdělávací oblasti Informatika jsme vzhledem k potřebě zvyšovat informační gramotnost a obratnost v práci s digitálními pomůckami zařadili předmět Informatika v 6. až 9. ročníku s jednou hodinou týdně.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost jsme posílili jednou hodinou z DČD dějepis v šestém ročníku.

Pro vzdělávací oblast Člověk a příroda jsme využili pět hodin z DČD, a to tak, že v 7. ročníku jsme vždy jednou hodinou posílili výuku fyziky, přírodopisu a zeměpisu, v 8. ročníku přírodopisu a zeměpisu.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jsme jednou hodinou z DČD posílili výuku tělesné výchovy v 7. a 9. ročníku. Výchova ke zdraví je integrována do hodin tělesné výchovy, jíž se vyučuje v 6. – 9. ročníku po třech hodinách týdně.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce jednu hodinu z DČD v 6. ročníku věnujeme výuce pracovních činností.

Volitelné předměty jsou do učebního plánu zařazovány na základě zájmů žáků a podle provozních možností školy.

V 6. ročníku nabízíme žákům volitelný předmět Cvičení z anglického nebo německého jazyka. V 7. ročníku si žáci volí mezi sportovní výchovou, počítači a přírodovědnými praktiky. V 8. a 9. ročníku mezi počítači, sportovní výchovou a technickými praktiky.

Volitelné předměty obsahově doplňují a rozšiřují učivo odpovídající požadavkům příslušných vzdělávacích oblastí. Cizí jazyk a znalost práce na počítači je pro žáky nezbytná k funkčnímu a kvalitnímu zapojení se do budoucího života, k volbě povolání. Naše škola dosahuje dlouhodobě vynikajících výsledků ve sportu, a proto žákům umožňujeme navštěvovat hodiny sportovní výchovy. Pohyb je nezbytný pro zdravý vývoj jedince nejen nyní, ale i do budoucna. Jsme velmi blízko přírodě, a tak nabízíme i přírodovědná praktika. Pro starší žáky nabízíme technická praktika, mohou se tak lépe profilovat směrem k budoucímu povolání.

Za významný prvek v RVP považujeme projektové vyučování. Cílem je mimo jiné možnost podívat se na jedno téma z různých hledisek, hledat různé vztahy a souvislosti. Jejich zařazení do výuky může být upraveno podle aktuální potřeby jednotlivých třídních kolektivů a podle organizačních možností školy.

Při celoškolních projektech se navzájem poznávají žáci různých tříd, ruší se věkové bariéry, blíže se poznávají učitelé 1. a 2. stupně i MŠ.

5 Učební osnovy

Učební osnovy jsou uvedeny ke každému předmětu zvlášť, ve všech ročnících, ve kterých se vyučuje. Předměty jsou rozděleny podle jednotlivých vzdělávacích oblastí.

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Škola považuje předmět Český jazyk a literatura za významný nástroj poznávání světa a porozumění sobě samému. Ve výuce si žáci osvojují jazykové, komunikační a literární znalosti a dovednosti, kterých využívají nejen ve svých mluvených a písemných projevech, ale i v ostatních školních předmětech a ve svém dalším osobním, občanském a profesním životě.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka se dělí na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu. Jazyková výchova pomáhá žákům správně a adekvátně užívat jazykových prostředků v jejich mluvených a psaných projevech. Komunikační výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích. V literární výchově při práci s uměleckými i jinými texty v tištěné i elektronické podobě si žáci osvojují dovednosti potřebné pro porozumění textu, pochopení jeho významu a smyslu a pro jeho hlubší vnímání.

Výuka probíhá v kmenových třídách. V rámci výuky jsou žáci při vhodných příležitostech dále děleni do menších skupin. K naplňování cílů předmětu slouží také návštěvy divadelních a filmových představení, knihoven, práce s knihami a texty na internetu.

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících. Na prvním stupni je dotace hodin následující: 1. a 3. ročník 9 hodin týdně, 2. ročník 10 hodin, 4. a 5. ročník 7 hodin týdně.

Na druhém stupni 4 hodiny týdně. V 7. ročníku je posílena hodinová dotace o jednu hodinu týdně věnovanou mluvnici na celkem 4 hodiny. V 9. ročníku je výuka také posílena jednou hodinou na 5 hodin týdně. Tato hodina je využita v rámci jazykové i literární výchovy, k četbě a komunikaci.

1. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni je důraz kladen především na:

- výuku čtení zvolenou metodou;
- výuku psaní zvoleným typem písma;
- poznání jazykového systému jako opory pro mluvení a psaní ve spisovném jazyce;
- osvojení základních pravopisných jevů;
- vhodné užívání jazykových prostředků;
- výstižné formulování a sdělování svých myšlenek;
- získávání informací z různých zdrojů, tradičních i digitálních;

- základy práce s literárním textem;
- rozvíjení čtenářských dovedností a návyků zaměřených k tomu, aby žák ve výuce na druhém stupni dokázal samostatně pracovat s přiměřeně náročnými odbornými, uměleckými a publicistickými texty v tištěné a elektronické podobě;
- poznávání základních literárních druhů na základě četby, vnímání jejich specifických znaků, formulaci vlastních názorů na přečtené.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu;
- motivuje žáky, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře;
- využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit;
- podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení;
- cíleně zapojuje žáky do řešení školních projektů (v rámci literární dílny, práce v realizačním týmu školních médií), a to ve všech fázích projektu (plánování, přípravy, propagace, realizace a vyhodnocení výsledků); žáky zapojuje tak, aby byly využity co nejvíce jejich individuální dovednosti a schopnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky;
- vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem žáků o četbu;
- zapojuje žáky podle jejich schopností a zájmů do spolupráce s realizačním týmem školního časopisu a tím je vede k tomu, aby vnímali školní média jako jeden z prostředků komunikace;
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivuje neformální projevy žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním práce s ICT do výuky vede žáky k bezpečnému užívání internetu a dodržování net-etikety;
- čtenářských zkušeností žáků využívá pro utváření jejich hodnotového systému;
- vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky a rodiči vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur;
- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učí žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici, vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivuje žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení předmětu

I na 2. stupni je výuka rozdělena na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu.

Jazyková výchova:

- žáci získávají základy systematického jazykového vzdělání potřebného pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání, prohlubují si obecné intelektové dovednosti, např. dovednost porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění, učí se vyhledávat a ověřovat potřebné informace v literatuře, slovnících, encyklopediích, v tištěné podobě i na internetu.

Komunikační a slohová výchova:

- žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky s ohledem na komunikační situaci a prostředí, učí se rozumět různým typům textů v tištěné i elektronické podobě, jež se vztahují k nejrůznějším situacím, a kriticky posuzovat jejich obsah, zejména rozpoznat manipulaci v mluvené, písemné i elektronické podobě a dokázat na ni adekvátně reagovat.

Literární výchova:

- žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby v tištěné i elektronické podobě základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora, učí se formulovat vlastní názory na přečtené dílo, rozvíjejí své základní čtenářské návyky a schopnost vytvářet vlastní literární texty, žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje a životní hodnotovou orientaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- volí zajímavá témata pro zpracování referátů a tím motivuje žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů, a to jak z ústních sdělení, tak z tištěných textů, encyklopedií i z elektronických médií;
- motivuje žáky k tomu, aby portfolio své četby programově doplňovali o tituly náročnějších děl a různých žánrů;
- podněcuje zájem žáků o jazyk a literaturu a o zvýšení své jazykové kultury tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích; motivuje je k tomu, aby se podíleli na organizaci soutěží ve škole;
- zadáváním vhodných úkolů rozvíjí tvořivé schopnosti žáků a motivuje je k vlastní literární tvorbě.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh na řešení stylizačních problémů vede žáky k samostatné práci s odbornou literaturou a dalšími informačními zdroji;
- zadáváním úkolů souvisejících s realizací etnografické exkurze vede žáky k tomu, aby z různých variant volili řešení efektivní.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- navozením náročnějších komunikačních situací umožňuje žákům praktické využití osvojených komunikačních dovedností;
- zařazuje do výuky tematicky vymezené diskuse, v nichž mají žáci možnost uplatnit vlastní názory, vhodně argumentovat, korigovat svá stanoviska a vhodně reagovat na názory jiných;
- zapojuje žáky do spolupráce s realizačními týmy školních médií a tím je motivuje k tomu, aby se tvorbou příspěvků pro tato média aktivně zapojili do života školy.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zapojuje žáky do tvorby pravidel pro diskuse (včetně diskusí virtuálních) a vede je k respektování a dodržování přijatých pravidel;
- pravidelným zařazováním různě náročných řečnických cvičení do výuky vede žáky k získávání potřebné sebedůvěry pro vystupování na veřejnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů přibližuje žákům význam české literatury jako kulturního dědictví národa;
- výběrem vhodných témat motivuje žáky k tvorbě příspěvků pro místní média, jimiž by se aktivně zapojovali do života obce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zadáváním vhodných témat slohových úkolů vede žáky k úvahám o jejich budoucím povolání;
- zařazuje do výuky úkoly na procvičení slohových útvarů (dopis, životopis, žádost – i v elektronické podobě) důležitých pro pracovní uplatnění a pro úspěšné absolvování pracovního pohovoru.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů;
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby;
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata
plynule čte slova a krátké věty	poznávání písmen, čtení slabik, slov a jednoduchých vět	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
porozumí ústnímu zadání	porozumění pokynům	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
ovládá základní komunikační pravidla rozhovoru	pozdrav, prosba, oslovení, omluva	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> kooperace a kompetice
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správná výslovnost hlásek ve slově	
volí vhodné tempo řeči	vhodné tempo řeči	
volí vhodná slova v běžných školních i mimoškolních situacích	zásady slušného chování	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj komunikace
tvoří vyprávění krátkými větami	vyprávění	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj komunikace
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	základní hygienické návyky při psaní	
učí se psát správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, sám si opravuje a hodnotí vlastní písemný projev	psaní psacích písmen	
učí se psát jednoduchá sdělení	opis slabik, slov a krátkých vět	
seřadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění podle obrázkové osnovy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 1. ročník
Žák: Výstupy	Učivo Jazyková výchova	Průřezová témata
rozlišuje zvukovou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	počet slov ve větě, délka samohlásek	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 1. ročník
Žák: Výstupy	Učivo Literární výchova	Průřezová témata
čte a přednáší z paměti básně přiměřeného věku	přednes básně	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
dramatizuje jednotlivé pohádkové bytosti	dramatizace pohádky	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata
plynule čte věty přiměřeného rozsahu a náročnosti	plynulé čtení s porozuměním	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
porozumí písemnému zadání	porozumění pokynům	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
dodržuje základní komunikační pravidla rozhovoru	spolupráce ve dvojicích	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> kooperace a kompetice
vyslovuje a opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správná výslovnost	
v krátkých mluvených projevech volí vhodné tempo řeči	technika mluveného projevu	
volí vhodné výrazy v běžných školních i mimoškolních situacích	pozdrav, oslovení, prosba, poděkování	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj komunikace
umí popsat vlastní zážitek	krátké mluvené projevy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj komunikace
využívá základní hygienické návyky spojené se psaním	základní hygienické návyky při psaní	
procvičuje správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	upevňování dovednosti psaní - opis, přepis, diktát	
procvičuje psaní věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	psaní vět, popis osoby, zvířete, vzkaz, adresa, dopis	
seřadí věty podle dějové posloupnosti	řazení vět dle smyslu textu, vyprávění podle obrázkové osnovy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Jazyková výchova	Průřezová témata
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	dělení hlásek na samohlásky a souhlásky, abeceda, souhlásky uvnitř a na konci slova	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, mnohoznačná, protikladná, citově zabarvená	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – osoba, zvíře, věc	třídění podstatných jmen	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	podstatná jména, slovesa, předložky, spojky	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary	souvislý mluvený projev	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky	druhy vět	
odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slova ú/ů velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě psaní ú, ů vlastní a místní jména	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Literární výchova	Průřezová témata
čte a přednáší z paměti text ve vhodném tempu přiměřeného věku rozlišuje prózu a poezii	znaky prózy a poezie	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
dokončí, dovypráví příběh tvoří otázky a odpovědi k přečtenému textu	pojmy ilustrace, ilustrátor dokončení příběhu otázky a úkoly k přečtenému	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	plynulé čtení s porozuměním čtení rolí	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	porozumění a reprodukce pokynů	
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	pozdrav, představení se práce ve skupině	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> kooperace a kompetice
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	pečlivá výslovnost	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči; vypráví a recituje	rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	telefonický rozhovor	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj komunikace
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	mluvené projevy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj komunikace
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií	základní hygienické návyky při psaní	
využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení	základní znalosti práce na klávesnici (mazání znaků, označování znaků, slov)	
po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky	uvolňovací a protahovací cviky horních končetin a zad	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	úprava textu – datum, nadpis	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	plynulý a úhledný písemný projev	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 3. ročník
Žák: Výstupy	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	řazení vět dle smyslu textu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 3. ročník
Žák: Výstupy	Učivo Jazyková výchova	Průřezová témata
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	slovní druhy	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	jmenné kategorie – pád, číslo, rod, životnost slovesné kategorie – osoba, číslo, čas	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	základní skladební dvojice, věta jednoduchá a souvětí tvorba souvětí	
odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	vyjmenovaná slova psaní velkých písmen	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Literární výchova	Průřezová témata
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základy literatury – poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností	volná reprodukce textu, povídky nebo básně	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata
čte s porozuměním krátké texty	technika čtení čtení pozorné, plynulé věcné čtení – čtení jako zdroj informací	
vybere podstatné informace z přečteného textu	vyhledávací čtení, klíčová slova znalost orientačních prvků v textu zápis hlavní myšlenky	
vybaví si nejdůležitější informace z přečteného textu	vyhledávací čtení	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> seberegulace a sebeorganizace <u>Mediální výchova</u> vnímání autora mediálních sdělení
vyplní přihlášku, napíše pozvánku	osobní údaje, psaní adresy, zápis místa konání, časový údaj	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> řešení problémů a rozhodovací dovednosti <u>Mediální výchova</u> stavba mediálních sdělení
vede správně krátký dialog, naslouchá druhému mluvčímu	pravidla dialogu pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace
napíše SMS, vhodně využije emotikony	žánry písemného projevu – SMS	
dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci	mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace	
na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě	způsoby komunikace	
využívá klíčová slova při vyhledávání informací	klíčová slova	
porozumí významu piktogramu	význam piktogramu	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata
vytvoří jednoduchou reklamu	vliv reklamy pokus o vytvoření reklamy její kritické hodnocení	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace a kompetice <u>Mediální výchova</u> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Jazyková výchova	Průřezová témata
vyhledá v textu slova protikladná, souznačná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená	nauka o slově	
zná vyjmenovaná slova, vytvoří slova příbuzná ke slovům vyjmenovaným	psaní i/y po obojetných souhláskách	
vyjmenuje vzory podstatných jmen a zařadí slova ke vzorům	psaní i/y v koncovkách podstatných jmen	
vyjmenuje slovní druhy	učivo o slovních druzích	
vyhledá ve větách základní skladební dvojici	podmět a přísudek	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Literární výchova	Průřezová témata
vyjadřuje své dojmy z četby	poslech literárních textů zážitkové čtení naslouchání	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, poznávání lidí <u>Výchova demokratického občana</u> formy participace občanů v politickém životě
přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu	čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů	
rozlišuje prózu a poezii, pohádky, pověsti, bajky	porovnávání literárních druhů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, včetně textů elektronických	technika čtení čtení pozorné, plynulé věcné čtení – čtení jako zdroj informací	
vyhledává základní informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených digitálních zdrojích, porovnává informace z různých zdrojů	čtení elektronických zdrojů, porovnávání informací z více zdrojů	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v testu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, využívá orientační prvky v textu	vyhledávací čtení, znalost orientačních prvků v textu	
vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji	mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace	
využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci	pravidla bezpečného chování na sociálních sítích	
napíše e-mail, vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku	žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář	
využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka)	zápis hlavní myšlenky	
zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat	výpisky	
rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné	klíčová slova	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	věcné, tedy pozorné, soustředěné a aktivní naslouchání zaznamenat slyšené reagovat otázkami učí se zdvořilosti a vyjadřuje kontakt s partnerem	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> seberegulace a sebeorganizace <u>Mediální výchova</u> vnímání autora mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata
reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	procvičování vyprávění, popisu základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> řešení problémů a rozhodovací dovednosti <u>Mediální výchova</u> stavba mediálních sdělení
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	pravidla dialogu pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	vliv reklamy pokus o vytvoření reklamy její kritické hodnocení	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace a kompetice <u>Mediální výchova</u> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	kultura projev mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, mezilidské vztahy
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	spisovná, nespisovná, regionální výslovnost	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	písemná forma jednoduchých komunikačních žánrů: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, tiskopisy, vypravování s využitím přímé řeči sestavování osnov, výpisky řazení vět podle časové posloupnosti	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Jazyková výchova	Průřezová témata
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin modulace souvislé řeči (přízvuk) slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná antonyma, synonyma, homonyma	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	určování stavby slova kořen, část předponová, příponová a koncovka	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	skloňování a časování ohebných slov tvary slov slovní druhy	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	správné využití tvarů spisovného jazyka slova spisovná, nespisovná	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	základní skladební dvojice podmět a přísudek, podmět – holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený přísudek – slovesný, jmenný se sponou, holý, rozvitý	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí	rozpoznávání vět jednoduchých a souvětí intonace vět jednoduchých a souvětí psaní čárek před spojkami opakování druhů vět	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	znalost spojovacích výrazů ve větě a souvětí, vzorce souvětí rozpoznání základní skladební skupiny	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	upevňování příbuzných slov, pádových koncovek podstatných jmen podle vzorů, osobní koncovky sloves v čase přítomném koncovky příd. jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích druhy zájmen, pravopis osobních zájmen: -my, -vy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> řešení problémů a rozhodovací dovednosti
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s holým podmětem	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Literární výchova	Průřezová témata
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	poslech literárních textů zážitkové čtení a písemný záznam dojmů četby naslouchání	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, poznávání lidí <u>Výchova demokratického občana</u> formy participace občanů v politickém životě
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem reprodukce textu, dramatizace výtvarné vyjádření pocitu přednes vhodných literárních textů vlastní tvorba	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, seberegulace a sebeorganizace.
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	porovnávání literárních druhů s charakteristikou encyklopedií, atlasů a odborných textů recitace básní	
přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu	četba elektronických textů	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	používá základní literární pojmy při jednoduchém rozboru, rozpoznávání literárních druhů a žánrů: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér práce s veršem, rýmem, přirovnáváním	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk mluvnice	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, samostatně pracuje s Pravidly a ostatními jazykovými příručkami učí se určovat slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov, stupňovat přídavná jména	opakování slovních druhů podstatná jména přídavná jména zájmena číslovky slovesa	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami seznamuje se s jazykovými příručkami	jazykové příručky	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí učí se určovat rozvíjející větné členy ve větě a poznávat větu hlavní a vedlejší a nejobvyklejší spojovací výrazy	základní skladební dvojice shoda přísudku s podmětem rozvíjející větné členy (přívlastek, předmět, příslovečné určení) práce s Českou mluvnicí věta jednoduchá a její rozbor (grafické znázornění) souvětí - určení vět hlavních a vedlejších, a nejobvyklejší spojovací výrazy (grafické znázornění) interpunkce v souvětí	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova učí se spisovně vyslovovat a nacvičuje zvukovou stránku jazyka	četba textů, mluvní cvičení, tvorba a prezentace referátů	
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití seznamuje se s rozvrstvením národního jazyka a slovanských jazyků	mateřský jazyk (skupiny slovanských jazyků) rozdělení našeho národního jazyka (obecně)	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech seznamuje se s možnými způsoby obohacování slovní zásoby	práce s různými druhy textů	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk mluvnice	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace učí se poznávat druhy vět podle postoje mluvčího	věta oznamovací věta tázací věta rozkazovací věta zvolací	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovosporný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i souvětí nacvičuje shodu přísudku s podmětem, základy interpunkce, psaní velkých písmen a koncovek přídavných jmen	pravopisná cvičení shoda přísudku s podmětem základy interpunkce psaní velkých písmen koncovky přídavných jmen	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk sloh	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci snaží se učit kultivovanému dorozumívání s pomocí vhodných výstižných jazykových prostředků v dané situaci	vyplňování jednoduchých tiskopisů (poštovní poukázky, podací lístek, telegram) jednoduché komunikační žánry (vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva, oznámení, sms) dopis osobní a úřední	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru; učí se rozpoznat různé komunikační prostředky	dopis osobní a úřední vypravování (osnova) popis	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování nacvičuje horizontální a vertikální členění textu, snaží se o správnou interpunkci	vypravování časová posloupnost, schopnost využít slov, osnova (heslovitá, větná, citátová) druhy popisu jazykové prostředky, postup, členění na odstavce popis a jeho funkce (popis budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu – odborné názvy, návod, recept)	
využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; pokouší se vyhledávat a formulovat hlavní myšlenky v textu, čte s porozuměním	výtah (z textu vytáhne hlavní myšlenky) výpisky (heslovitě, souvislými větami vytvoří výpisky ze snadného odborného textu)	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji snaží se o kritické čtení předloženého textu (analytické, hodnotící)	zpráva a oznámení návlek kritického čtení předloženého textu	<u>Mediální výchova</u> tvorba mediálního sdělení kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru učí se komunikovat verbálně i neverbálně	vypravování komunikace verbální a neverbální (návlek) – mluvní cvičení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk literatura	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla; učí se uceleně reprodukovat přečtený text a popisovat strukturu a jazyk literárního díla	vybrané texty z čítanky	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora učí se rozpoznávat základní rysy výrazného individuálního stylu autora	čítankové texty a případně další ukázky z donesených materiálů nebo školní knihovny	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo; učí se formulovat ústně a písemně dojmy z četby, filmového či divadelního představení	filmová zpracování literárních předloh dle výběru vyučujícího	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> mezilidské vztahy
tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie snaží se o tvorbu vlastního literárního díla	vypravování o humorné či poučné příhodě, dokončení příběhu, dramatizace – vytváření dialogů	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře; učí se rozlišovat základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci a dokáže uvést jejich výrazné představitele	literární přehledy – viz. Literární příručky pro 6. ročník	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Nejen my Češi, my Evropané, ale i my a celý svět

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk literatura	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování; učí se porovnávat různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	dle textů v čítance, podle zájmu žáků, aktuální	
vyhledává informace v různých typech v knihovně i v dalších zdrojích, žáci jsou soustavně vedeni k práci s informacemi	knihovny, internetové katalogy, monografie, encyklopedie a další webové adresy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk mluvnice	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a orientuje se v zásadách tvoření českých slov, rozpozná a vysvětlí přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	význam slova (věcný, mluvnický) slova jednoznačná, mnohoznačná (metafora, metonymie) slova- sousloví- rčení synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy způsoby obohacování slovní zásoby - - slovo základové, odvozené odvozování (podstatných jmen, přídavných jmen, sloves) skládání, zkracování	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami a používá je při práci v hodině i pro osobní potřebu.	samostatná práce s Pravidly českého pravopisu, SSČ, Stručnou mluvnici českou – tištěné / digitální zdroje	
správně třídí a rozlišuje slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	určování slovních druhů mluvnické významy a tvary slov slovesný rod příslovce, příslovečné spřežky, stupňování příslovce předložky, spojky, částice, citoslovce	
využívá znalosti o jazyk. normě a aplikuje je při tvorbě vhodných jazyk. projevů podle komunikační situace.	druhy vět podle postoje mluvčího věty oznamovací věty tázací (otázka zjišťovací, doplňovací, vylučovací) věty žádací (rozkazovací, přací)	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk mluvnice	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozlišuje a označuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty základní větné členy- podmět (nevyjádřený, všeobecný), přísudek (slovesný, jmenný) rozvíjející větné členy- předmět, příslovečné určení (druhy), přívlastek(shodný, neshodný), doplněk, přístavek druhy vedlejších vět	
v písemném projevu zvládá a odůvodňuje pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.	pravopisná cvičení- vyjmenovaná slova, koncovky podstatných a přídavných jmen, shoda přísudku s podmětem, psaní velkých písmen, základy interpunkce	
rozlišuje a podle komunikační situace správně používá spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	slova hovorová slova spisovná a nespisovná	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk sloh	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje a vybírá fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	kritické čtení předkládaných textů – hodnocení popis, charakteristika	<u>Mediální výchova</u> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a rozpozná komunikační záměr partnera v hovoru.	líčení – subjektivně zabarvený popis	
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci.	formální a neformální styl – životopis, žádost, vypravování	
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	odlišení komunikačních prostředků popis, vypravování	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně volí verbální, nonverbální i paralingvální prostředky řeči a přiměřeně jich užívá.	verbální a neverbální komunikace – popis (pracovního postupu), vypravování	
využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje a vlastními slovy vyjadřuje a shrnuje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu.	osnova, výpisky, výtah čtení s porozuměním	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text a dodrží pravidla mezivětného navazování.	popis, vypravování – osnova, interpunkce	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk literatura	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
uceleně reprodukuje a zkoumá přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	reprodukce přečtených ukázek z čítanky a činnostně zaměřené úkoly; personifikace, metafora, přirovnání, kontrast, synonymum, rčení, symbol, zastaralé a knižní výrazy, slova citově zabarvená	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, mezilidské vztahy
formuluje a odůvodňuje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	vyjádření vlastního názoru na literární dílo, porovnávání - četba a filmové zpracování literárního díla	<u>Multikulturní výchova</u> etnický původ princip sociálního smíru
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	báje, pohádka, lyrická báseň, balada, romance, refrén, dramatizace, vypravování – - dokončení příběhu	<u>Mediální výchova</u> tvorba mediálního sdělení
rozlišuje a umí charakterizovat základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, jmenuje jejich významné představitele.	lyrika – druhy, lyrickoepické žánry epika – pohádka, povídka, román, pověst, báje drama – komedie tragédie, činohra, film, opera – libreto	
uvádí základní literární směry a označuje jejich významné představitele v české a světové literatuře.	podobnosti a rozdílnosti literárních textů z čítanky (starší česká literatura, liter. 19. a 20. století, světová literatura)	
porovnává a hodnotí různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	poučení o filmu – technický a filmový scénář; próza – divadelní hra – film	
vyhledává a třídí informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	práce s přehledy a slovníky v učebnici literární výchovy, se slovníky, encyklopediemi, internetem; školní a městská knihovna	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk mluvnice	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, porozumí slovům cizího původu a nahrazuje je slovy domácími	výslovnost frekventovaných obecných jmen a cizích vlastních jmen	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	obohacování slovní zásoby – skládání (složeniny), zkracování (zkratky, slova zkratková), odvozování přejímání slov z cizích jazyků	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami	neobvyklé tvary slov, frazémy, cizí slova apod. – tištěné i digitální příručky	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, vyhledávání slov cizího původu a jejich nahrazování slovy domácími slovesný vid	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí, využívá znalostí o významovém poměru mezi souřadně spojenými VH při komunikaci	věta jednoduchá a souvětí, druhy vět vedlejších, souvětí podřadná a souřadná, doplňování spojovacích výrazů, poměry mezi větami hlavními významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy a větami vedlejšími	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	pravopis cizích slov obecných i vlastních jmen, interpunkce v souvětí, oddělování vět vedlejších, vložených do vět hlavních	
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití, převádí text z nespisovné podoby jazyka do spisovné	slovanské jazyky – přehled útvary českého jazyka, práce s texty	<u>Výchova k myšlení</u> <u>v evropských</u> <u>a globálních</u> <u>souvislostech</u> Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk sloh	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	procvičování subjektivně zabarveného popisu, formulace otázek na dané téma	<u>Mediální výchova</u> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	porovnávání různých zdrojů informací a zaujímání postojů ke sdělovanému obsahu	
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	charakteristika literárních i filmových postav	<u>Mediální výchova</u> tvorba mediálního sdělení
využívá základů studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	výklad, výtah	
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem, nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	úvaha, uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk literatura	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	obrazná pojmenování (metafora, personifikace, ironie ...)	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	autorův život jako inspirace díla (vybraní autoři)	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	reflexe četby, beseda o představení referáty	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> komunikace
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	poezie, krátké prozaické útvary, dialogy, co předcházelo / následovalo v ději ukázky apod.	
rozlišuje literaturu hodnotou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		
rozlišuje základní literární druhy, žánry, porovná je i jejich funkci, vede jejich výrazné představitele	charakteristika literárních druhů (lyrika, epika, drama), rozlišuje poezii a prózu	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	charakterizuje základní literární směry (antické mýty, báje, hrdinské eposy, bible, středověká literatura, humanistická lit., barokní lit., romantismus, realismus) a uvádí jejich významné představitele v české a světové literatuře	
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	čtenářský zážitek	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovna, internet	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk mluvnice	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<u>Zvuková stránka jazyka</u> opakování o hláskách spisovná a nespisovná výslovnost výslovnost souhláskových skupin (spodoba znělosti) větná melodie, důraz, tempo a pauzy mluvené projevy / četba	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách (rčenicích) rozlišuje příklady v textu, umí je doložit různými způsoby, zná zásady tvoření českých slov, užívá frazémy v ústním i písemném podání	slovotvorný základ, přípona, předpona slova příbuzná střídání hlásek (změny samohlásek, souhlásek, zdvojené souhlásky, skupiny bje-, -bě-, -vje-, -vě-, -pě-) předpony s-, z- předložky s, z	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami používá dostupné jazykové příručky, samostatně s nimi pracuje	Pravidla českého pravopisu, SSČ, Stručná mluvnice česká, Slovník synonym, Etymologický slovník, Slovník cizích slov – tištěné i digitální verze	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví opakování slovních druhů: podstatná jména přídavná jména zájmena číslovky slovesa	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk mluvnice	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace umí používat vhodné jazykové prostředky v daných komunikačních projevech podle situace	<u>Druhy vět podle postoje mluvčího</u> věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací, zvolací	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí určuje poměr mezi větami a větnými členy, naznačí graficky stavbu věty jednoduché a souvětí, rozpozná druhy vět vedlejších, větné členy, určí základní skladební dvojici	základní větné členy základní skladební dvojice rozvíjející větné členy věta jednoduchá část podmětová a přísudková (grafické znázornění věty jednoduché a souvětí) určování vět hlavních a vedlejších spojovací výrazy interpunkce v souvětí	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché a souvětí ovládá interpunkci ve větě jednoduché a souvětí, dodržuje normu a kodifikaci jazyka	pravopisná cvičení shoda přísudku s podmětem základy interpunkce psaní velkých písmen koncovky přídavných jmen	
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití umí používat jazyk jako dorozumívací prostředek a rozlišuje jazyk spisovný, nářečí a obecnou češtinu, dokáže zdůvodnit jejich použití	řeč a jazyk slovanské jazyky národní jazyk, jeho útvary spisovný jazyk, nespisovný jazyk, nářečí, slang, argot nauka o slovní zásobě nauka o slohu a komunikaci	<u>Multikulturní výchova</u> multikulturalita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk sloh	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji orientuje se v tisku, pozná zprávu, komentář a úvodník, dokáže sám vytvořit tyto jednoduché publicistické útvary	publicistické útvary (zpráva, úvodník, komentář, fejeton – práce ve skupině)	
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru formuluje otázky na dané téma, aktivně vstupuje do rozhovoru, dodržuje pravidla komunikací	rozhovor, diskuse, beseda	<u>Mediální výchova</u> vnímání autora mediálních sdělení
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj porovnává různé zdroje informací a zaujímá postoje ke sdělovanému obsahu	zpráva komentář reklama	<u>Mediální výchova</u> kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci snaží se o přesné a výstižné vyjadřování, dbá na stručnost sdělení	sms e-mail mms	
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru dokáže rozlišit různé komunikační situace, vhodně volí komunikační prostředky, přiměřeně reaguje na danou komunikační situaci	rozhovor proslov projev	<u>Mediální výchova</u> tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu proslov na ukončení školního roku
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	mluvní cvičení referáty prezentace	
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu dodržuje pravidla komunikace, učí se vést diskusi a dialog	diskuse dialog	
využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	výpisky výtah referát úvaha	<u>Mediální výchova</u> stavba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk sloh	Období: 9. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování je veden k vertikálnímu a horizontálnímu členění textu, používá správnou interpunkci, pracuje s osnovou	složitější vypravování popis	
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů snaží se o zpracování úvahy na dané téma, uplatňuje vlastní zkušenosti, názory a postoje	úvaha esej fejton	<u>Mediální výchova</u> tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk literatura	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	porovnání literárních děl z hlediska žánrů typické žánry a jejich představitelé interpretace literárního textu	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	hlavní literární směry v české a světové literatuře významní autoři	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo porovná literární text s jeho filmovou a divadelní adaptací	reprodukce textu reprodukce hlavní myšlenky hodnocení a srovnávání literárních ukázek umělecký přednes	
tvoří (pokouší se tvořit) vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie, dbá na zákonitosti literárního žánru	struktura literárního díla (jazyk, literatura umělecká a věcná) kompozice, jazyk, námět, téma	
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty třídí si svůj vkus, je podněcován k obhajobě vlastních názorů, uvádí argumenty i protiargumenty	práce s texty, porovnávání, diskuse	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře pracuje s literární teorií ve dvou úrovních (studijní a uživatelské)	lyrika, epika, drama, lyrickoepické dílo vybrané jazykové figury vyhledávání informací ve vyučovacím procesu i mimo něj povídka, román, ich-forma, er-forma	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk literatura	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
porovnává (snaží se porovnat) různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	básnické prostředky divadelní a filmové adaptace intertextovost	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších zdrojích včetně digitálních soustavně zaznamenává název, autora, stručný obsah a vlastní hodnocení, doplňuje hesla, uvedené informace vyjadřuje vlastními slovy	autoři, díla literární směry literární druhy a žánry literární historie, teorie a kritika	<u>Výchova k myšlení</u> <u>v evropských</u> <u>a globálních</u> <u>souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizím jazyku, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Vyučování probíhá v kmenových třídách s použitím digitálních technologií (tabletů se sluchátky a pestrým software, interaktivní tabule.) Žáci mohou také navštěvovat učebnu IT. Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vyučování cizích jazyků probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, zeměpis, dějepis, hudební, výtvarnou výchovu i matematiku.

Převládajícími metodami výuky jsou – samostatná, skupinová a projektová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. komunikace s lidmi z jiných zemí, s rodilými mluvčími.

1. stupeň

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves).

2. stupeň

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky různými metodami (komunikativní metoda, audio-orální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce), aby lépe pochopili a propojili nové informace
- využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznání kultury, zvyků a tradic anglofonních zemí
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým učebním materiálem
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností reaguje na ně verbálně i neverbálně	jednoduchá komunikace v běžných situacích – pozdrav, poděkování, představování věta jednoduchá, zápor, otázka, pořádek slov ve větě	Osobnostní a sociální výchova – komunikace (OSV8)
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Anglická abeceda	
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	slovní zásoba týkající se barev, číslovek 0-20, rodiny, jídla, oblečení a zvířat	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
pochopí jednoduché pokyny a otázky učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	běžné situace ve třídě vyhláskuje zadané slovo z oblasti slovní zásoby zvířat, můj dům, kalendářního roku, přírody, počasí a volného času	Osobností a komunikační rozvoj – komunikace (OSV8) Výchova ke zdraví (VkZ)
rozumí slovům a jednoduchým větám a odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat podobné otázky sám formuluje a pokládá	jednoduché otázky a odpovědi, pořádek slov ve větě tvorba jednoduchých vět o tom, co právě teď probíhá (popis činnosti na obrázku)	
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	pamětně osvojené dialogy o vztazích, denních činnostech, škole, koníčcích a rodině	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 5. ročník	
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	zvuková a grafická podoba jazyka slovní zásoby v probíraných tematických okruzích základní výslovnostní návyky	Finanční gramotnost (FG)	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností			
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblekání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí		
se zapojí do jednoduchých rozhovorů			
odpovídá na jednotlivé otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; podobné otázky pokládá			
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	četba textů v učebnici, orientuje se v obsahu jednoduchého textu		
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	písemně sdělí krátkou výpověď o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 5. ročník
vyplní osobní údaje do formuláře	práce se slovníkem	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	pokládá doplňovací otázky reprodukuje krátký čtený nebo slyšený text	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
vysvětlí hlavní myšlenku čteného textu	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí (OSV2)
vytvoří otázku týkající se probíraného tématu a na otázku zareaguje		
pojmenuje členy své rodiny a popíše svůj každodenní život	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti z oblasti slovní zásoby	Výchova k myšlení a v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět (VMEGS2) Multikulturní výchova – lidské vztahy (MkV2)
vyjádří vlastními slovy jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	
vytvoří svůj jednoduchý životopis		
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		
slovně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
vybere z textu klíčové informace	čtení textu týkající se probíraných tematických okruhů rodiny, školy, svého osobního zájmu a svátků	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
písemně reaguje na jednoduché písemné sdělení	ovládání pravopisu složitějších slov	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí (OSV2) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět (VMEGS1, VMEGS2) Multikulturní výchova – multikulturalita (MkV4) Environmentální výchova – základní podmínky života (EV2)
vytvoří sérii otázek a odpovědí na dané téma		
aplikuje znalosti gramatiky v běžných formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům – péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, místo, ve kterém žijí	
nakreslí schéma rodokmenu své rodiny a o každém členu uvede základní informace	práce se slovníkem	
pomocí použití vhodných slov rozvíjí krátké a jednoduché věty	rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	
použije získané znalosti z ročníku a obohatí svůj životopis		
orientuje se v jednoduchých poslechových cvičeních	svět kolem nás	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 8. ročník
Žák: Výstupy	Učivo	Průřezová témata
rozumí informacím v jednoduchém poslechu, je-li pronášen pomalu a zřetelně	ovládání slovní zásoby probíraných tematických okruhů – moderní technologie a média, cestování, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí, komunikace (OSV2, OSV8)
rozumí obsahu jednoduché konverzace a plnohodnotně na ni reaguje	slovní a větný přízvuk, intonace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět (VMEGS2)
diskutuje o běžných formálních i neformálních situacích týkajících se probíraných témat	rozvíjení dostatečující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům – domov, rodina, sport, příroda a město využívání správného postupu při tvoření vět ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Environmentální výchova – lidské vztahy a problémy životního prostředí (EV3)
pomocí použití vhodných slov rozvíjí krátké a jednoduché texty		Multikulturní výchova – multikulturalita (MKV4)
orientuje se v zadaném textu a vyhledá v nich potřebné informace		
ve formálním psaném textu správně seřadí informace		
vytvoří jednoduchý formální text		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 9. ročník	
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti z oblasti probíraných témat nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí slovní přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace (OSV2, OSV3) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět (VMEGS2) Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí (EV4) Multikulturní výchova – princip sociálního smíru (MKV5)	
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat			
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech			
vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostatečné slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím		
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti		
reaguje na jednoduché písemné sdělení			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	čtení s porozuměním v textech týkajících se kultury, pocitů a nálad, stravovacích návyků a volby povolání		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	práce se slovníkem		
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace			

5.1.3 Anglický jazyk jako další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět anglický jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Anglický jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku českého a anglického jazyka. Vyučovací předmět anglický jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku, a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá v jedné skupině a je určena žákům, kteří od třetího ročníku navštěvují předmět anglický jazyk vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí strategie, které mají žákům umožnit:

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky různými metodami (komunikativní metoda, audio-orální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce), aby lépe pochopili a propojili nové informace
- využívá hudební a filmovou produkci anglicky mluvících zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíly zaznamenali a dále s nimi pracovali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Kompetence občanské

Učitel

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznání kultury, zvyků a tradic anglicky mluvících zemí
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Kompetence pracovní

Učitel

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým učebním materiálem
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjeli jemnou motoriku žáků

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk jako další cizí jazyk	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí nejjednodušším pokynům učitele, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně+ zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a reaguje na ně	vyjádření souhlasu a nesouhlasu vyjádření vlastní preference pomocí krátkých odpovědí	Osobnostní a sociální výchova – komunikace (OSV8) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (VMEGS1)
umí se představit, představí svoji rodinu	pravidla komunikace v běžných situacích reakce na otázky pozdravy a rozloučení představování se poděkování	
se zapojí do jednoduchých rozhovorů		
vyplní základní údaje o sobě a své rodině	jméno, adresa, telefon a členové rodiny	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových cvičeních s tematikou každodenních činností	vztah mezi grafickou a mluvenou formou jazyka jednoduchá sdělení	
přečte krátké jednoduché věty se správnou anglickou výslovností a chápe jejich obsah	o své osobě, rodině, zálibách, přátelích	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk jako další cizí jazyk	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně	škola, záliby, přátelé a volný čas	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (VMEGS1)</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace (OSV2)</p>
přečte a vlastními slovy vyjádří obsah přečteného	základní výslovnostní návyky	
napíše své osobní údaje	adresa, telefon a doplňující informace týkající se osobních preferencí	
stručně reaguje na jednoduché písemně sdělení	práce s textem vztahujícím se k probíraným tematickým okruhům domov, rodina, škola a jídlo krátké informační texty	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	dny v týdnu, hodiny, měsíce v roce a roční období	
pamětně i písemně obměňuje předem vytvořené rozhovory týkající se jeho samotného, rodiny a školy	slovní zásoba a základní fráze z oblasti tematických okruhů – prázdniny, nakupování, volný čas, povinnosti	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk jako další cizí jazyk	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	reakce na pokyny číslovky 100 – 1 000 000 zvuková a grafická podoba jazyka slovní zásoby v probíraných tematických okruzích základní výslovnostní návyky	Osobnostní a sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace (OSV6, OSV8) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět (VMEGS2)
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba z tematických celků poslech jednodušších textů	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	běžné činnosti během dne týdne a roku doma i ve škole porozumění kratším textům	
se zapojí do jednoduchých rozhovorů	dotazy a odpovědi na činnost a povinnosti během dne, týdne, roku popis běžných činností a povinností během dne popis jídelníčku a pokoje	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a jídla podobné otázky pokládá		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk jako další cizí jazyk	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	pravidla anglického pravopisu rozšiřování slovní zásoby v rámci probíraných tematických celků	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	prohlubování slovní zásoby z tematických celků – domov, rodina, volný čas, zvířata, příroda	
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	četba jednodušších textů o rodině, místě, kde žijí a reáliích příslušných zemí vyhledávání informací tvorba odpovědí na doplňující otázky	
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	práce se slovníkem	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	vyjádření vlastních preferencí	

5.1.4 Cvičení z anglického jazyka (volitelný)

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z německy mluvících zemí.

Cvičení z anglického jazyka je vyučováno v šestém ročníku, a to vždy s hodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá vždy v jedné skupině.

Ve vyučovacím předmětu využíváme strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí shodné se strategiemi v předmětu anglický jazyk.

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Cvičení z anglického jazyka	Období: 6.ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	prohlubování probírané slovní zásoby s důrazem na porozumění čteného i psaného textu z oblasti témat má rodina, místo, kde žiji, nakupování	Osobností a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, komunikace (OSV2, OSV8) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (VMEGS1)
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně		
rozumí obsahu promluvy konverzace, který se týká osvojovaných témat		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	jednoduchá sdělení o své osobě, rodině, zálibách, přátelích porovnání života v ČR, Anglii a USA (svátky, volný čas, záliby, škola) základní fráze	
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	práce se slovníkem gramatická podoba slov a správný pořádek ve větách odpověď na pozvánku a vyjádření vlastních preferencí	
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

5.1.5 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizím jazyku, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Německý jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Pro vyučování je určena plně modernizovaná jazyková učebna. Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vyučování cizích jazyků probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, zeměpis, dějepis, hudební, výtvarnou výchovu i matematiku.

Převládajícími metodami výuky jsou – samostatná, skupinová a projektová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. komunikace s lidmi z jiných zemí, s rodilými mluvčími.

1. stupeň

Cílem předmětu německý jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základní slovní zásobu, na jednoduchých textech získávat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Žáky neučíme nejdříve poučky, ale ponecháváme jim prostor, aby si z textů, rozhovorů, říkadel, jednoduchých básní a písní sami odvodili gramatická pravidla. Gramatiku učíme teprve tehdy, jsou-li příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (pády podst. jmen, slovesné osoby...).

2. stupeň

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu německy ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi německy mluvících zemí. Němčinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky různými metodami (komunikativní metoda, audio-orální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce), aby lépe pochopili a propojili nové informace
- využívá hudební a filmovou produkci německy mluvících zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznání kultury, zvyků a tradic německy mluvících zemí
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým učebním materiálem
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností reaguje na ně verbálně i neverbálně	jednoduchá komunikace v běžných situacích – pozdrav, poděkování, představování věta jednoduchá, zápor, otázka, pořádek slov ve větě (reprodukuje německou abecedu) Probíraná témata – barvy, číslovky 0-20, zvířata, barvy, rodina, jídlo, škola, oblékání.	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> komunikace rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace Multikulturní výchova Lidské vztahy Výchova ke zdraví Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu		
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 4. ročník
Žák: Výstupy	Učivo	Průřezová témata
pochopí jednoduché pokyny a otázky učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	reaguje na běžné situace ve třídě (vyhláskuje zadané slovo)	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace
rozumí slovům a jednoduchým větám a odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat podobné otázky sám formuluje a pokládá	klade jednoduché otázky, odpoví na ně, udržuje pořádek slov ve větě vytvoří jednoduchou větu o tom, co právě teď probíhá (popis činnosti na obrázku)	Enviromentální výchova Vztah člověka k prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	obměňuje pamětně osvojené dialogy o vztazích, denních činnostech, škole, koníčcích a rodině	Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí Mezilidské vztahy Multikulturní výchova Lidské vztahy

Probíraná témata: zvířata, domov, škola, kalendářní rok (roční období, měsíce, svátky), příroda, počasí, nákupy, jídlo, volný čas, povolání.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			Předmět: Německý jazyk	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata		
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky	Osobnostní a sociální výchova komunikace		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností				
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tem. okruhů			
se zapojí do jednoduchých rozhovorů				
odpovídá na jednotlivé otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; podobné otázky pokládá				
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	četba textů v učebnici, orientuje se v obsahu jednoduchého textu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět		
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	písemně sdělí krátkou výpověď o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů			
vyplní osobní údaje do formuláře				

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	pokládá doplňovací otázky, reprodukuje krátký čtený nebo slyšený text	
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		

Probíraná témata: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
vysvětlí hlavní myšlenku čteného textu	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti	
vytvoří otázku týkající se probíraného tématu a na otázku zareaguje	Wer, wo, wohin, wie	
pojmenuje členy své rodiny a popíše svůj každodenní život	témata: rodina, škola, zvířata, činnosti a koníčky, narozeniny	Osobnostní a sociální výchova poznávání lidí mezilidské vztahy rozvoj schopností poznávání hodnoty, postoje, praktická etika
vyjádří vlastními slovy jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Témata: činnosti a koníčky, narozeniny, domov a bydlení, příroda	
vybere z textu klíčové informace píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Témata: realie německy mluvících zemí	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech objevujeme Evropu a svět
vytvoří svůj jednoduchý životopis	Představení se, údaje o rodině, schopnosti, záliby, zdravotní stav	Osobnostní a sociální výchova Komunikace
slovně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Otázka doplňovací a zjišťovací	Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 7. ročník
Žák: Výstupy	Učivo	Průřezová témata
orientuje se v jednoduchých poslechových cvičeních	Čtení a poslech s porozuměním	
vytvoří sérii otázek a odpovědí na dané téma	ovládání pravopisu složitějších slov	<u>Multikulturní výchova</u> lidské vztahy
aplikuje znalosti gramatiky v běžných formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům	
nakreslí schéma rodokmenu své rodiny a o každém členu uvede základní informace	práce se slovníkem	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> kreativita komunikace
pomocí použití vhodných slov rozvíjí krátké a jednoduché věty	Popis, vypravování - zdraví, město, příroda, počasí, jídlo, restaurace, oblečení, nakupování, pohádky	
použije získané znalosti z ročníku a obohatí svůj životopis	Osobnostní údaje, rodina, škola, zájmy, schopnosti, zdravotní stav	Mediální výchova Stavba mediálních sdělení
písemně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Doplňovací otázky – wer, wo, wie, wohin, was	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 8. ročník
Žák: Výstupy	Učivo	Průřezová témata
rozumí informacím v jednoduchém poslechu, je-li pronášen pomalu a zřetelně	Omluva, prosba, blahopřání, přání, setkání, společenský program, pokyny učitele, běžné situace	
rozumí obsahu jednoduché konverzace a plnohodnotně na ni reaguje	slovní a větný přízvuk, intonace	
diskutuje o běžných formálních i neformálních situacích týkajících se probíraných témat	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům	Osobnostní a sociální výchova komunikace Multikulturní výchova lidské vztahy
pomocí použití vhodných slov rozvíjí krátké a jednoduché texty	Popis, vypravování - zdraví, město, příroda, počasí, jídlo, restaurace, oblečení, móda, nakupování, pohádky, přátelé, komunikace mezi lidmi	
orientuje se v zadaném textu a vyhledá v něm potřebné informace	Čtení a poslech s porozuměním	Mediální výchova vnímání autora mediálních sdělení
ve formálním psaném textu správně seřadí informace vytvoří jednoduchý formální text	Čtení a poslech s porozuměním, popis, vypravování, e-mail	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 9. ročník
Žák: Výstupy	Učivo	Průřezová témata
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	slovní přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostatečné slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím práce se slovníkem	<u>Enviromentální výchova vztah člověka k prostředí</u>
		Mediální výchova fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Popis osoby, věci, kamaráda, vyprávění krátké události, příběhu	
vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Vyprávění krátké události, příběhu Běžné situace člověka – fráze a obraty (zakoupení lístku, jízdenky, nákup, v restauraci, popis cesty...)	Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopností poznávání sebezpoznaní a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace poznávání lidí
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	rozhodne o správném použití slovesného času v konverzaci a rozvíjí další znalost gramatiky	
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	Osobnostní údaje, rodina, škola, zájmy, schopnosti, zdravotní stav Popis, vypravování, e-mail Témata: životopis vlastní i jiné osoby Popis pokoje, cesty	

Probíraná témata: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.

5.1.4 Německý jazyk jako další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Německý jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku českého a anglického jazyka. Vyučovací předmět německý jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku, a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá v jedné skupině a je určena žákům, kteří od třetího ročníku navštěvují předmět anglický jazyk vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí strategie, které mají žákům umožnit:

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- pracuje s žáky různými metodami (komunikativní metoda, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce), aby lépe pochopili a propojili nové informace
- využívá hudební a filmovou produkci německy mluvících zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíly zaznamenali a dále s nimi pracovali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Kompetence občanské

Učitel

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznání kultury, zvyků a tradic německy mluvících zemí
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Kompetence pracovní

Učitel

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým učebním materiálem
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjeli jemnou motoriku žáků

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk jako další cizí jazyk	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí nejjednodušším pokynům a reaguje na ně	vyjádření souhlasu a nesouhlasu	
umí se představit, představí svoji rodinu	pravidla komunikace v běžných situacích reakce na otázky pozdravy a rozloučení představování se poděkování	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
vyplní základní údaje o sobě	adresa, telefon	
přečte krátké jednoduché věty se správnou německou výslovností a chápe jejich obsah	jednoduchá sdělení o své osobě, rodině, zálibách, přátelích	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk jako další cizí jazyk	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně	škola, záliby, přátelé hodiny, dny,	
přečte a odhadne obsah přečteného	základní výslovnostní návyky	
napíše své osobní údaje	adresa, telefon	
obměňuje předem vytvořené rozhovory týkající se jeho samotného, rodiny a školy	prázdniny, nakupování, volný čas, povinnosti,	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk jako další cizí jazyk	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	reakce na pokyny číslovky 100 – 1 000 000 hraní her časové údaje v průběhu dne	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba z tematických celků poslech jednodušších textů	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	běžné činnosti během dne týdne a roku doma i ve škole porozumění kratším textům	
se zapojí do jednoduchých rozhovorů	dotaz na směr cesty a popis cesty dotazy a odpovědi na činnost a povinnosti během dne, týdne, roku domluvení schůzky	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	předložky s 3.a 4.pádem způsobová a nepravidelná slovesa slovesa s odlučitelnou předponou popis pokoje, domu popis běžných činností a povinností během dne, týdne, roku popis jídelníčku podání informací o škole	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	činnosti doma, ve volném čase, ve škole během dne, týdne, celého roku části dne, řadové číslovky	Multikulturní výchova - lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk jako další cizí jazyk	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	pravidla německého pravopisu rozšiřování slovní zásoby	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	slovní zásoba z tematických celků četba jednodušších textů vyhledávání informací odpovědi na otázky Německo, Rakousko - reálie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	doplňování do rozvrhu, kalendáře	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	časování nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou v přítomném čase popis domu a pokoje informace o škole popis jídelníčku	
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	vyjádření přání přijetí a odmítnutí pozvání povinnosti	

5.1.7 Cvičení z německého jazyka (volitelný)

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z německy mluvících zemí.

Cvičení z německého jazyka je vyučováno v šestém ročníku a to vždy s hodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá vždy v jedné skupině.

Ve vyučovacím předmětu využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí strategie shodné se strategiemi v předmětu německý jazyk.

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Cvičení z německého jazyka	Období: 6.ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	oslovení pozdrav přivítání rozloučení reálie – německy mluvící země	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu promluvy konverzace, který se týká osvojovaných témat	nepřímý pořádek slov Wer, Wo, Wohin, wie	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	jednoduchá sdělení o své osobě, rodině, zálibách, přátelích porovnání života v ČR, Německu a Rakousku (rodina, volný čas, záliby, škola)	
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	tematické okruhy: Dny v týdnu, telefonování, narozeniny, co vaříme, sport	

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium žáků. Klade důraz na získávání vědomostí a dovedností potřebných pro orientaci v praktickém životě, rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, tvořivost, představivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Zároveň utváří osobnost žáka, jeho vytrvalost, pracovitost.

Matematika je vyučována po celou školní docházku. V 1. ročníku je dotována čtyřmi hodinami týdně, ve 2. - 5. pěti hodinami. V 6., 7. a 8. ročníku je dotována čtyřmi hodinami týdně, v 9. ročníku pak pěti hodinami týdně.

Na výuku dalších vzdělávacích oborů tohoto předmětu bývají, je – li to vhodné, žáci děleni do skupin podle svých schopností. Zatímco jedna skupina má velký prostor pro procvičování, protože se v ní probírá pouze základní učivo, další se mohou věnovat učivu rozvíjecímu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci, k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků; kriticky je hodnotit a diskutovat o nich
- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení
- postupnou abstrakcí a zobecňováním vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů
- umožňuje žákům díky vhodné organizaci výuky studovat jednoduché matematické texty, vyhledávat informace v tištěné i elektronické podobě, získávat soubory dat k dalšímu zpracování
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků
- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu
- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi
- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vede žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu při řešení problému (využití tradičních i digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- na základě pokusů nebo zkušeností žáků rozvíjí jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů
- prostřednictvím vhodně volených příkladů vede žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou žákova projevu podporuje u žáků používání odborné terminologie a kultivaci jazyka matematiky
- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků
- cíleně využívá příležitost k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili
- vhodně využívá cizí jazyk (zejména angličtinu) a ICT, aby připravil žáky pro vstup do soudobé společnosti a vědeckého světa matematiky.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytvářením vhodných příležitostí k aktivní diskusi vede žáky k obhajobě vlastního názoru, k jeho případné změně na základě zjištění nových informací
- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- zařazuje občanské problémy do matematických úloh a tím žáky motivuje k uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika a její interpretace) a k zamyšlení nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- pestrým výběrem netradičních úloh rozvíjí u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů
- zařazováním vhodných situací ve výuce vede žáky k efektivnímu používání pomůcek, kalkulátoru a informačních a komunikačních technologií
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořením vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Číslo a početní operace	Průřezová témata
počítá předměty do 20	manipulace s předměty počítání prvků	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti do 20	čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno znaménka $> < =$	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
zobrazí číslo na číselné ose do 20	orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování desítek a jednotek	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
sčítá a odčítá v oboru do 20	sčítání a odčítání v oboru 0–20 (bez přechodu přes 10, s přechodem přes 10)	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
řeší slovní úlohy, tvoří otázky a odpovědi	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
určuje na hodinách celé hodiny	určování času	
pracuje se čtvercovou sítí	pohyb ve čtvercové síti	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary	vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Závislosti, vztahy a práce s daty	Průřezová témata
orientuje se v čase, používá jednotky času – hodina, minuta	jednotky času – hodina, minuta, sekunda čtení údajů na různých typech hodin	
popisuje jednoduché závislosti během dne	závislost různých činností během týdne, měsíce	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel do 100	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Číslo a početní operace	Průřezová témata
počítá předměty v oboru do 100	počítání po desítkách, po jedné	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel do 100 porovnávání čísel	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose do 100	orientace na číselné ose do 100 určování stovek, desítek a jednotek	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100	zaokrouhlování čísel na desítky sčítání a odčítání v oboru 0-100 násobení a dělení v oboru malé násobilky řešení příkladů se závorkami	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace do 100	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	
	tělesa – krychle, kvádr, koule	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	bod, přímka, lomená čára, úsečka jednotky délky: cm, dm, m rýsování úseček a měření jejich délek	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Číslo a početní operace do 1000	Průřezová témata
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků do 1000	počítání po stovkách, desítkách, jednotkách	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis trojčiferných čísel rozlišování sudých a lichých čísel	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose do 1000	porovnávání čísel pomocí číselné osy zaokrouhlování na stovky	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 1000	součet a rozdíl čísel písemné algoritmy sčítání a odčítání sčítání a odčítání v oboru 0-1000 násobení a dělení v oboru malé násobilky a mimo obor násobilky	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace do 1000	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Závislosti, vztahy a práce s daty	Průřezová témata
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	určování času převádění jednotek času	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	orientace a čtení matematických zápisu	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel do 1000	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Geometrie v rovině a v prostoru	Průřezová témata
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše nákladní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	měření délek stran rovinných obrazců výpočet obvodu a obsahu sečtením délek jejich stran tělesa – krychle, kvádr, koule	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, průsečík dvou různoběžek jednotky délky: mm, km	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování geometrických útvarů podle zadání	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Číslo a početní operace	Průřezová témata
ovládá matematické operace spojené s počítáním do 1000	písemné sčítání, odčítání, násobilka, písemné násobení, písemné dělení jednociferným dělitelem	
rozpoznává řady čísel a zaokrouhluje	zaokrouhlování	
nově se seznamuje s operacemi s čísly do 10 000 a rozšíří si dovednosti zacházet s čísly nad 10 000	násobení a dělení 10, 100, 1000,	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Závislosti, vztahy a práce s daty	Průřezová témata
převádí jednotky délky a hmotnosti	měření, odhad délky	
využije pro uspořádání získaných dat tabulku, doplní údaje, které chybí v tabulce	práce s daty v elektronické podobě	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Geometrie v rovině a v prostoru	Průřezová témata
zná trojúhelníkovou nerovnost a narýsuje trojúhelník dle zadání tří stran	konstrukce trojúhelníku	
narýsuje základní rovinné útvary dle zadání	konstrukce čtverce, obdélníku a kružnice	Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. ročník
Žák: Výstupy	Učivo Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Průřezová témata
řeší slovní úlohy, kde využívá matematické operace spojené s počítáním a užíváním jednotek délky, hmotnosti a času	převody jednotek délky, hmotnosti, času	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Číslo a početní operace	Průřezová témata
využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení	písemné sčítání, odčítání, násobilka	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	násobení a dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem kontrola zkouškou	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování, zápis čísla v desítkové soustavě písemné algoritmy početních operací	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řešení slovních úloh a jejich zápis pokus o samostatné vytvoření slovní úlohy pravidla pro řešení slovních úloh	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	desetinná čísla, zlomky, číselná osa	
porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	číselná osa	
porozumí významu znaku mínus pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	teploměr, dluhy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Závislosti, vztahy a práce s daty	Průřezová témata
vyhledává, sbírá a třídí data i s pomocí digitálních technologií, rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém, získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroj	závislosti a jejich vlastnosti, třídění získaných dat podle daných/zvolených kritérií	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií	základy práce s daty v tabulkovém procesoru	
posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je	objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Geometrie v rovině a v prostoru	Průřezová témata
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	základní rovinné útvary (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, typy trojúhelníků, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník – jejich konstrukce	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 5. ročník
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafický součet a rozdíl úseček, délka lomené čáry, obvod mnohoúhelníku	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	rovnoběžky a kolmice	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	ve čtvercové síti výpočet obsahu obrazce a základní jednotky obsahu	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	určení osově souměrných útvarů, určení osy souměrnosti	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Průřezová témata
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>provádí početní operace v oboru přirozených, desetinných a celých čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou předností</p> <p>modeluje a řeší situace s využitím dělitelnost v oboru přirozených čísel</p> <p>analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace a účelně používá digitální technologie</p>	<p><u>Číslo a proměnná</u> Dělitelnost přirozených čísel: prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší spol. násobek, největší spol. dělitel, kritéria dělitelnosti Celá čísla: čísla navzájem opačná, číselná osa Desetinná čísla: rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě slovní úlohy</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kooperace a kompetice</p>
<p>využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů určuje velikost úhlů měřením a výpočtem</p> <p>odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník a trojúhelník)</p> <p>načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar</p> <p>načrtne a sestojí síť kvádru a krychle a účelně používá geometrický software</p>	<p><u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, typy úhlů trojúhelník</p> <p>metrické vlastnosti v rovině: druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky</p> <p>konstrukční úlohy: osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost</p>	
<p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;</p> <p>načrtne a sestojí síť základních těles;</p> <p>načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině a účelně používá digitální technologie</p>	<p><u>Hranoly – prostorové útvary (kvádr a krychle)</u> rozlišování prostorových útvarů vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. ročník
odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	obvody a obsahy	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací vyhodnotí a porovná soubory dat, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat	<u>Závislosti a data:</u> příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností, aritmetický průměr	

<p>Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace</p>	<p>Předmět: Matematika</p>	<p>Období: 7. ročník</p>
<p>Výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>provádí početní operace v oboru racionálních čísel; užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem)</p> <p>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti</p> <p>účelně používá digitální technologie</p>	<p><u>Racionální čísla</u> zlomky převrácené číslo smíšené číslo složený zlomek zlomek znázorněný na číselné ose slovní úlohy</p> <p>poměr: měřítko úměra - přímá, nepřímá trojčlenka</p> <p><u>závislosti a data:</u> nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání ve slovních úlohách řeší praktické příklady z běžného života a svého okolí</p>
<p>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje a třídí základní rovinné útvary; užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovinných obrazců (kosočtverec, kosodélník, lichoběžník)</p> <p>načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru i ve středové souměrnosti; účelně používá geometrický software</p> <p>určuje a charakterizuje základní rovinné obrazce, analyzuje vlastnosti</p>	<p><u>Konstrukční úlohy:</u> konstrukce trojúhelníků podle druhů vět, trojúhelníková nerovnost</p> <p>shodnost rovinných útvarů (věty o shodnosti trojúhelníků)</p> <p>středová souměrnost</p> <p>konstrukce čtyřúhelníků</p> <p>výpočty obvodů a obsahů čtyřúhelníků</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; účelně využívá kalkulátor	<u>Mocniny a odmocniny:</u> druhá mocnina a odmocnina čísla	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání, sebekontrola, komunikace, spolupráce, řešení problémů
matematizuje jednoduché reální situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<u>Výrazy:</u> Číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	<u>Rovnice:</u> lineární rovnice (početní a grafická metoda) slovní úlohy řešené rovnicí	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem); řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek); analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace a účelně používá digitální technologie	<u>Procenta:</u> Procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	<u>Geometrie v rovině:</u> Množiny všech bodů dané vlastnosti (Thaletova kružnice)	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
načrtne a sestrojí rovinné útvary účelně používá geometrický software odhaduje a vypočítává obsah a obvod;	kruh, kružnice, pravidelné mnohoúhelníky	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání, sebekontrola, komunikace, spolupráce, řešení problémů
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (válec) načrtne a sestrojí síť základních těles (válec) a účelně používá geometrický software	<u>Geometrie v prostoru:</u> rotační válec	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Pythagorova věta	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	logické a netradiční geometrické úlohy	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
provádí početní operace v oboru racionálních čísel; matematizuje situace s využitím proměnných ve jmenovateli, určí hodnotu lomeného výrazu, využívá znalosti početních operací s mnohočleny; určuje podmínky řešitelnosti lomených výrazů, provádí krácení a rozšiřování lomených výrazů	lomené výrazy rovnice s neznámou ve jmenovateli	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání, sebekontrola, komunikace, spolupráce, řešení problémů
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (jehlan, kužel, koule); načrtne a sestrojí síť základních těles a účelně používá geometrický software	jehlan, rotační kužel, koule; komolý jehlan	
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků určuje podobné útvary v rovině; používá poměr podobnosti při práci s plány a mapami; sestrojí rovinný obraz podobný předloze	<u>Podobnost:</u> podobnost geometrických útvarů v rovině; poměr podobnosti; věty o podobnosti trojúhelníků;	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu účelně používá geometrický software	úlohy konstrukční a početní geometrie	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 9. ročník
Žák: Výstupy	Učivo	Průřezová témata
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Lineární funkce, graf v pravouhlé soustavě souřadnic	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání, sebekontrola, komunikace, spolupráce, řešení problémů
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	soustavy rovnic o dvou neznámých, úlohy o směsích a společné práci slovní úlohy o pohybu	
užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe; určí hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek, kalkulaček nebo digitálních technologií	goniometrické funkce	
vyhledává, sbírá a třídí data; čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy i za pomoci digitálních technologií dovede z diagramu určit potřebné informace	statistika: diagramy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr	
analyzuje a řeší jednoduché problémy; modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace a účelně používá digitální technologie	finanční matematika složené úrokování / rozšiřující učivo / (úrok, jistina, úroková sazba, úrokování, daň) řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe	

5.2.2 Minimální úroveň očekávaných vzdělávacích výstupů

V případě podpůrného opatření, spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Využívání minimální doporučené úrovně očekávaných výstupů stanoví PPP/SPC.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

- používá kalkulátor

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích

- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

Učivo

- **základní útvary v rovině** – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

M-9-1-01p píše písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

- zvládá orientaci na číselné ose

Učivo

- **dělitelnost přirozených čísel** – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- **celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa

- **desetinná čísla, zlomky** – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- **poměr** – měřítko, úměra, trojčlenka
- **procenta** – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
- **mocniny a odmocniny** – druhá mocnina a odmocnina
- **výrazy** – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- **rovnice** – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

- zvládá početní úkony s penězi

Učivo

- **závislosti a data** – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr
- **funkce** – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

M-9-3-11p sestrojí síť základních těles

M-9-3-12p načrtne základní tělesa

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa

- *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky*
- *umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*
- *používá technické písmo*
- *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*

Učivo

- **rovinné útvary** – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)
- **metrické vlastnosti v rovině** – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta
- **prostorové útvary** – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
- **konstrukční úlohy** – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-1 p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-2 p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

- *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Učivo

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie
- logické a netradiční geometrické úloh

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahově je předmět rozdělen na tři tematické oblasti – digitální technologie, algoritmizace a programování, data informace a modelování.

Informatika je vyučována ve 4. – 9. ročníku 1 hodinou týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- učí žáky používat termíny týkající se informačních technologií, k pochopení jejich souvislostí v procesu učení a v praktickém životě
- zajišťuje, aby žáci vhodnou formou samostatných prací a projektů získávali schopnost posoudit vlastní pokrok a míru úspěšnosti práce s počítačem

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby vyhledávali informace vhodné k řešení problémů, nacházeli jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívali získané vědomosti k objevování různých variant řešení
- učí je samostatně řešit problémy; volit vhodné způsoby řešení
- učí je kriticky myslet při posuzování svých rozhodnutí, uvědomit si zodpovědnost za vlastní rozhodnutí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky získávat schopnost vyjadřovat vlastní myšlenky a názory ústně i prostřednictvím dostupné techniky

- prostřednictvím konfrontace s pracemi ostatních žáků je vede k získávání schopnosti vyslechnout názory druhých a předkládat vhodné argumenty k obhájení svého pracovního postupu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky využívat elektronické komunikace, jako jednoho ze způsobů vytváření a zlepšování příjemné atmosféry v týmu, přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- učí je chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- učí žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony, práva a povinnosti v souvislosti s otázkou duševního vlastnictví
- vybízí žáky k respektu přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí, odmítnutí nátlaku a hrubého zacházení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- podporuje dodržování pravidel bezpečnosti práce a zásad vhodného pracovního prostředí z hlediska ochrany zdraví

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vybízí žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posouzení, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu učí žáky volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učí žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Poznámky k předmětu

Výuka Informatiky bude zahájena ve všech ročnících současně od 1. 9. 2022. Tím dojde v 5. – 9. ročníku k zavádění informatiky bez předcházející návaznosti. Stručný popis náběhu vzdělávacího obsahu je popsán níže. Tento postup zajistí plynulý náběh upraveného ŠVP, které je v souladu s revidovaným RVPZV. Tak je zajištěno, že hodnocení žáků bude odpovídat změněnému obsahu ŠVP po dobu, než budou žáci daného ročníku absolvovat kompletní nový obsah v předcházejících ročnících. Bude se jednat o výběr očekávaných výstupů a učiva v ŠVP, které žáci v určitých ročnících a v daném období budou absolvovat a za jejichž dosahování budou hodnoceni.

- 2022 – 2023: 4. ročník: řádné zahájení, 5. – 9. ročník: zahájení bez návaznosti

- 2023 – 2024: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník: návaznost na 4. ročník, 6. ročník: návaznost na 5. ročník, 7. ročník: návaznost na 6. ročník, 8. ročník: návaznost na 7. ročník, 9. ročník: návaznost na 8. ročník
- 2024 – 2025: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník: návaznost na 4. ročník, 6. ročník: návaznost na 4. a 5. ročník, 7. ročník: návaznost na 5. a 6. ročník, 8. ročník: návaznost na 6. a 7. ročník, 9. ročník: návaznost na 7. a 8. ročník
- 2025 – 2026: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník: návaznost na 4. ročník, 6. ročník: návaznost na 4. a 5. ročník, 7. ročník: návaznost na 4., 5. a 6. ročník, 8. ročník: návaznost na 5., 6. a 7. ročník, 9. ročník: návaznost na 6., 7. a 8. ročník
- 2026 – 2027: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník: návaznost na 4. ročník, 6. ročník: návaznost na 4. a 5. ročník, 7. ročník: návaznost na 4., 5. a 6. ročník, 8. ročník: návaznost na 4., 5., 6. a 7. ročník, 9. ročník: návaznost na 5., 6., 7. a 8. ročník
- Od školního roku 2027 – 2028 budou mít všechny třídy zajištěnu návaznost na předešlé ročníky.

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Digitální technologie	Předmět: Informatika	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží</p> <p>edituje digitální text, vytvoří obrázek uloží svoji práci do souboru, otevře soubor</p> <p>používá krok zpět, zoom</p> <p>řeší úkol použitím schránky</p> <p>dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením</p> <p>pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje a prostředí</p>	<p>Digitální zařízení, aplikace, používání ovladačů</p> <p>piktogramy, emodži, kód kreslení čar, bitmapových obrázků, vybarvování</p> <p>editace textu</p> <p>práce se soubory</p> <p>ovládání aplikací</p> <p>uživatelské jméno a heslo</p> <p>ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>kreativita</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>kreativita, programování</p>
<p>uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů</p> <p>propojí digitální zařízení a uved bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <p>pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj</p> <p>najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci</p> <p>při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace</p> <p>v textu rozpozná osobní údaje</p> <p>rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého</p>	<p><u>Práce ve sdíleném prostředí</u></p> <p>psaní slov na klávesnici</p> <p>propojení technologií, internet</p> <p>uživatelské jméno a heslo</p> <p>ovládání aplikací</p> <p>využití digitálních technologií v různých oborech</p> <p>sdílení dat, cloud</p> <p>osobní údaje</p> <p>technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)</p>	<p><u>Mediální výchova</u></p> <p>kritické čtení a vnímání</p> <p>mediálních sdělení</p> <p>internet</p>

Vzdělávací oblast: Algoritmizace a programování	Předmět: Informatika	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
sestaví robota podle návodu sestaví program pro robota oživí robota, otestuje jeho chování najde chybu v programu a opraví ji upraví program pro příbuznou úlohu pomocí programu ovládá výstupy(motor, senzor) používá opakování, události ke spouštění programu	sestavení programu a oživení robota ovládání a opakování příkazů ovládání klávesnicí - události	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> kreativita, programování
Data, informace a modelování		
sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu nebo čísel obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text, zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky	piktogramy, emodži, kód přenos na dálku, šifra pixel, rastr, rozlišení	<u>Mediální výchova</u> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení internet

Vzdělávací oblast: Algoritmizace a programování	Předmět: Informatika	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy</p> <p>v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví co se bude opakovat a kolikrát</p> <p>vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky</p> <p>přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů</p> <p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy</p> <p>v programu najde a opraví chyby</p> <p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav používá události ke spuštění činnosti postav</p> <p>ovládá více postav pomocí zpráv</p>	<p>příkazy a jejich spojování</p> <p>opakování příkazů pohyb a razítkování ke stejnému cíli vedou různé algoritmy vlastní bloky a jejich vytváření</p> <p>kombinace procedur pevný počet opakování vlastní bloky a jejich vytváření</p> <p>náhodné hodnoty čtení programu</p> <p>programovací projekt změna vlastnosti</p> <p>postavy pomocí příkazu kreslení čar</p> <p>ladění hledání chyb ovládání pohybu postav násobné postavy a souběžné reakce</p> <p>modifikace programu animace střídání obrázků</p> <p>vysílání zpráv mezi postavami</p>	<p><u>Mediální výchova</u></p> <p>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>internet</p> <p>multikulturalita</p> <p>práce v realizačním týmu</p> <p>společný projekt v programování</p>

<p>Vzdělávací oblast:</p> <p>Data, informace a modelování, informační systémy</p>	<p>Předmět:</p> <p>Informatika</p>	<p>Období:</p> <p>5. ročník</p>
<p>Výstupy</p> <p>Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy</p>	<p>data, druhy dat doplňování tabulky a datových řad vizualizace dat v grafu řazení dat v tabulce kritéria kontroly dat systém, struktura, prvky, vztahy graf, hledání cesty schémata, obrázkové modely model</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Data, informace a modelování	Předmět: Informatika	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázků, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	přenos informací, standardizované kódy znakové sady přenos dat, symetrická šifra identifikace barev, barevný model vektorová grafika zjednodušení zápisu, kontrolní součet binární kód, logické A a NEBO	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> kreativita grafické editory textové editory programování komunikace elektronická pošta
Informační systémy		
najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat(tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	data v grafu a tabulce evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce kontrola hodnot v tabulce filtrování, řazení a třídění dat porovnání dat v tabulce a grafu řešení problémů s daty školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> kreativita grafické editory textové editory programování komunikace elektronická pošta

Vzdělávací oblast: Algoritmizace a programování	Předmět: Informatika	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost</p> <p>po přečtení programu vysvětlí, co vykoná</p> <p>ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <p>používá cyklus s pevným opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování</p> <p>vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech</p> <p>diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p>vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní</p>	<p>data v grafu a tabulce</p> <p>evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce</p> <p>kontrola hodnot v tabulce</p> <p>filtrování, řazení a třídění dat</p> <p>porovnání dat v tabulce a grafu</p> <p>řešení problémů s daty</p> <p>školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p> <p>vytvoření programu</p> <p>opakování</p> <p>podprogramy</p>	<p><u>Mediální výchova</u></p> <p>chápání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením,</p> <p>stavba mediálních sdělení,</p> <p>tvorba mediálních sdělení</p> <p>práce v realizačním týmu</p>

Vzdělávací oblast: Data, informace a modelování	Předmět: Informatika	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	standardizovaná schémata a modely orientované grafy, automaty ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu modely, paralelní činnost	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> kreativita grafické editory textové editory programování komunikace elektronická pošta
Digitální technologie		
uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelů znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy nainstaluje a odinstaluje aplikaci	datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému správa souborů, struktura složek domácí a školní počítačová síť metody zabezpečení přístupu k datům role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) princip e-mailu postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení dialogových oken) instalace aplikací fungování a služby internetu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> kreativita grafické editory textové editory programování komunikace elektronická pošta

Vzdělávací oblast: Algoritmizace a programování	Předmět: Informatika	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému</p> <p>po přečtení programu vysvětlí, co vykoná</p> <p>používá souřadnice pro programování postav</p> <p>používá parametry v blocích, ve vlastních blocích</p> <p>vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu</p> <p>ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <p>používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna</p> <p>spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav</p> <p>vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech</p> <p>diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p>vybere z více možností vhodný program ro řešený problém a svůj výběr zdůvodní</p> <p>hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p>	<p>opakování s podmínkou větvení programu, rozhodování</p> <p>grafický výstup, souřadnice</p> <p>podprogramy s parametry</p> <p>proměnné</p> <p>opakování s podmínkou události, vstupy</p> <p>objekty a komunikace mezi nimi</p>	<p><u>Mediální výchova</u></p> <p>vnímání autora</p> <p>mediálních sdělení</p> <p>internet</p> <p>práce</p> <p>v realizačním týmu</p> <p>společný projekt</p> <p>v programování</p>

Vzdělávací oblast: Algoritmizace a programování	Předmět: Informatika	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji</p> <p>používá opakování, rozhodování, proměnné</p> <p>ovládá výstupní zařízení robota</p> <p>používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu</p> <p>připojí k robotu další vstupní zařízení, která ovládá pomocí programu</p> <p>vyřeší problém naprogramováním robota</p> <p>sestaví program pro robota a otestuje jej</p>	<p>sestavení programu a oživení robota</p> <p>ovládání jednotlivých vstupních a výstupních zařízení</p> <p>orientace a pohyb robota v prostoru</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>kreativita</p> <p>grafické editory</p> <p>textové editory</p> <p>programování</p> <p>komunikace</p> <p>elektronická pošta</p>
Informační systémy		
<p>při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buněk</p> <p>používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými výstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)</p> <p>řeší problémy výpočtem s daty</p> <p>připíše do tabulky dat nový záznam</p> <p>seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)</p> <p>používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy</p> <p>ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</p>	<p>relativní a absolutní adresy buněk</p> <p>funkce s číselnými vstupy</p> <p>funkce s textovými vstupy</p> <p>použití vzorců u různých typů dat</p> <p> vkládání záznamu do databázové tabulky</p> <p>řazení dat v tabulce</p> <p>filtrování dat v tabulce</p> <p>zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	<p><u>Mediální výchova</u></p> <p>vnímání autora</p> <p>mediálních sdělení</p> <p>internet</p> <p>práce v realizačním týmu</p> <p>společný projekt v programování</p>

Vzdělávací oblast: Algoritmizace a programování	Předmět: Informatika	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>řeší problémy sestavení algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co co vykoná</p> <p>ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <p>diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p>vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní</p> <p>řeší problém jeho rozdělením na části pomoci vlastních bloků</p> <p>hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p> <p>zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</p>	<p>programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>popsání problému</p> <p>testování, odladění odstranění chyb</p> <p>testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>pohyb v souřadnicích</p> <p>vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu</p> <p>návrh postupu, klonování</p> <p>analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné</p> <p>výrazy s proměnnou</p> <p>tvorba hry s ovládáním</p> <p>příkazy, proměnné seznamy</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p> kreativita</p> <p> grafické editory</p> <p> textové editory</p> <p> programování</p> <p> komunikace</p> <p> kooperace a</p> <p> kompetice</p> <p> společný projekt v programování</p>
Digitální technologie		
<p>vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením</p> <p>diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich</p> <p>na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat</p> <p>popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní</p> <p>na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti</p> <p>vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu</p> <p>diskutuje o cílech a metodách hackerů</p> <p>vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat</p> <p>diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</p> <p>pojmenuje části počítače a popíše</p>	<p>operační systémy: funkce, typy, využití</p>	<p><u>Výchova demokratického občana</u></p> <p> principy</p> <p> demokracie jako</p> <p> formy vlády a</p> <p> způsobu</p> <p> rozhodování</p> <p> internet</p> <p><u>Mediální výchova</u></p> <p> práce</p> <p> v realizačním</p> <p> týmu</p> <p> internet</p>

5.3.1 Počítače (volitelný)

Charakteristika volitelného předmětu

Předmět počítače (doplňěk povinné informatiky) rozvíjí a prohlubuje učivo informatiky: Práce a dovednost s počítačem, cvičení vhodná pro praktický život, rozvíjení intelektu, tvořivosti, přesnosti, představivosti a dovednosti vyhledat si potřebné informace u žáků. Předmět počítače je vyučován 1 hodina týdně – **volitelný předmět pro žáky 7. – 9. tříd.**

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- učí žáky používat termíny týkající se informačních technologií, k pochopení jejich souvislostí v procesu učení a v praktickém životě
- zajišťuje, aby žáci vhodnou formou samostatných prací a projektů získávali schopnost posoudit vlastní pokrok a míru úspěšnosti práce s počítačem

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby vyhledávali informace vhodné k řešení problémů, nacházeli jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívali získané vědomosti k objevování různých variant řešení
- učí je samostatně řešit problémy; volit vhodné způsoby řešení
- učí je kriticky myslet při posuzování svých rozhodnutí, uvědomit si zodpovědnost za vlastní rozhodnutí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky získávat schopnost vyjadřovat vlastní myšlenky a názory ústně i prostřednictvím dostupné techniky
- prostřednictvím konfrontace s pracemi ostatních žáků je vede k získávání schopnosti vyslechnout názory druhých a předkládat vhodné argumenty k obhájení svého pracovního postupu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky využívat elektronické komunikace, jako jednoho ze způsobů vytváření a zlepšování příjemné atmosféry v týmu, přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- učí je chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- učí žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony, práva a povinnosti v souvislosti s otázkou duševního vlastnictví
- vybízí žáky k respektu přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí, odmítnutí nátlaku a hrubého zacházení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- podporuje dodržování pravidel bezpečnosti práce a zásad vhodného pracovního prostředí z hlediska ochrany zdraví

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vybízí žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posouzení, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu učí žáky volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učí žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Počítače (volitelný)	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením</p> <p>pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje a prostředí</p> <p>najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci</p> <p>edituje digitální text, vytvoří obrázek</p> <p>uloží svoji práci do souboru, otevře soubor</p> <p>ovládá písmena na klávesnici bez očního kontaktu</p> <p>uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání</p>	<p>Práce s MS Office – editace textu, vytváření a doplňování tabulky daty, úprava obrázků na stránce</p> <p>správa souborů a práce s nimi, struktura složek</p> <p>psaní na klávesnici desetihmatovou metodou – nácvik základní, horní a dolní řady písmen</p> <p>grafické programy: piktogramy, kreslení čar, bitmapových obrázků, vybarvování</p> <p>práce s výukovými programy</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Počítače (volitelný)	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
vytváří text s velkými písmeny na klávesnici bez očního kontaktu pracuje s texty, obrázky a tabulkami umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)	Psaní na klávesnici desetihmatovou metodou – opakování a návlek velkých písmen práce s MS Office – editace a úpravy textu, data v tabulce a jejich třídění, vizualizace dat v grafu, práce se vzorci vytvoření prezentace práce s výukovými programy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> rozvoj schopnosti poznávání kreativita

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Počítače (volitelný)	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>vytváří text s číslicemi, diakritikou a interpunkčními znaménky na klávesnici bez očního kontaktu</p> <p>vytváří animované a programované prezentace</p> <p>uloží textové, grafické a další soubory ve vhodném formátu</p> <p>řeší problémy pomocí orientovaných grafů</p> <p>při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky</p> <p>používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými výstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)</p>	<p>Psaní na klávesnici desetihmatovou metodou – opakování a nácvik velkých písmen</p> <p>práce s MS Office – editace a úpravy textu – projekty a absolventské práce, použití vzorců u různých typů dat, vytváří orientované grafy</p> <p>vytvoření animované prezentace, naprogramování prezentace</p> <p>práce s výukovými programy</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>kreativita</p> <p>grafické editory</p> <p>textové editory</p> <p>programování</p> <p>komunikace</p> <p>elektronická pošta</p>

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Charakteristika předmětu

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně.

Má rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří si tak první ucelený obraz svého okolí, vlasti, světa a života na naší planetě.

V průběhu výuky získají poznatky a dovednosti budoucího občana demokratického státu.

Předmět vytváří předpoklady pro formování základních pracovních návyků, organizování práce, spolupráce, zábavy a odpočinku. Poznávají výhody spolupráce s vrstevníky a hodnotu vlastního přínosu pro kolektiv. Učí se zastávat určitou roli v sociálním kontextu.

Seznamuje se s vlastí, vytváří si základ pro vlastenecké cítění. Učí se chápat a hodnotit kulturu, seznamují se s kulturním dědictvím národa. Žáci jsou vedeni k toleranci ve vztahu k jiným národům a etnickým skupinám.

Znalosti by měly být podkladem pro pochopení minulosti, přítomnosti a pohledu do budoucnosti.

Vytváří základní představy o zákonitostech v přírodě a společnosti, o lidských činnostech, výtvorech i o nejdůležitějších podmínkách života.

Náměty spojuje do jednoduchého systému základních poznatků. Otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života v rodině, z činností mimo školu, děním v obci, státě, ve světě – globální chápání problémů planety.

Formuje vědomí odpovědnosti žáků za zdraví a bezpečnost svoji i ostatních, za své chování, jednání a rozhodování. Získávají teoretické a praktické poznatky o dopravě, kde se zaměřují na bezpečnost a vlastní zodpovědnost. Vštěpují si solidaritu, respekt k druhým a vědomí rovnosti mezi lidmi. Pěstuje tak základy individuality i vědomí sounáležitosti s ostatními lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

Učí se věci kolem sebe nejenom chápat, ale i je aktivním kladným způsobem přetvářet a chránit.

Dále se žáci seznamují s řešením situací, kdy se ocitnou v ohrožení oni i ostatní.

Absolvují první seznámení se světem financí. Učí se zodpovědnosti při manipulaci s penězi a majetkem.

V oblasti znalostí o člověku a jeho zdravotním stavu si žáci postupně tvoří představu o ideálu zdraví jako stavu bio – psycho – sociální rovnováhy života jedince.

Osvojují si zásady bezpečnosti, poskytování vzájemné pomoci, utvářejí si vědomí zodpovědnosti za ochranu svého zdraví i zdraví ostatních. Prevenci se učí brát jako nedílnou součást života. Vědomosti pak uplatňují v řešení modelových situací ohrožujících život a zdraví.

Praxí získávají znalosti o možnostech shromažďování a třídění informací z různých zdrojů (knihy, elektronická a jiná média). Učí se tyto informace kriticky

třídít a používat pro potřebu svoji i celé společnosti. To vše ve prospěch trvale udržitelného rozvoje společnosti s uvědoměním si možností a limitů společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- pomocí vhodných příkladů navazuje na vlastní zkušenosti žáků tak, aby byli schopni poznat podstatu zdraví a příčiny nemocí;
- využívá informace žáků o okolí svého bydliště a vhodným způsobem jejich znalosti rozšiřuje;
- motivuje žáky k aktivnímu vyhledávání, propojování a třídění informací tak, aby žáci pochopili základní časové, zeměpisné a kulturní souvislosti regionu;
- třídí a rozšiřuje znalosti žáků o plynutí času, ročních obdobích, o přírodních společenstvích, o výpěstcích a výrobcích;
- podporuje žáky ve stručné prezentaci informací před třídou, k využívání různých informačních zdrojů;
- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení, upevňuje znalosti žáků různými formami, např. individuálně, skupinovými pracemi, pomocí názorných pomůcek, diskusí, využíváním příkladů z okolí a ze sdělovacích prostředků;
- vede žáky k samostatnému pozorování a vyvozování závěrů;
- začíná žáky připravovat na potřebu celoživotního vzdělávání.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k samostatnému a rychlému rozhodování v různých situacích a především v těch, které ohrožují zdraví a bezpečnost člověka;
- přispívá k tomu, že si žák začíná uvědomovat vlastní osobnost, rozvíjí své charakterové vlastnosti;
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje využívání více postupů;
- předkládá žákům různé zdroje informací, např. učebnice, encyklopedie, internet, které jim mají pomoci při řešení problémů;
- upozorňuje žáky na různé situace a způsoby jejich řešení.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- rozšiřuje slovní zásobu žáků o nové pojmy při výuce prvouky;
- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných témat;
- rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně, logicky a vlastními slovy formulovat své myšlenky, znalosti a názory;
- učí žáky naslouchat si a pozorovat, vyjadřovat pozitivní city k sobě a svému okolí, potlačovat negativní a agresivní vyjadřování;

- uplatněním komunikačních dovedností přispívá k formování a zlepšování vztahů nejen mezi rodinnými příslušníky, ale i k zlepšování mezilidských vztahů celkově.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- iniciuje skupinové práce a vede tak žáky k účinné spolupráci, ke společnému řešení problémů a k uvědomování si výhod vzájemné pomoci, kdy si žáci vzájemně radí a pomáhají;
- dohlíží na vytváření pravidel skupiny a sleduje jejich uplatňování, aplikuje vědomosti o spolupráci na jejich obecnější užití v rámci města, kraje, státu;
- posiluje sebedůvěru žáků a odpovídající sebehodnocení i objektivní hodnocení práce druhých.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- působí na žáky tak, aby dodržovali pravidla ve skupině, ve společnosti;
- vhodnými podněty posiluje v žácích ochotu pomoci druhým, zapojit se do péče o ochranu životního prostředí;
- učí žáky chránit přírodu a žít v souladu s ní;
- pomáhá vytvářet ohleduplný vztah žáků ke kulturnímu dědictví českého národa.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- inspiruje žáky k práci s různými materiály a pomůckami;
- podněcuje žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při elementárních pokusech a práci s přírodninami;
- pobízí děti k udržování pořádku na svém pracovním místě a v jeho blízkosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
orientuje se ve škole, popíše cestu od vchodu ke své třídě	prostor školy	
	LIDÉ KOLEM NÁS	
rozlišuje základní příbuzenské vztahy v rodině posuzuje vhodné a nevhodné chování členů rodiny	členové rodiny chování v rodině	
pojmenuje jednotlivá povolání, s nimiž se může setkat ve škole	povolání ve škole	
	LIDÉ A ČAS	
pojmenuje části dne, přiřazuje k nim běžné denní činnosti	hodiny části dne, denní režim dny v týdnu	
uvede domácí práce, s nimiž pomáhá uvede, kdy se slaví Vánoce a Velikonoce vypráví o zvycích, které dodržuje v této době jeho rodina	domácí práce Vánoce Velikonoce	
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
pozoruje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, popíše, jak se promítají do činnosti lidí	roční období	<u>Environmentální výchova</u> základní podmínky života
poznává a pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata a jejich mláďata pojmenuje běžné ovoce a zeleninu poznává a pojmenuje nejznámější rostliny podle ročních období	domácí a volně žijící živočichové ovoce a zelenina rostliny	<u>Environmentální výchova</u> lidské aktivity, problémy ŽP

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	Člověk a jeho zdraví	
uplatňuje základní návyky osobní hygieny, vyjmenuje hygienické potřeby, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	osobní hygiena, hygienické potřeby skladba stravy digitální technologie	
dodržuje pravidla bezpečného pohybu po třídě pojmenuje dopravní prostředky vysvětlí, jak se v roli chodce bezpečně chovat na ulici vybere bezpečné místo pro hru	bezpečný pohyb po třídě dopravní prostředky chování v roli chodce a cyklisty bezpečná místa pro hru	
seznamuje se s riziky, která mu hrozí od neznámých lidí vysvětlí, v jaké situaci je potřeba vyhledat lékaře uvede čísla tísňového volání	neznámí lidé návštěva lékaře čísla tísňového volání	
uvede pravidla prevence vzniku požáru	prevence vzniku požáru	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
seznamuje se s okolím svého bydliště a školy, vysvětlí, která místa pro něj mohou být nebezpečná	nebezpečná místa v okolí bydliště a školy	
posuzuje výhody života na vesnici a ve městě uvede jméno hlavního města ČR	město a vesnice obec, kde žiju Praha	<u>Environmentální výchova</u> vztah člověka k prostředí
	LIDÉ KOLEM NÁS	
orientuje se v jednoduchém rodokmenu, pojmenuje vztahy mezi osobami společně se spolužáky sestaví pravidla chování ve třídě	rodokmen pravidla chování ve třídě	
seznamuje se s náplní práce některých profesí	povolání a zaměstnání	
	LIDÉ A ČAS	
určuje čas podle hodin – celé hodiny a půl pojmenuje části dne, přiřazuje k nim běžné denní činnosti používá správně výrazy včera, dnes, zítra	orientuje se v rozvrhu hodin druh hodin včera, dnes, zítra	
uvede název školy	název školy	
seznamuje se s lidovými zvyky spjatými s Vánocemi a Velikonocemi	Vánoce Velikonoce	
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích; uvede, kdy jednotlivá období začínají a končí	roční období	<u>Environmentální výchova</u> základní podmínky života

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>pojmenuje běžné ovoce a zeleninu</p> <p>uvede příklady ptáků stálých a stěhovavých</p> <p>pojmenuje běžné listnaté a jehličnaté stromy</p> <p>uvede příklady domácích mazlíčků</p> <p>pojmenuje známé rostliny ve svém okolí</p> <p>pojmenuje běžná hospodářská zvířata a jejich mláďata</p> <p>uvede příklady pokojových rostlin</p>	<p>ovoce a zelenina</p> <p>ptáci</p> <p>stromy, keře</p> <p>zvířata v lese</p> <p>domácí mazlíčci</p> <p>hospodářská zvířata</p> <p>rostliny na jaře</p> <p>pokojové rostliny</p>	<p><u>Environmentální výchova</u></p> <p>lidské aktivity, problémy ŽP</p>
	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
<p>pojmenuje části lidského těla</p> <p>vysvětlí, jak předcházet nemoci a úrazu</p> <p>vysvětlí, jak správně pečovat o zuby</p> <p>posoudí, která jídla jsou vhodná k snídani, svačině, obědu, večeři</p>	<p>části těla</p> <p>prevence nemoci a úrazu</p> <p>péče o chrup</p> <p>skladba stravy</p>	
<p>popíše pravidla bezpečného přecházení a chůze po silnici</p> <p>při cestování dopravními prostředky uplatňuje bezpečné a ohleduplné chování</p> <p>vysvětlí význam dopravních značek v okolí školy</p>	<p>chování v roli chodce</p> <p>chování v dopravních prostředcích</p> <p>některé dopravní značky</p>	
<p>vysvětlí, jaká rizika mu hrozí od neznámých lidí</p> <p>seznamuje se se způsoby komunikace s operátory těchto linek</p>	<p>neznámí lidé</p> <p>čísla tísňového volání</p>	
<p>uvede příčiny a pravidla prevence vzniku požáru</p>	<p>příčiny a prevence vzniku požáru</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	práce s plánem práce s mapou	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	historické země a kraje název obce významná místa v obci historická a památná místa v obci	<u>Environmentální</u> výchova vztah člověka k prostředí
	LIDÉ KOLEM NÁS	
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	postavení jedince v rodině, role členů rodiny, práva a povinnosti, funkce rodiny, principy demokracie, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	různá povolání tělesná a duševní práce výsledky práce a jejich ochrana volný čas a jeho využití	<u>Osobnostní</u> a <u>sociální výchova</u> sociální rozvoj, mezilidské vztahy
	LIDÉ A ČAS	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	určuje čas podle hodin části dne měsíce, roční období minulost, současnost, budoucnost	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	kultura a historie naší obce, města	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí: na příkladech porovnává minulost a současnost	Vánoce Velikonoce proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	charakteristika ročních období reakce organismů na roční období příroda živá a neživá voda, vzduch, oheň, půda – význam, vlastnosti podmínky života na Zemi	<u>Environmentální výchova</u> základní podmínky života
roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	voda, vzduch, oheň, půda – význam, vlastnosti podmínky života na Zemi	<u>Environmentální výchova</u> lidské aktivity, problémy ŽP
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií	třídění a porovnávání látek užívání jednotlivých jednotek změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> morální rozvoj řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle: projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	vnitřní orgány smysly první pomoc pravidla chování při různých aktivitách zdravý jídelníček pravidla při práci s digitálními technologiemi	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 3. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje	pravidla chování ve třídě, ve škole, na mobilním telefonu, zásady bezpečné práce na internetu	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	znalost pravidel silničního provozu a dopravních značek	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná: v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	pravidla chování při snaze neznámého člověka o navázání kontaktů situace hromadného ohrožení	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	nácvik evakuace	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí

5.4.2 Přírodověda a vlastivěda

Charakteristika předmětu

PŘÍRODOVĚDA

Přírodověda jako vyučovací předmět navazuje od 4. ročníku na dosavadní učivo z prvouky. Opírá se o poznatky z různých přírodovědných oborů, snaží se žákům zprostředkovat svět kolem nich takovým způsobem, aby prakticky zvládali dovednosti běžného života a také přirozenou cestou získávali lásku k přírodě a okolnímu světu, nebyli lhostejní k druhým lidem, uměli se správně chovat na veřejnosti, ve škole, v domácím prostředí. Tento předmět komplexně vymezuje vzdělávací oblast týkající se člověka, rodiny, společnosti, přírody, techniky, zdraví, bezpečnosti a dalších témat

Spojování vlastních zkušeností s osvojenými poznatky umožňuje vytvářet ve vyučování dostatek příležitostí k tomu, aby žáci poznali řetězce a vztahy v přírodě, řešili jednoduché pokusy, poznávali technickou úroveň dnešního civilizovaného světa od základů, pozorovali jevy spojené s vesmírem, chápali postavení a roli člověka jako součást ekosystému, kterého si musíme vážit a chránit.

Poznávají zdraví jako stav bio–psycho–sociální rovnováhy života. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Přírodověda ve svých dvouhodinových dotacích v 4. a 5. třídě spoluvytváří osobnost žáků, ovlivňuje jejich názory, formuje dětské jednání a rozhodování. Mnohá témata jsou dětem natolik blízká, že k dosažení cílů dochází pod vedením učitelů sami, pracují ve skupinách a vytváří projekty na daná témata.

VLASTIVĚDA

Vlastivěda v návaznosti na prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, kulturních, historických, společenských a hospodářských okolnostech života lidí v naší republice i na celém světě.

Žáci získávají náhled o původu tradic, zvyků a obyčejů, na příkladech ze života si zosobňují pojmy jako je domov, vlast, evropská sounáležitost či světový mír.

Obsahem a cílem tohoto předmětu je rozvíjet u žáků schopnost pozorovat, vyhodnocovat aktuální data, srovnávat životní úrovně jiných kultur, výstižně umět pojmenovávat základní věci, jevy a děje. Žáci se naučí orientaci v terénu, pracují s mapami, prakticky tyto vědomosti umí využít na svých výletech do okolí. Poznávají a učí se časové přímce, historická data a osobnosti pro ně nejsou jen prázdnými pojmy bez schopnosti zařazení.

Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Důraz je kladen na poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Seznamují se se světem financí.

Vlastivěda má ve 4. ročníku hodinovou dotaci a v 5. ročníku probíhá v dvouhodinové dotaci hlavně v kmenových třídách, žáci často pracují ve skupinách či jiných menších týmech, k dispozici si mohou vzít i encyklopedie školní či vlastní, k vybraným tématům se konají exkurze a výlety.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- nabízí různé zdroje informací a tím vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (encyklopedie, časopisy, internet...)
- provádí jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech výklad a tím vede žáky k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí
- vede žáky k vyhledávání, třídění a k propojování informací, k používání těchto informací v praktickém životě, k samostatnému pozorování a experimentování
- zařazuje do výuky příklady, které budou žákům jasné vzhledem ke své názornosti
- motivuje žáky k vytváření schopností i chuti se do budoucna učit, zajímat se o daný obor

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím vede žáky řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria a tím umožňuje žákům sledovat vlastní pokrok při zdokonalování problémů
- pracuje metodami, které chybu chápou jakou součást výchovně – vzdělávacího postupu, nezapomíná na nutnost správné zpětné vazby po vyřešení úkolu
- předkládá význam dějepisných událostí pro současnost, pozitivně podněcuje žáky k uchopení orientace na časové přímce
- zadává tematicky vhodné úlohy a tím vede žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a vzájemném chápání souvislostí či zákonitostí přírodních faktů
- zapojuje žáky nacházet shodné, podobné a odlišné znaky, které jim napomohou při vyhledávání, vyhodnocování návrhů řešení
- vede žáky k využívání všech dostupných informačních zdrojů při vyhledávání podkladů pro vyřešení dané úlohy, ale také ke správnému uchopení vlastní prezentace řešení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákům těmto přiměřeně náročným typům textů a záznamů i obrazového materiálu porozumět
- poskytuje žákům informační a komunikační prostředky a nové technologie, pracuje s interaktivními tabulemi, a tím vede žáky k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- navozením komunikačních situací umožňuje žákům přesně a logicky se vyjadřovat a argumentovat
- vytváří vhodným způsobem výuky příležitost k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci, kooperativní učení a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- snaží se být rádcem a tím vede žáky k tomu, aby žáci uměli v případě potřeby pomoci nebo o ji požádat
- umožňuje žákům klást otázky a tím aktivně rozvíjí diskusi či debatu
- zapojuje žáky do výukových programů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- uznává možnost volby při rozhodování a tím umožňuje žákům rozhodovat se podle pravidel a dané situace
- poskytuje účinnou pomoc a tím umožňuje dávat věci i jevy do souvislostí
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím učí žáky chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat v zájmu podpory a ochrany zdraví
- učí kritickému hodnocení různých jevů ve společnosti, k zaujímání vlastního postoje k ochraně životního prostředí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáky k používání materiálů, nástrojů a vybavení
- podporuje dodržování vymezených pracovních pravidel
- předkládá žákům různá modelová rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě, ke globálnímu pojetí světa
- vede žáky k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí
- učí optimálně plánovat a provádět zadávanou práci při dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	živé a neživé přírodniny třídění látek, jejich změny, vlastnosti, porovnávání a měření	<u>Environmentální výchova</u> ekosystémy, základní podmínky života
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních	třídění organismů práce s atlasy a jednoduchými klíči, vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě	rodina, postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání, fyzická a duševní práce, mezilidské vztahy soužití lidí – komunikace, principy demokracie význam rodiny diskuse nad pravidly společenského chování	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> seberegulace a sebeorganizace <u>Multikulturní výchova</u> etnický původ
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	jednoduché praktické pokusy a společné vyhodnocování výsledků měření a šetření	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	základní lidská práva a povinnosti znalost práv dítěte vnitřní řád školy chování lidí, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, poznávání lidí <u>Multikulturní výchova</u> lidské vztahy PRO: Povolání <u>Multikulturní výchova</u> princip sociálního smíru a solidarity
orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	druhy vlastnictví a jeho užívání i ochrana role peněz v životě lidí rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> mezilidské vztahy
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vesmír a Země sluneční soustava střídání dne a noci, ročního období	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	rozmanité podmínky života na Zemi rostlinstvo a živočišstvo na Zemi podnebí a počasí význam ovzduší, vodstva, půd potravní vztahy v přírodě koloběh vody	<u>Environmentální výchova</u> ekosystémy, základní podmínky života
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	odpovědné chování lidí k přírodě ochrana přírody rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	<u>Environmentální výchova</u> lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	lidské tělo jako funkce a soustavy zdravý způsob života	
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	etapy lidského vývoje vznik života, rasy	<u>Výchova k myšlení</u> <u>v evropských</u> <u>a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim (pitný, pohybový) zdravý životní styl, správná výživa, nebezpečí zveřejňování osobních údajů, samostatné vystupování, ale s limity, komunikace s operátory tísňových linek	
formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit	osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	situace hromadného ohrožení ochrana člověka za mimořádných situací krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru označování nebezpečných látek dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	seznámení se základními pojmy: droga, druhy závislostí dramatizace modelových situací (odmítání návykových látek, umět říct „NE“) návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sebepoznání a sebepojetí
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	osobní bezpečí; správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních osobní, intimní a duševní hygiena reklamní vlivy dopravní situace krizové situace	
rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	první pomoc, lékárníčka, lékařská pomoc obvazová technika přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, postup v případě ohrožení, IZS, evakuace, příčiny a prevence vzniku požáru	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	poloha bydliště orientace v blízkém okolí, prostředí bydliště domov, škola, činnosti ve škole, obec, město, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	znalost světových stran na mapě i v terénu zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě riziková místa a situace bezpečná cesta do školy	<u>Osobnostní</u> a <u>sociální výchova</u> rozvoj schopností a poznávání <u>Multikulturní výchova</u> kulturní difference
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlišťích lidí na mapách naší republiky a Evropy	druhy map, vysvětlivky, měřítko, zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů v naší zemi, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, rozdělování sídel podle velikosti, regiony ČR: Praha a vybrané oblasti	<u>Výchova k myšlení</u> v <u>evropských a globálních souvislostech</u> objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	základy státního zřízení a státní symboly	<u>Osobnostní</u> a <u>sociální výchova</u> řešení problémů a rozhodovací dovednosti
využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	knihovny, muzea, péče o památky, kroniky, pověsti, báje	<u>Výchova demokratického občana</u> občan, občanská společnost a stát
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	naši předci, jejich způsob života, bydlení, předměty denní potřeby, jejich společenské uspořádání lidí a obory zkoumající minulost	<u>Výchova demokratického občana</u> občanská společnost a škola

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	dějiny jako časový sled událostí, proměny způsobu života	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a vyhledává údaje na mapě Evropy jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	regiony Evropy Evropa a svět, kontinenty, evropské státy, EU, cestování	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika <u>Multikulturní výchova</u> kulturní difference
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	evropské státy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Na 2. stupni má časovou dotaci 2 hodiny týdně, kromě 7. třídy, kde je dotován jednou hodinou. Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- vybírá a používá vhodné učební pomůcky (pracovní listy, encyklopedie, dobové ilustrace a fotografie, historické mapy, časové osy)
- zařazuje podle možnosti do výuky práci s PC technikou
- podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti, vede žáky k tvorbě věcně správného, přehledně uspořádaného a pravopisně bezchybného zápisu z učiva
- volí zajímavá témata pro zpracování referátů, a tak motivuje k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k využívání informačních a komunikačních technologií
- vede žáky ke správné prezentaci jejich práce (referáty)
- rozvíjí schopnost správně interpretovat nastudované učivo

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině
- podporuje pracovní atmosféru ve výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k poznání našich kulturních tradic a historického dědictví, učí je dědictví chránit a rozvíjet úctu k vlastnímu národu a jiným národům

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost, pravidelně kontroluje jeho práci
- vede žáka k odpovědnosti za výsledek jeho i společné práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k porovnávání společenských jevů a procesů v naší zemi s obdobnými jevy a procesy v jiných zemích

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků, chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</p> <p>uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p>	<p>význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historický čas a prostor, archeologie muzea, archivy, galerie, knihovny</p>	
<p>orientuje se na časové ose a v historické mapě, vyjmenuje a řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<p>hlavní období historie práce s časovou přímkou</p>	
<p>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu, rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí, podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty</p>	<p>Člověk a lidská společnost v pravěku - vývojové druhy člověka sběrač – lovec – zemědělec -- řemeslník a vývoj jeho duchovních představ, doba kamenná, bronzová a železná</p>	
<p>objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p>	<p>faktory ovlivňující vývoj společnosti (poloha, podnebí...)</p>	
<p>rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací, uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států</p>	<p>starověké civilizace – Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie</p>	
<p>uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<p>starověká kultura a její vývoj (písmo, základy věd, náboženství, způsob života, umění)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství, porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a Aténách, popíše život v době nejstarších civilizací	antické Řecko a Řím zřízení a způsob života v městských státech – - Atény, Sparta	<u>Výchova k myšlení</u> <u>v evropských a globálních</u> <u>souvislostech</u> Jsme Evropané
porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie, popíše život v době nejstarších civilizací		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	stěhování národů, nový etnický obraz Evropy utváření státu ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj, základy křesťanství a jeho šíření křížové výpravy další významná náboženství středověku románský, gotický a pozdně gotický sloh	
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti		
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech, uvede první státní útvary na našem území, uvede základní informace z období počátků českého státu	první státní útvary na našem území v 9. a 10. století – Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury, rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské, uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu	feudalismus-struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev kultura – slohy a vzdělanost	
vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	renesance, humanismus, reformace, protireformace a jejich šíření Evropou	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Jsme Evropané
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život, charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	Husitství	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky, popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu	zámořské objevy, mořeplavci, počátky dobývání světa a jeho důsledky	
rozpozná základní znaky některých kulturních stylů a příklady významných kulturních památek z období těchto stylů	středověká kultura a její vývoj (písmo, základy věd, náboženství, způsob života, umění)	
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie, uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období, pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci a Habsburkové na českém trůně	
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky, uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období, pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	třicetiletá válka a její důsledky pro naše země a střední Evropu	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek, umí charakterizovat barokní kulturu a základní myšlenky osvícenství	barokní kultura osvícenství	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	industrializace a její důsledky pro společnost, sociální problémy 18. a 19. století	
objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě, vysvětlí vliv francouzské revoluce na evropský vývoj	Velká francouzská revoluce a ponapoleonské období, její vliv na Evropu změna společenské struktury společnosti, průmyslový rozvoj	
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů, uvede základní historické události v naší zemi v 19. století, vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století	Národní obrození – charakteristika jednotlivých etap a hlavních představitelů, revoluční rok 1848 v Evropě a u nás	
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií	vznik USA, vývoj ve Francii sjednocení Itálie a Německa	<u>Výchova k myšlení</u> <u>v evropských a globálních</u> <u>souvislostech</u> Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	vznik Rakouska-Uherska, vznik hnutí, spolků a nových politických stran konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus	<u>Výchova demokratického občana</u> principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	kolonialismus, konflikty mezi velmocemi průmyslová revoluce	
na příkladech demonstuje zneužití techniky v 1. světové válce a její důsledky, uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války	1.světová válka – příčiny, vznik, průběh a její politické, sociální a kulturní důsledky	
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	historie a státní zřízení ve Francii, Anglii, Rusku a habsburské říši	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	2.světová válka – příčiny, vznik a průběh ve světě i našich zemích, domácí a zahraniční odboj politické, mocenské a ekonomické důsledky	
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů, dokáže formulovat základní znaky demokratických a nedemokratických systémů	Demokracie, tržní ekonomika v kapitalismu	<u>Výchova demokratického občana</u> principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	hospodářské krize a jejich příčiny fašismus a komunismus, mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech	
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	antisemitismus, rasismus, holocaust, boj za lidská práva	<u>Multikulturní výchova</u> princip sociálního smíru a solidarity
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	vznik Československa a jeho politický a kulturní vývoj 1918-1948-1968	
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků, popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků mezi dvě supervelmoci	
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce	politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
posoudí postavení rozvojových zemí	60.-70. léta 20.st. – boj za nezávislost jednotlivých států na světě, rozpad koloniálního systému	
prokáže základní orientaci v problémech současného světa, chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	revoluce 1989, vznik České republiky a její postavení ve světě, věda, technika a vzdělávání jako faktory vývoje, sport a zábava	

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět, jenž je vyučován na druhém stupni, navazuje na výuku prvouky a vlastivědy, přírodovědy a tělesné výchovy na stupni prvním.

Předmět je vyučován v dotaci 1 hodina týdně v 6., 7., 8. i 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídách, v případě potřeby využíváme prostory auly a počítačové učebny.

Výchova k občanství v sobě zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností, hodnota domova, vlasti a kulturního dědictví. Seznamuje žáky s hospodářským životem, a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí.

Přispívá tedy k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, kolektivní obrany a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Dále napomáhá porozumět základním lidských právům a jejich uplatňování v občanském životě, fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopadu na život každého z nás. Společně se snaží hledat východiska ze současných globálních problémů lidstva a vychovávat v duchu tolerance vůči odlišným národům a rasám. Každý je veden k úctě k životu a odpovědnosti za své zdraví, s čímž souvisí i znalost rizik a nebezpečí, která nás obklopují. Snaží se o rozvoj samostatně uvažujícího jedince, který se dokáže orientovat ve svém životě a poradit si i ve složitých situacích, do kterých se může v budoucnu dostat.

Snažíme se o rozvoj všech životních kompetencí, mezi převládající patří komunikace, řešení problémů, spolupráce, občanská kompetence a kompetence zdraví a citovosti. K tomu volíme takové formy a metody výuky, které žákům umožňují optimální zvládnutí učiva. Preferujeme při tom aktivizující metody výuky a formy práce podporující rozvoj sociálních dovedností žáků (skupinová práce, projektové vyučování,...).

V rámci výuky navštěvujeme tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení, výstavy a exkurze), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- seznamuje žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů výchovy k občanství, dějepisu, zeměpisu, informačních a komunikačních technologií a dává je do vzájemných souvislostí
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků. Kriticky je hodnotí a diskutuje o nich
- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení a umění posuzovat vlastní pokrok

- na základě prožitku úspěchu vede žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů učí žáky objevovat paralely s historií
- učí žáky svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů
- vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni
- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- vede žáky k potřebě chápat a vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- umožňuje žákům osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- umožňuje žákům využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů
- vede děti k obhajobě vlastního názoru
- seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů
- předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování; uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- seznamuje žáky s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí žáky diskutovat
- individuálním přístupem buduje sebedůvěru u žáků a jejich samostatný rozvoj

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- učí žáky přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- učí žáky poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- učí žáky respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- pomáhá žákům nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů
- se snaží žákům zprostředkovat uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- učí žáky orientaci v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

- učí žáky orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k nacházení způsobů, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- učí žáky orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění jejich povinností a závazků
- učí žáky chápat cíl a riziko podnikání
- rozvíjí myšlení dětí tak, aby nacházeli nová řešení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života pomocí digitálních technologií
- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozumí náhradní rodinné výchově a chápe funkci rodiny; má vědomosti o prostředcích plánovaného rodičovství	<u>Domov a rodina</u> funkce rodiny, příbuzenské vztahy a náhradní péče; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí; komunikace v rodině	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, kreativita sociální rozvoj: mezilidské vztahy morální rozvoj: řešení problémů
orientuje se v čase, vytvoří časový harmonogram	<u>Člověk v rytmu času</u> cyklus přírody, kalendář, sestavování časového harmonogramu, důležitá data, změna času	<u>Environmentální výchova</u> vztah člověka k prostředí
identifikuje nejčastější typy a formy států a popíše jejich znaky; pojmenuje symboly našeho státu; rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	<u>Právní základy státu</u> znaky státu, typy a formy státu <u>Naše vlast</u> pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo; významné osobnosti; státní symboly; státní svátky a významné dny; pověsti o počátcích českého národa	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá
rozlišuje úkoly orgánů a institucí; uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu; zná přední představitele zastupitelstva Nové Bystřice a má povědomí o volbách;	<u>Státní správa a samospráva</u> orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	<u>Výchova demokratického občana</u> občan, občanská společnost a stát

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů; rozpoznává smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech	<u>Principy demokracie</u> znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb do zastupitelstev Významní rodáci, místní osobnosti	
zná život ve škole, společná pravidla a normy, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti	<u>Naše škola</u> život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, kreativita sociální rozvoj: poznávání lidí, mezilidské vztahy, morální rozvoj: řešení problémů a rozhodovací dovednosti
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<u>Vztahy mezi lidmi</u> rovnost a nerovnost, problémy lidské nesnášenlivosti, podobnost a odlišnost lidí; tělesná a duševní hygiena, denní režim, vyváženost aktivit, zdravé sebezpojetí	
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	<u>Zásady lidského soužití</u> morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	<u>Multikulturní výchova</u> lidské vztahy

<p>Vzdělávací oblast: Člověk a společnost</p>	<p>Předmět: Výchova k občanství</p>	<p>Období: 7. ročník</p>
<p>Výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>rozpoznává netolerantní rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady; orientuje se v zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem</p> <p>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání; rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p>	<p><u>Kulturní život</u> rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, víra a náboženství, umění a krása kolem nás; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace</p> <p><u>Vztahy mezi lidmi</u> osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti <u>Lidská setkání</u> přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita</p> <p><u>Majetek a vlastnictví</u> formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, druhy majetku, lidské potřeby, jejich ochrana; hospodaření s penězi a majetkem</p> <p><u>Naše vlast</u> státní symboly, znaky státu, vznik státu, typy a formy státu, státní občanství ČR; přírodní bohatství a jeho ochrana</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí</p> <p><u>Multikulturní výchova</u> lidské vztahy</p>

<p>Vzdělávací oblast: Člověk a společnost</p>	<p>Předmět: Výchova k občanství</p>	<p>Období: 7. ročník</p>
<p>Výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>orientuje se v jednotlivých složkách státní moci ČR i jejich orgánech a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu; vloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>zná svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí</p> <p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů</p> <p>rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>	<p><u>Právní základy státu</u> Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p><u>Principy demokracie</u> znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb do zastupitelstva</p> <p><u>Právní řád České republiky</u> význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů.</p> <p><u>Lidská práva</u> Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace, agrese a oběti</p> <p><u>Protiprávní jednání</u> druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, právo a morálka, rovnost a nerovnost</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova:</u> osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí sociální rozvoj: kooperace a kompetice morální rozvoj: řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje praktická etika</p> <p><u>Výchova demokratického občana</u> občanská společnost a škola, formy participace občana v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování</p>

<p>Vzdělávací oblast: Člověk a společnost</p>	<p>Předmět: Výchova k občanství</p>	<p>Období: 8. ročník</p>
<p>Výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>identifikuje různé typy medií, popíše svůj postoj k působení reklamy na jeho chování</p> <p>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>popíše vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů</p> <p>kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobnostní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<p><u>Vztahy mezi lidmi</u> komunikace, konflikty ve vztazích</p> <p><u>Zásady lidského soužití</u> morálka a mravnost, pravidla chování, prostředky komunikace, řeč mluvená a řeč těla</p> <p><u>Podobnost a odlišnost lidí</u> projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter a temperament; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p><u>Vnitřní svět člověka</u> vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení</p> <p><u>Osobní rozvoj</u> životní cíle a plány, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázeň; životní etapy – tělesné, duševní a společenské změny; sexuální dospívání; zdravý způsob života, psychohygiena</p>	

<p>Vzdělávací oblast: Člověk a společnost</p>	<p>Předmět: Výchova k občanství</p>	<p>Období: 8. ročník</p>
<p>Výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>poznává jednoduchý hospodaření domácnosti, pojmenuje hlavní příjmy a výdaje, objasní pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje; na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>na příkladu chování kupujícího a prodávajícího vloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz; popíše funkci bank a jaké služby nabízejí</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozpozná přestupek a trestní čin</p> <p>rozliší významy slova komunikace, charakterizuje mluvenou řeč a řeč těla; rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí</p>	<p><u>Hospodaření</u> rozpočet domácnosti, úspory a investice, hospodaření s penězi, formy placení; rozpočet státu; dělba práce</p> <p><u>Tržní hospodářství</u> nabídka, poptávka, trh, dělba práce – spolupráce, platidla, cena, inflace, deflace</p> <p><u>Banky a jejich služby</u> aktivní a pasivní operace</p> <p><u>Lidská práva</u> Základní lidská práva, poškozování lidských práv – šikana, diskriminace,</p> <p><u>Právní řád ČR</u> význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů, složky státní moci, jejich orgány a instituce, Ústava ČR; dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Protiprávní jednání trestní postizitelnost, základní práva spotřebitele</p>	<p><u>Výchova demokratického občana</u> občan, občanská společnost a stát, formy participace občana v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překážek</p>	<p><u>Kulturní život</u> rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, masová kultura, prostředky komunikace, média; náboženské sekty</p> <p><u>Osobní rozvoj</u> životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, motivace, aktivity</p>	<p><u>Mediální výchova</u> fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<p>Vzdělávací oblast: Člověk a společnost</p>	<p>Předmět: Výchova k občanství</p>	<p>Období: 9. ročník</p>
<p>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti; uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu; rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, ze státního rozpočtu</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství; uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p>	<p><u>Hospodaření</u> rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní, hospodaření s penězi; podstata fungování trhu; peníze – funkce a podoby peněz, formy placení</p> <p><u>Právo v každodenním životě</u> důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styky s úřady; uzavírání smluv – bezpečnost práce</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčinu i možné důsledky</p> <p>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p>	<p>mzda, pracovní podmínky; činnost úřadu práce</p> <p><u>Sociální vztahy</u> životní úroveň, sociální péče a sociální politika státu, druhy sociálních příspěvků; rodina a péče státu o ni</p> <p><u>Evropská integrace</u> podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p> <p><u>Globalizace</u> projevy, významné globální problémy</p> <p><u>Volba povolání</u> možnosti volby, brigáda a právo, pracovní smlouva; studium na střední škole coby příprava na vysokou školu</p>	<p><u>Výchova demokratického občana</u> principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování</p> <p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět</p> <p><u>Environmentální výchova</u> lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Žáci se učí pochopit příčiny přírodních procesů a vztahy mezi nimi, tyto procesy využívat a ovlivňovat; snaží se o porozumění souvislostem mezi lidskou činností a stavem životního prostředí.

Uvažování a jednání, která směřují k ochraně přírody a k využívání obnovitelných energií a také uvažování a jednání, která se zabývají ochranou člověka za mimořádných situací. V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Na 2.stupni má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6.až 8. ročníku, 1 hodina v 9. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- vede žáka k tomu, aby si osvojoval obecně užívané termíny, symboly a znaky oboru
- učí žáka poznat smysl oboru pro běžný život
- vede žáka k týmovému i samostatnému experimentování a porovnávání výsledků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáka vyjadřovat závěry na základě dosažených výsledků a umět je obhajovat
- vede žáka k hledání vlastních postupů
- vede žáka k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu jak v písemném, tak ústním projevu
- vede žáky k porozumění různých typů textu a záznamu, obrazových a jiných materiálů, k přemýšlení o nich a k tvořivé reakci na ně
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáka k pocitu spokojenosti po vyřešení problémů či úkolů
- vede žáky ke stanovení si pravidel pro samostatnou nebo skupinovou práci a tato pravidla využívat

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k chápání základních ekologických problémů a ke komplexnímu pohledu na tyto problémy
- vede žáky k tomu, aby dokázali poskytnout pomoc v krizových situacích

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke kritickému přístupu ke své práci a jejím výsledkům
- učí žáky dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)
- vede žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělání

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	délka, objem, hmotnost, teplota, čas	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> spolupráce, vzájemná pomoc, řešení praktických úloh
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Brownův pohyb, difúze, částicová stavba látek, skupenství, tepelná roztlačnost	
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty		
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	hustota látky, hmotnost, objem, výpočty těchto veličin	
vysvětlí působení gravitační síly a gravitačního pole	gravitační síla, gravitační pole, siloměr, přepočet gravitační síly a hmotnosti tělesa	
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický obvod a jeho schéma, prvky tohoto obvodu, zdroje a spotřebiče	
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	vodiče, izolanty, dioda	
sestaví elektromagnet, vyzkouší jeho funkci, porovná jeho vlastnosti s trvalým magnetem	elektromagnet, vlastnosti a využití v praxi	
orientuje se v základním rozdělení druhů magnetů, vlastnostech magnetů a magnetického pole	magnety a jejich vlastnosti, magnetické pole Země	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
zná hlavní zásady první pomoci při úrazech elektrickým proudem a zásady správného užívání elektrospotřebičů	zásady užívání elektrospotřebičů a jejich správného a bezpečného provozu první pomoc při úrazu elektrickým proudem	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj: vzájemná pomoc v krizové situaci
používá s porozuměním a ve správných souvislostech pojmy atom, molekula, ionty	částicová stavba látek, stavba atomu, atomy, ionty, molekuly	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	klid a pohyb těles, druhy pohybů, pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, trajektorie pohybu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> ochrana člověka jako účastníka silničního provozu, ochrana člověka při povodních
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	rychlost, dráha a čas rovnoměrného pohybu, průměrná rychlost pohybu nerovnoměrného	
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici	Síla, druhy sil, siloměr, skládání sil, gravitační síla a hmotnost tělesa	
uvědomuje si zásadní vliv třecích sil na pohyb těles	tření, jeho druhy, význam v běžném životě	
využívá s porozuměním při řešení úloh a problémů vztah mezi silou, plochou a tlakem	tlak, jeho zvyšování a snižování, význam pro každodenní praxi	
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Pascalův zákon, hydraulická zařízení, hydrostatický tlak, hydrostatická tlaková síla, Archimédův zákon, plavání těles	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	zdroje světla, vlastnosti paprsku, optické prostředí, stín, zákon odrazu, zatmění Slunce a měsíce, zobrazení zrcadly	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> ochrana člověka, silniční provoz, ochrana zraku
rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Spojka a rozptylka, lidské oko a vady, zobrazení čočkami, rozklad světla hranolem	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> ochrana člověka, ochrana zraku

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	práce, výkon, energie, zákon zachování energie	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> ochrana zdraví při práci.
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	částicová stavba látek, vnitřní energie tělesa, teplo a tepelné přenosy, změny skupenství, faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	<u>Environmentální výchova</u> energie a její přeměny ve vztahu k životnímu prostředí
sestaví správně podle schématu el. obvod a analyzuje správně schéma el. obvodu	el. obvod a jeho vlastnosti, zdroje proudu a napětí	
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	částicová stavba látek a dle ní popis jevů v el. poli a rozlišení vedení proudu v látkách	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	obvod v sériovém a paralelním zapojení, vlastnosti, tepelné účinky proudu – práce, teplo, výkon, spotřeba energie	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> ochrana zdraví při práci s elektrickým proudem
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	elektromagnetická indukce, rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým proudem, stejnosměrný elektromotor	
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	transformátor, výroba energie a rozvodná síť	
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, zákon zachování energie, provoz spotřebičů - náklady	
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	šíření a rychlost zvuku v prostředí, odraz a ozvěna, využití – sono, sonar	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> ochrana zdraví před hlukem
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	elektromagnetické vlny, šíření a význam, atomy a radioaktivita, jaderné reakce, jaderná elektrárna, využití záření a ochrana před radiací	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem slunce a měsíců planet kolem planet	Vesmír, sluneční soustava, její složky, měsíc a měsíce planet, fáze, dobývání vesmíru a nutnost pro budoucnost lidstva	

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

(8. – 9. ročník – 2 hodiny týdně)

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k pochopení probraného učiva ve vztahu k ostatním oborům a praktickému využití
- učí žáky vyhledávat a třídit informace
- vede žáky k seznámení se s obecně užívanými znaky symboly a termíny a dávat je do souvislostí s ostatními předměty

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k významu pochopení kontroly dosažených výsledků
- vede žáky k tomu, aby hledali vlastní postupy při řešení problémů
- vede žáky k umění vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a k umění je obhájit
- vede žáka k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování svých myšlenek a názorů na dění ve společnosti
- vede žáky k naslouchání názorů druhých a k reakci na ně
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních technologií jako nástroje poznání
- vede žáky k využívání získaných poznatků a k vytváření plnohodnotných vztahů mezi lidmi

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci ve skupině a přijímání různých rolí ve skupině
- vede žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- vede žáky k přispívání k diskusi a k oceňování zkušeností druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si své školní povinnosti a k vědomí si souvislosti se zodpovědností za domácí přípravu
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využívání znalostí a zkušeností pro svůj budoucí život
- učí žáky rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení
- učí žáky dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
se seznámí s chemií jako vědou, její historií a významem pro člověka	úvod do chemie chemie jako věda historie chemie význam chemie pro člověka, chemie kolem nás	
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	vlastnosti látek hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, zápach	
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky H-věty, P-věty, pictogramy a jejich význam	
rozlišuje směsi a chemické látky	směsi charakteristika směsi a chemické látky; směsi různorodé, stejnorodé, roztoky	
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace a další doplňující metody)	
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	voda destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody vzduch složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva; čistota vody	<u>Environmentální výchova</u> základní podmínky života, význam vody pro lidské aktivity
používá pojmy atom molekula ve správných souvislostech	částicové složení látek molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich vlastnosti	prvky názvy, značky, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo	
uvede nejobvyklejší chemické prvky, a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky	chemické sloučeniny chemická vazba vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání, pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	chemická reakce zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců na životní prostředí	oxidy názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů solí kyslíkaté a nekyslíkaté vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	<u>Environmentální výchova</u> základní podmínky života, ohrožování ovzduší a klimatické změny
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	kyselost a zásaditost roztoků	
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	tepelně zpracovávané materiály cement, vápno, sádra, keramika	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	<u>Opakování učiva 8. ročníku</u> chemická reakce klasifikace chemických reakcí slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní	
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků a jejich názvosloví	<u>Environmentální výchova</u> lidské aktivity a problémy životního prostředí
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	paliva ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	<u>Environmentální výchova</u> základní podmínky života, energie, přírodní zdroje
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje a vlastnosti a použití	deriváty uhlovodíků příklady v praxi významných halogenderivátů, kyslíkatých derivátů, dusíkatých derivátů, základy jejich názvosloví	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
uveďte příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	přírodní látky zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v organismech; využití přírodních látek	<u>Environmentální výchova</u> vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny význam tříd nebezpečnosti	
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	průmyslová hnojiva plasty a syntetická vlákna vlastnosti použití, likvidace detergenty, pesticidy a insekticidy léčiva a návykové látky	<u>Environmentální výchova</u> základní podmínky života, ohrožování ovzduší; vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví, způsoby ochrany zdraví, lidské aktivity a problémy životního prostředí, zásady předběžné opatrnosti

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

(6. – 9. ročník – v 6., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodina týdně)

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět, v 6., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Předmět je vyučován ve specializované učebně přírodopisu vybavené příslušnými pomůckami nezbytnými k výuce.

Výuka je doplněna krátkodobými projekty, přírodovědnými vycházkami, přípravou a účastí žáků na přírodovědných olympiádách.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*: - chemie (ochrana životního prostředí), fyzika, zeměpis.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- volí zajímavá témata
- motivuje žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů
- podněcuje zájem žáků o přírodovědu, vytváří komplexní pohled na přírodní vědy
- motivuje žáky k účasti v přírodovědných soutěžích

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává vhodné úlohy na řešení problémů
- vede žáky k samostatné práci
- vede žáky k vyhledávání a řešení problémů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke spolupráci při řešení úkolů v menší skupině
- vede žáky k naslouchání názorům druhých
- zařazuje do výuky vymezené diskuze, v nichž mají žáci možnost uplatnit vlastní názory

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- stanoví pravidla pro práci skupiny, pro samostatnou práci a sleduje jejich dodržování
- vede je k respektování a dodržování přijatých pravidel
- utváří příjemnou atmosféru v týmu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a pohlížet na ně komplexně
- vede žáky k pochopení výhod dodržování zdravého životního stylu
- utváří podmínky pro schopnost žáků podle svých možností poskytovat účinnou pomoc

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k samostatnosti při laboratorních pracích, při úklidu a dodržování pořádku
- vede žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech, a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace, a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech, a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	planeta Země a vznik života na Zemi vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života, podmínky, a jeho význam, výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života; vztahy mezi organismy	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	potravní řetězce, potravní vztahy mezi organismy	<u>environmentální výchova</u> jednotlivá společenstva a ekosystémy
aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře (7. ročník) a sbírek	
uvede na příkladech běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka, má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích pozná význam rostlin a živočichů v přírodě pro člověka	viry a bakterie výskyt, význam a praktické využití	<u>výchova ke zdraví</u> → hygiena
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	houby bez plodnic základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky stavba, symbióza, výskyt a význam	<u>výchova ke zdraví</u> → alergie zdravá výživa, nebezpečí jedovatých hub hub zdroj obživy obyvatel ochrana přírody

porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné, mnohobuněčné, rozmnožování	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vývoj, vývin a systém živočichů významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva	<u>Environmentální výchova</u> ekosystémy-les, rybník, pole, moře
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	projevy chování živočichů	
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	organismy a prostředí vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému	
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí globální problémy a jejich řešení, chráněná území	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, mnohobuněčné organismy, rozmnožování	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vývoj, vývin a systém živočichů významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi)	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva, péče o vybrané domácí živočichy	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	projevy chování živočichů	
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	anatomie a morfologie rostlin, stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod)	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	fyziologie rostlin základní princip fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování	<u>environmentální výchova</u> jednotlivá společenstva a ekosystémy
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití uveče význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	systém rostlin poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas (6. roč), mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin systém rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	<u>výchova ke zdraví</u> alergie na pyl (senná rýma); léčivé byliny, zdravá výživa, nebezpečí jedovatých rostlin zdroj obživy obyvatel
uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	význam rostlin a jejich ochrana společenstva organismů	<u>environmentální výchova</u> jednotlivá společenstva a ekosystémy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, mnohobuněčné organismy, rozmnožování	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vývoj, vývin a systém živočichů významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (ptáci, savci)	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů	výchova ke zdraví → zdravá výživa ochrana životního prostředí <u>environmentální výchova</u> jednotlivá společenstva
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	projevy chování živočichů	
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	anatomie a fyziologie Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti	
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	fylogeneze člověka, lidské rasy	<u>multikulturní výchova</u> etnický původ, rovnocennost etnických skupin a kultur
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	ontogeneze člověka, rozmnožování člověka	výchova ke zdraví → zdravá výživa, zdravý životní styl

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	nemoci, úrazy a prevence příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie první pomoc (+opakování v 9. roč)	výchova ke zdraví → zdravá výživa, zdravý životní styl
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	<u>dědičnost a proměnlivost organismů</u> podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	nerosty a horniny vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.	vnější a vnitřní geologické jevy příčiny a důsledky půdy složení, vlastnosti a význam půdy vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	<u>výchova k myšlení</u> <u>v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	podnebí a počasí ve vztahu k životu význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy příčiny vzniku mimořádných událostí., přírodní světové katastrofy, nejčasnější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	

5.6.4 Přírodovědná praktika (volitelný)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

7. ročník –1 hodina týdně.

Předmět přírodovědná praktika je vyučován jako volitelný předmět, v 7. ročníku 1 hodina týdně.

Cílové zaměření předmětu v 7. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 7. ročníku směřuje k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- kvalitativní a kvantitativní popis jevů a klasifikace
- aplikace přírodovědných poznatků v praxi
plánování a provádění pozorování, měření a experimentování
- zpracování dat, jejich hodnocení, nalézání souvislostí, vyhledávání informací, vyvozování závěrů, uplatňování pracovních dovedností v životě
- přecházení od zkušenostního poznávání přírodních faktů k jejich poznávání pojmovému
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví nebo životní prostředí lidí

Předmět je vyučován ve specializované učebně přírodopisu vybavené příslušnými pomůckami nezbytnými k výuce.

Výuka je doplněna krátkodobými projekty, přírodovědnými vycházkami, přípravou a účastí žáků na přírodovědných olympiádách.

Předmět přírodopisná praktika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: zejména přírodopis, chemie (ochrana životního prostředí), fyzika, zeměpis.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- volí zajímavá témata
- motivuje žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů
- podněcuje zájem žáků o přírodovědu, vytváří komplexní pohled na přírodní vědy
- motivuje žáky k účasti v přírodovědných soutěžích

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává vhodné úlohy na řešení problémů
- vede žáky k samostatné práci
- vede žáky k vyhledávání a řešení problémů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke spolupráci při řešení úkolů v menší skupině
- vede žáky k naslouchání názorům druhých
- zařazuje do výuky vymezené diskuze, v nichž mají žáci možnost uplatnit vlastní názory

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- stanoví pravidla pro práci skupiny, pro samostatnou práci a sleduje jejich dodržování
- vede je k respektování a dodržování přijatých pravidel
- utváří příjemnou atmosféru v týmu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a pohlížet na ně komplexně
- vede žáky k pochopení výhod dodržování zdravého životního stylu
- utváří podmínky pro schopnost žáků podle svých možností poskytovat účinnou pomoc

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k samostatnosti při laboratorních pracích, při úklidu a dodržování pořádku
- vede žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech, a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace, a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech, a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodovědná praktika (volitelný)	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Samostatně i ve spolupráci s vrstevníky pozoruje, porovnává a třídí, své výsledky porovnává a snaží se vyvodit závěr. Je schopen vnímat krásu přírody a života a uvědomuje si důležitost péče o ni. Svoji samostatnou práci vede tak, aby si osvojil návyky nezbytné pro každodenní jednání a dosáhl pocitu sebeuspokojení. Zvládá jednoduché postupy práce při manipulaci s přírodními materiály. Samostatně mikroskopuje, zaznamenává nákresy.	Část botanická Fotosyntéza a dýchání Buňky a pletiva Orgány rostlin Podmínky růstu rostlin (hydroponie, vývoj rostlin) Plody a semena Barevný svět rostlin Rozmnožování rostlin Výtrusné rostliny Nahosemenné rostliny – les Krytosemenné rostliny	environmentální výchova jednotlivá společenstva a ekosystémy
Vyhledává informace určitého tématu, umí s nimi pracovat (porovnává, hledá shodné a odlišné znaky, vyvozuje závěry) Zvládá jednoduché postupy práce s přírodními materiály. Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Odvodí na základě pozorování projev chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	Část zoologická Nižší živočichové, hmyz Pozorování tkání Parazitismus Ryby a obojživelníci (stavba, rozmnožování, ochrana) Plazi (život, využití a ochrana) Ptáci (znaky, vývoj, etologie a ekologie) Savci (znaky, vývoj)	environmentální výchova jednotlivá společenstva a ekosystémy
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka Určí polohu a stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění Aplikuje teoretické vědomosti v praxi	Biologie člověka Vývoj člověka na zemi Přehled orgánových soustav První pomoc při poranění	výchova ke zdraví → hygiena

5.6.5 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis je vyučován v 6.-9.ročníku. V 6.,7. a 8. ročníku je dotován dvěma hodinami týdně, v devátém pak pouze jednou.

V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapy). Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí z jiných předmětů. V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich.

Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů a tím si vytvářet i vlastní postoj k ostatním lidem. Žáci jsou také vedeni k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů z vlastní činnosti a iniciativy.

Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, místní oblasti a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům se orientovat v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Formy a metody práce podle charakteru učiva cílů vzdělávání jsou:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem v minimálním množství (přednášky a videoprojekce)
- skupinová práce (s použitím map, pracovních listů, odborné literatury a časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Při výuce jsou používány učebnicové tituly z nakladatelství SPN Praha, určené pro výuku Zeměpisu v základní škole a ve víceletých gymnáziích. Některé další formy výuky se uskutečňují také v odborné počítačové učebně. Často je využívána interaktivní tabule. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení a pozorování v bezprostředním okolí školy.

Předmět Zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky...
- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování...
- dějepis: kultura národů, historie států...

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k pochopení a praktickému využití učiva ve vztahu k ostatním oborům
- motivuje žáky k vyhledávání a třídění informací podle zadaných kritérií
- seznamuje žáky s obecně užívanými znaky, symboly a termíny a podněcuje žáky ke spojování těchto termínů do souvislostí s ostatními předměty

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- na příkladech ukazuje jak vnímat nejrůznější problémové situace ve světě i doma, přemýšlet o jejich příčinách a vede žáky k navržení vlastního řešení
- vede žáky k obhajobě i kritice jejich rozhodnutí z různých společenských pohledů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- pomocí referátů motivuje žáky vyjadřovat své myšlenky a názory na dění ve společnosti
- vede žáky k naslouchání názorům druhých a ujasňuje si s nimi adekvátní reakce na ně
- pomocí informačních a komunikačních technologií motivuje žáky k poznávání různých částí světa a jejich kultur
- vede žáky k využití získaných dovedností k utváření plnohodnotných vztahů s ostatními lidmi

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- zapojuje žáky do skupin a vede je tak ke spolupráci a přijímání rolí
- vytváří příjemnou atmosféru ve třídě a tím vede žáky k lepší spolupráci
- zadává diskusní témata a žáci tak mohou přispívat k diskuzi a oceňovat zkušenosti druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, jiných kultur a společností
- vede žáky k chápání principů, zákonů a společenských norem
- vysvětluje žákům důležitost kulturních tradic tak, aby je mohli chránit
- na příkladech vysvětluje a motivuje žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a ochraně životního prostředí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využití získaných zkušeností pro svůj budoucí život
- motivuje žáky k rozvoji svého myšlení a hledání nových řešení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi;
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů, používá geoinformační technologie ve výuce i v běžném životě	plány, mapy, značky, vysvětlivky, glóbus a měřítko poledníky a rovnoběžky, síť souřadnic a zeměpisná poloha, orientace plánů a map ke svět. stranám, digitální mapy	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, využívá výhody tištěných i digitálních map pro znázornění, analýzu a hodnocení geografických objektů, jevů a procesů v krajině		
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	tvar, velikost, rozměry a pohyby Země, střídání dne a noci, roční období, čas a pásma, datová hranice, Sluneční soustava	
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	složky a prvky přírodní sféry, šířková pásma, výškové stupně, zvětrávání, zemětřesení, působení vzduchu a vody, přírodní katastrofy, ochrana přírody a životního prostředí	<u>Environmentální výchova</u> základní podmínky života, ochrana přírody (EV 2)
porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p>	<p>světadíly (Afrika, Amerika, Asie, Evropa), oceány (Atlantický, Sev.ledový), makroregiony světa</p>	<p><u>Multikulturní výchova</u> etnický původ, rovnocennost etnických skupin a kultur, kulturní odlišnosti, rasismus (MkV 3)</p>
<p>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>globální problémy současného světa</p>	<p><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	přírodní podmínky ČR, obyvatelstvo, sídla, hospodářství, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod	
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	kraje ČR	
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	členství ČR v mezinárodních organizacích	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané (VMEGS 3)</u>
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	místní region	
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu		
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, používá mapy, mapové aplikace a globální družicové navigační systémy k orientaci v terénu, k pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny a sběru geografických dat a informací	práce s buzolou a mapou místní krajiny i digitální mapou, poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví, ochrana člověka při životních pohromách, zemětřesení, povodní, atmosférické jevy, oheň	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	obyvatelstvo světa – hospodářské, demografické a kulturní charakteristiky	
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	lidská sídla, globalizační procesy, urbanizace	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství - průmysl, zemědělství, služby obyvatelstvu, zdroje nerostných surovin ve světě	
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	politické a společenské útvary – národní a mnohonárodnostní státy, části států, hlavní hospodářské oblasti světa, mezinárodní organizace, hlavní světová konfliktní	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	typy krajin – přírodní a kulturní krajiny	
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	složky krajiny a životního prostředí	
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Společensko-hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí, světové ekologické problémy, ochrana životního prostředí a trvale udržitelný rozvoj	<u>Environmentální výchova</u> lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je do výuky zařazen na obou stupních ZŠ. Oblast si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti. Ukazuje na podstatu tvorby, nachází cestu k objevování tělesné i duševní pohody k vnímání prožitku. Předmět je na 1. i na 2. stupni vyučován po 1. hodině týdně v ročníku.

Vzdělání je zaměřeno na to, aby vedlo žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence
- vytváření vstřícné atmosféry k pochopení a i vlastní tvorbě uměleckého díla a k toleranci vůči jiným kulturám a kulturním projevům
- chápání procesu tvorby jako způsobu vyjadřování osobních prožitků a postojů

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- navozuje situace, které nutí žáka přemýšlet o umění a kultuře jako způsobu poznávání světa,
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním poslechem hudby
- učí žáky praktickému využití znalostí z hudební nauky

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- výběrem vhodných ukázek poslechu i písní zajišťuje učitel postupné seznamování žáků s různými druhy hudby, výběrem vhodných témat motivuje k porovnávání a kritickému hodnocení hudebních forem
- zapojuje žáky do spolupráce na tvorbě vlastního hudebního projevu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- navozuje situace, kdy žáky vybízí, aby přistupovali k tomuto druhu umění jako ke způsobu dorozumění

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- při aktivní činnosti učitel žáky vybízí a poskytuje jim prostor pro osobité hudební projevy ve skupinách i individuálně

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- neustálým pobízením k aktivnímu přístupu podchycuje učitel zájem podchycení žáků o kulturní dění
- svým přístupem a vzorem vybízí žáky k zapojení do veřejného života v rámci různých veřejných vystoupení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- využíváním znalostí a svých zkušeností přispívá učitel k rozvoji žáků v dané oblasti a připravuje je na využití znalostí v budoucí praxi, čímž může aktivně ovlivnit profesní zaměření některých žáků
- vede žáky svým příkladem k aktivní ochraně kulturních hodnot

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
zpívá v jednohlase	správné dýchání zřetelná výslovnost uvolněné zpívání	
rytmizuje jednoduché texty	rytmizace jednoduchých říkadel	
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
Využívá ozvučná dřívka k doprovodné hře	doprovod na ozvučná dřívka	
	Hudebně pohybové činnosti	
reaguje pohybem na hudbu, zvládá jednoduché taneční prvky	správné držení těla jednoduché taneční hry	
rozlišuje sílu zvuku, tónu	rozliší sílu zvuku mluveného a zpívaného hlasu	
	Poslechové činnosti	
poslouchá skladby přiměřené věku dětí	rozpoznání některých hudebních nástrojů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
zpívá intonačně čistě a rytmicky v jednohlase na základě svých dispozic s využitím správných pěveckých návyků	správné dýchání správná výslovnost uvolněný zpěv správný pěvecký postoj	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty dýchání, hlasová hygiena	hudební hry – otázka a odpověď, ozvěna hrana tělo – tleskání, pleskání	
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra nejjednodušších doprovodů na Orfeovy nástroje	
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
zpěv doprovází pohybem, pohybem reaguje na znějící hudbu	pohybový doprovod znějící hudby taktování jednoduché lidové tance	
zdokonaluje se v rozlišování kvality tónů	výrazové prostředky v hudbě – rytmus, tempo	
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, poznává jednoduché hudební nástroje	lidský hlas a hudební nástroj hudba vokální a instrumentální	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
zpívá v jednohlase	rozvíjení hlavového tónu správné dýchání (v pauze mezi frázemi) správná výslovnost rozšiřování hlasového rozsahu	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Tvorba předeher, meziher a doher hrana tělo – tleskání, pleskání	
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
zdokonaluje se v doprovodné hře s využitím jednoduchých hudebních nástrojů, snadno ovladatelných akustických i dostupných elektronických hudebních nástrojů k doprovodné hře	různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na jednoduché, akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou), samostatný výběr z nabízených možností, případně samostatná hra doprovodů či hra s dopomocí učitele	
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby taktování jednoduché lidové tance	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	výrazové prostředky v hudbě – rytmus ,tempo, melodie, barva, kontrast	
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	hudební styly a žánry hudba vážná, lidová, umělá lidský hlas a hudební nástroj hudba vokální a instrumentální zdokonalování se v poznávání hudebních nástrojů poslech vybraných skladeb	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
zpívá podle svých nejlepších schopností a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Vokální činnosti správný počátek i nástup v písni dýchání a výslovnost, dynamika hlasová hygiena a rozšíření rozsahu hlasu zpěv před publikem zpěv v rytmu 2/4, 3/4, 4/4	<u>Mediální výchova</u> produktivní činnosti, tvorba mediálního sdělení
umí používat a pojmenovat jednoduché doprovodné nástroje	Instrumentální činnosti rytmicko-melodická cvičení a doprovody písní	
doprovodí píseň na dostupném elektronickém nástroji, například hraním prodlevy či basových tónů označených učitelem na klaviatuře elektronického nástroje, nebo pomocí rytmického vzorku (patternu) připraveného učitelem ve zvolené aplikaci	hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni (aplikace WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.)	
ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného celku	hudební hry pomocí aplikace, např. Sluchohry, nebo hry vytvořené ve vhodné aplikaci (Audacity aj.)	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby, případně i digitálně vizualizované podobě	hudební hry, utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<u>Vokální činnosti</u> správný počátek i nástup v písních dýchání a výslovnost, dynamika hlasová hygiena a rozšíření rozsahu hlasu zpěv před publikem zpěv v rytmu 2/4, 3/4, 4/4 dodržování správného rytmu i vokálů (dvojhlasá hudba, kánon, spojení dvou různých písni téhož rytmu)	<u>Mediální výchova</u> produktivní činnosti, tvorba mediálního sdělení
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<u>Vokální činnosti</u> praktická znalost grafického záznamu vokální hudby (délky, výšky, síly zvuku) v rozsahu c1 - c2, nejpoužívanější noty v písních, síla zvuku, její značení a využití	
využívat snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<u>Instrumentální činnosti</u> rytmicko-melodická cvičení a doprovody písní, využití rytmických nástrojů, hra na tělo využití doprovodu hudebních nástrojů úvod, mezihra, závěr	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace	
vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elem. hud. improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací (WebAudio Drum Machine, Music Maker Jam aj.)	<u>Poslechová činnost</u> určování kvality tónů, vztahy mezi tóny, rytmu, harmonie, kontrastu a gradace, typu melodie, zvukomalby, dynamiky rozpoznání hlasů a nástrojů v hudbě hudební styl a žánr, jejich poznání tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni (aplikace WebAudio Drum Machine, Chrome music lab aj.)	
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<u>Hudebně pohybová výchova</u> pohybové vyjádření hudby využití tanečních kroků, taneční hry se zpěvem vlastní vyjádření hudby pohybem pamětné osvojování předvedených tanečních pohybů	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<u>Vokální činnosti</u> rozšiřování hlasového rozsahu, vícehlasý a jednohlasý zpěv	<u>Multikulturní výchova</u> multikulturalita, kulturní diferenciacce, etnický původ, princip solidarity, lidské vztahy
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	techniky vokálního projevu a jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy a části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<u>Instrumentální činnosti</u> tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy hra na hudební nástroj, rytmická hra (hra na tělo, Orffův instrumentář)	
orientuje se v zápise různých písní nebo skladeb různých žánrů, podle svých schopností a dovedností je realizuje	Vokální činnosti orientace v notovém záznamu vokální skladby, notový zápis jako opora při realizaci písně hudební rytmus, vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby, využití rytmických zákonitostí při vokálním projevu	
zvolí vhodné pohybové prvky k poslouchané hudbě	Hudebně pohybová činnost pohybový doprovod znějící hudby, orientace v prostoru	Multikulturní výchova multikulturalita, kulturní diferenciacce, etnický původ, princip solidarity, lidské vztahy
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	analýza hudební skladby opera, opereta, symfonická skladba, malé hudební formy a jejich názvy, balet	
zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu	záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	techniky vokálního projevu a jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy a části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<u>Instrumentální činnosti</u> tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy hra na hudební nástroj, rytmická hra (hra na tělo, Orffův instrumentář)	
orientuje se v zápise různých písní nebo skladeb různých žánrů, podle svých schopností a dovedností je realizuje	<u>Vokální činnosti</u> orientace v notovém záznamu vokální skladby, notový zápis jako opora při realizaci písně, hudební rytmus, vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby, využití rytmických zákonitostí při vokálním projevu	
rozpozná některé tance různých stylových období, zvolí vhodné pohybové prvky k poslouchané hudbě	<u>Hudebně pohybová činnost</u> pohybový doprovod znějící hudby, orientace v prostoru	<u>Multikulturní výchova</u> multikulturalita, kulturní diferenciacce, etnický původ, princip solidarity, lidské vztahy
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	analýza hudební skladby, opera, opereta, symfonická skladba, malé hudební formy a jejich názvy, balet	
zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu	záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata či části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	rytmika – reprodukce tónů a rytmu, nástrojová reprodukce a improvizace, doprovody pro hudební dramatické projevy	
orientuje se v zápise různých písní nebo skladeb různých žánrů, podle svých schopností a dovedností je realizuje	notové záznamy, kontrasty vzhledem k žánru a stylu	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	hudební dílo a jeho autor, hudební skladba v kontextu s jinými díly, slovní charakterizování díla	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Jsme Evropané
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	hudební styly a žánry	
vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv	vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<u>Vokální a instrumentální činnost</u> vokálně instrumentální aktivity individuální a společné, pěvecký a mluvený projev	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata či části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	rytmika – reprodukce tónů a rytmu, nástrojová reprodukce a improvizace, doprovody pro hudebně dramatické projevy	
orientuje se v zápise různých písni nebo skladeb různých žánrů, podle svých schopností a dovedností je realizuje	notové záznamy, kontrasty vzhledem k žánru a stylu	
rozpozná některé tance různých stylových období, zvolí vhodné pohybové prvky k poslouchané hudbě a na základě svých schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> tance, pantomima, pohybový doprovod hudby, pohybové reakce na znějící hudbu, orientace v prostoru	
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	<u>Poslechové činnosti</u> analýza významných prvků skladby, postihování hudebně výrazových prostředků skladby a jejich význam pro pochopení hudebního díla	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	hudební dílo a jeho autor, hudební skladba v kontextu s jinými díly, slovní charakterizování díla	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Jsme Evropané
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	hudební styly a žánry	
vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv	vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)	

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.

V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k dílu, k sobě samému i k okolí. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, atd.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech, tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a intuici. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit své pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkovává pohledy na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- učí vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- otevírá před žáky možnost volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- vede žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- otvírá před žáky možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjí dovednost o dojmu z uměleckého díla formou dialogu a diskuse

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváří potřebu návštěv výstav výtvarných prací

- podchycuje individuální zájem žáků o kulturní dění a jeho podporu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnost pro osvojení základních dovedností

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
třídí prvky obrazného vyjádření podle vlastní zkušeností a představ	dekorativní práce základní výtvarné techniky	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
tvoří podle vzoru, porovnává tvary, barvy, linie	kolorování hra s barvou	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
ilustrace podle vlastních představ	ilustrace pohádky	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
porovnává prvky obrazného vyjádření	hra s linií, zobrazení velikosti, tvarů a věcí	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti	uspořádání objektů do celků míchání barev	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
rozvíjí svou fantazii	využití smyslového vnímání ve výtvarném vyjádření	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny (například kresba v knize, animace v reklamě / v animovaném filmu pro děti)	vybraná vizuální díla umělecké i běžné produkce (malba, grafika, socha, ilustrace architektura, animace, hraný film, reklama); vnímání – reprodukce a originál	
interpretuje obrazná vyjádření	volná malba a kresba	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování kresba, modelování a malba hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	uspořádání objektů na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření koláž	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	vizuálně obrazná vyjádření událostí vnímaná různými smysly, jednoduchá úprava digitální fotografie – změna barevnosti, velikosti	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
vnímá a podle svých schopností interpretuje vizuálně obrazná vyjádření (vlastní i svých spolužáků) i vybraná umělecká díla, porovnává se svojí dosavadní zkušeností	zachycení postav v pohybu a jejich umístění v prostoru – tematická práce	<u>Multikulturní výchova</u> multikultura
na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil; komunikuje přímo i zprostředkovaně pomocí digitálních technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil	vyjádření svého názoru a schopnost diskuze nad výtvarným dílem svým či jiných	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	<u>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> malba – hra s barvou, pocitová malba, míchání barev, linie, tvary, světlostní a barevné kvality, jejich jednoduché vztahy – podobnost, kontrast, rytmus	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj rozvoj schopností poznávání
učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci	dokumentace vlastních děl – digitální fotografie a nástroje pro úpravu (např. změna velikosti, výběr detailu); záměrný výběr a uspořádání fotodokumentace	
zaznamenává si výstavy a kulturní události, které navštívil, vyhledává si k nim informace	zdroje jako inspirace – výběr, třídění (společná i osobní kritéria), ukládání, využití (např. při reflexi vlastní tvorby)	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	uspořádání objektů do celku, jejich proměna v ploše	<u>Mediální výchova</u> práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	snaha výtvarně zobrazit své prožitky a zkušenosti	<u>Multikulturní výchova</u> lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity
objevuje, jak použitá digitální technologie pro propojení zvuku a obrazu, může zdůraznit smyslový vjem či pocit; vychází ze svých nápadů i pracuje podle jednoduchého zadání	různost výsledků tvorby v závislosti na užití prostředků, variantní řešení; kombinace, experiment; zvuk a obraz – intuice – zadání – záměr; zvuk a proměny obsahu obrazu	
experimentuje s kombinacemi různých prostředků (například projekce vlastní kresby, malby nebo textu na plochu, objekt či do prostoru) a sdělí, co se mu osvědčilo a proč	proměna světelných a barevných kvalit – projekce na plochu, objekt a do prostoru; proměna prostoru světlem; ozvučená instalace	
se záměrem využívá možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi, vytváří varianty; výsledky si porovnává a učí se vystihnout odlišnost v závislosti na použitém prostředku	propojení tradičních prostředků (kresba, malba, grafika, text) s digitálním médiem (promítnutí fotografie/videozáznamu na kresbu, objekt, architekturu, text)	
pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí – ukládá si například vybraná umělecká díla, zaznamenává si důvod, proč si je vybral	vizuální prostředky – vlastnosti, rozdíly, vlastní preference	
vytváří si postupně svoje vlastní kritéria pro třídění digitálních zdrojů a vybraných uměleckých děl (například si ukládá odkazy na online sbírky, třídí umělecká díla, např. podle toho, zda se jedná o fotografii či prostorový objekt)	tvorba svého portfolia	
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	osvojení různých technik výtvarného projevu grafické techniky (tisk z koláže, otisk, vosková technika) techniky plastického vyjadřování (modelování z	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 5. ročník
	papíru, hlíny, plastelíny, práce se sádrou) koláž, frotáž mozaika individuální přístup k tvorbě, kombinace technik, schopnost výtvarně zpracovat různé materiály (dolepování, dotváření, experiment) úlohy dekorativního charakteru (písmo a jeho funkce)	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů	<u>Ověřování komunikačních účinků</u> porovnávání různých výtvarných děl, které slouží jako inspirace pro vlastní práci poznání ilustrace známých českých umělců, záměry tvorby, porovnání vlastní tvorby a tvorby výtvarných umělců	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	hodnocení svého výtvarného díla, zaujímání postojů k tvorbě svých spolužáků, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6.ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla	nová média (digitální fotografie, animace, video)	
vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Rozvíjení smyslové citlivosti vyjadřovací prvky obraz. vyjádřením linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury, vztahy prvků v ploše, prostoru a v čase uspořádání objektů v ploše, prostoru a čase vědomé vnímání a vztahy k vnímání jinými smysly, vztah k hudbě, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
záměrně užívá aplikace při tvorbě svého vlastního díla	nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; animace, práce s věcmi a materiály; transformace objektů; vztahy mezi objekty v obraze – zvětšování jednoho vůči druhému/ostatním, vzdalování, přibližování, překrývání, „zjevení“ nového objektu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje	<u>Uplatňování subjektivity</u> prostředky k vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, modelování, keramika, komiks, elektronický obraz, proměna komunikačního obsahu – projevy komercializace – reklama	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	
experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru	nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika	
volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu	klip (rychlost, efektnost, dynamika, expresivita, rytmus, zábavnost, humor), jeho kladné i záporné stránky – pasivní konzumenství	<u>Mediální výchova</u> fungování a vliv médií ve společnosti
experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	obraz – zvuk – text	
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video a animace	umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr a kombinace a variace ve vlastní tvorbě, tvorba sestavy prvků v grafickém editoru a různé variace změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	uplatnění subjektivity založené na vnímání statickém, dynamickém, haptickém, reflexe a vědomé uplatnění při vlastní tvorbě	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí	osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	
se záměrem si rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti	<u>Výchova k myšlení</u> <u>v evropských a</u> <u>globálních</u> <u>souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Tělesná výchova a výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Tělesná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, oboru Tělesná výchova.

Předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Vzdělávání v předmětu TV:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu žáků o sport a pohybové aktivity
- rozvíjí pohybových schopností a dovedností
- vede k chápání pohybu a sportu jako prostředku k udržování zdraví lidského organismu a poznávání zdraví jako nejdůležitější hodnoty
- podporuje v žácích smysl pro spravedlnost
- vytváří podmínky pro rozvoj dovedností spolupracovat v týmu
- seznamuje žáky s možnostmi regenerace
- upevňuje návyky poskytování první pomoci

Předmět je vyučován během celé školní docházky. Na 1.stupni je vyučován dvěma hodinami týdně. Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni ve 3. a 4. ročníku v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin. Na 2.stupni je dotován v 6.,7. a 8. ročníku třemi hodinami týdně, v 9. ročníku dvěma.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- vytváří ji zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva. Učitel vede žáky k práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“.
- vybírá vhodné metody a způsoby rozvoje vlastních pohybových dovedností a uplatňovat v nich systematickosti

- vede žáky ke změření a posouzení zlepšení v dané pohybové činnosti a vyvození závěru
- motivuje žáky k pochopení vztahu mezi fyzickou aktivitou a duševní prací a pohodou
- vybírá a používá vhodné metody pro získávání informací o zdraví a zdravém životním stylu
- podněcuje žáky k samostatnému pozorování a hodnocení tělesného a duševního vývoje
- vede žáky k poznávání smyslu a cíle učení a jejich uplatňování v běžném životě

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- využívá disproporcí mezi okamžitou a očekávanou úrovní pohybových schopností a řeší s žáky dle nabídky variant vlastním výběrem možnosti a racionální přizpůsobení pohybového režimu i mimo hodiny TV
- pomáhá žákům vnímat problémové situace ve sportovní hře a nabádá je k řešení pomocí vlastních zkušeností
- motivuje žáky k využití získané pohybové dovednosti a k objevování různých variant řešení problému
- umožňuje žákům sledovat vlastní pokrok při zvládání pohybových úkolů
- vede žáky ke zodpovědnosti za svá rozhodnutí v kolektivních hrách
- umožňuje vnímat a řešit problémové situace v kolektivu, ve vztahu k jednotlivci
- vede žáky k uvážlivým rozhodnutím vzhledem k projevům dospívání

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky účinně reagovat na verbální i neverbální pokyny kapitána, rozhodčího či spoluhráčů
- zapojuje žáky do spolupráce při pořádání různých sportovních akcí, umožňuje jim pořizovat z nich záznamy a prezentovat je
- motivuje žáky kriticky nahlížet na výkony své i výkony druhých a na jejich základě založit taktiku družstva

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje žákovi střídat role ve dvojici i ve skupině v rámci jeho možností
- vysvětluje žákům, že vynaložené úsilí může znamenat posun pozice v družstvu
- dbá na dodržování pravidel fair play
- vede žáky ke spolupráci v týmu při řešení daného pohybového úkolu
- motivuje k naslouchání druhým
- vede k využití komunikační schopnosti ve vztahu k okolí
- pomáhá žákům porozumět běžně užívaným gestům, zvukům, zvyklostem

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k dodržování hygieny při sportovních aktivitách i mimo ně
- zapojuje žáky při poskytování první pomoci při lehkých úrazech

- vede žáky k zodpovědnému a bezpečnému chování
- motivuje žáky k aktivnímu přístupu ke sportovním aktivitám školním i mimoškolním
- pomáhá žákům chápat sportování jako prostředek ke zdravému životu a odmítání drog
- vede k respektování druhých lidí a odmítání násilí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání sportovního nářadí a náčiní
- motivuje žáky ke zpracování a zhodnocení výsledků sportovní činnosti
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel
- motivuje žáky k plnění svých povinností a závazků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel

- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií
- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly	držení těla, průpravná kompenzační cvičení	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, psychohygiena
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
zvládá jednoduché pohybové činnosti jednotlivce základy gymnastiky – kotoul vpřed, stoj na lopatkách základy atletiky – rychlý běh, vytrvalý běh, skok z místa, hod míčkem, šplh	činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů, vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy, gymnastika – základy akrobacie, cvičení na žebřinách, lavičkách atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, skok z místa, hod míčkem, šplh	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí
	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
zvládá jednoduché pohybové činnosti s náčiním i bez náčiní	pohybové hry různého zaměření s náčiním i bez náčiní, průpravné hry ke sportovním hrám využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace
spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím	základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách, pohybový režim, délka a intenzita pohybu	
reaguje na základní pokyny	znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	
uplatňuje správné způsoby držení těla při cvičení se sportovním náčiním	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče apod.) správné držení těla	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení držení těla	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2 . ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	držení těla, relaxační cvičení, koordinace pohybu a pohyblivosti	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, psychohygiena
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce základy gymnastiky – kotoul vpřed opakovaně, kotoul vzad, odraz z můstku atletika – zdokonalování běhu, skok do dálky, hod míčkem, šplh	činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů, gymnastika – základy akrobacie (nácvič odrazu z můstku a výskok na nízkou švédskou bednu) cvičení na žebřinách, lavičkách atletika (vytrvalostní běh, rychlý běh 20-50 (m), skok daleký – spojení rozběhu a odrazu, hod míčkem z místa a z rozběhu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí
	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
zdokonaluje se v pohybových činnostech s náčiním i bez náčiní různého zaměření, využití netradičního náčiní při cvičení	pohybové hry různého zaměření s náčiním i bez náčiní, průpravné hry ke sportovním hrám	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách	
reaguje na základní pokyny a povely	znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pohybových činnostech při cvičení se sportovním náčiním	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče apod.) správné držení těla	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením průpravná, kompenzační cvičení	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, psychohygiena
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
adaptuje se na vodní prostředí	základní plavecká výuka hygiena plavání adaptace na vodní prostředí	<u>Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, psychohygiena</u>
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	gymnastika – základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vzad) – přeskok (návlek odrazu z můstku a výskok na nízkou švédskou bednu) kladina (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) cvičení na žebřinách atletika (vytrvalostní běh, rychlý běh 20-50 (m), skok daleký – spojení rozběhu a odrazu, hod míčkem z místa a z rozběhu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí
	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	manipulace s míčem spolupráce ve hře pravidla míčových her	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pohybových činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy kultivuje svůj pohybový projev i správné držení těla	cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče apod.) správné držení těla	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením usiluje o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií	<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne kondiční a rytmická cvičení	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace
dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	plavání, základní plavecká výchovy	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	prvky sebezáchrany a bezpečnosti, hygiena plavání	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> rozcvičení před různými druhy pohyb. činností uklidnění po cvičení správné držení těla ve stoje, v sedě v lavici průpravná cvičení	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	pohybové dovednosti: rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu pohybové hry základy gymnastiky: akrobacie, cvičení s nářadím a na nářadí průpravné úkoly: přetahy a přetlaky základy atletiky: rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her: košíková, kopaná sáňkování, bobování-hry na sněhu (podle klimatických podmínek), pohyb v přírodě	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, psychohygiena
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> vhodné oblečení a obuv pro cvičení v tělocvičně a na hřišti osobní hygiena, hygiena prostředí zásady bezpečnosti v šatně, při přípravě a úklidu nářadí, při hrách chování při úrazu spolužáka	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<u>Činnosti podporující pohybové učení</u> hodnocení pohybové činnosti spolužáka snaha o správné provedení pohybové činnosti v rámci vlastních možností	
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	dodržování pravidel her a soutěží fair play olympijské ideály a symboly	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 5. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	dodržování smluvených signálů a povelů používání základního tělocvičného názvosloví	
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	organizace jednoduchých her, závodů, soutěží v rámci třídy	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií	měření pohybových výkonů moderními technologiemi a zaznamenávání a porovnávání do tabulek pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky)	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace i v digitálním prostředí	základní zdroje informací ve škole: hlášení školního rozhlasu, nástěnky, webová stránka školy další zdroje informací: televize, rozhlas, noviny a časopisy, plakáty, elektronické zdroje	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	správné držení těla, správné dýchání při provádění cviků, strečink, cvičení jako prostředek formování postavy	
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	rekreační a výkonnostní sport, posilování oslabených a protahování zkrácených svalových partií	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	zahřátí, strečink, kompenzační cvičení, příprava organismu na regeneraci	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	drogy, podpůrné prostředky ve sportu, fair play	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	zásady bezpečného chování při TV i při mimoškolních aktivitách	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry – závody jednotlivců, štafet s různým zaměřením	Osobnostní a sociální výchova sociální rozvoj, kooperace a kompetice

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		
	gymnastika – akrobacie - kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou a přemet stranou s dopomocí a záchranou přeskok – roznožka přes kozu, hrazda – vzpor na rukách, překot vpřed, výmyk s dopomocí kruhy – z visu překot vpřed i vzad, vis střemhlav šplh na tyči švihadla	
	aerobik – základní kroky, rytmika	
	atletika – sprint – start z bloků, speciální běžecká cvičení, technika sprintu skok daleký hod míčkem skok vysoký – nůžky, flop vytrvalostní a terénní formy běhu	
	sportovní hry – vybíjená – taktika hry přehazovaná s prvky volejbalu (HČJ), zjednodušený volejbal házená a basketbal – HČJ a jednoduché kombinace doplňkové hry – floorbal, futsal, teeball	
	běžecké lyžování – s ohledem na sněhové podmínky	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	sebehodnocení po ukončení pohybové aktivity odhalení nedostatků a jejich příčiny	Osobnostní a sociální výchova sociální rozvoj, komunikace
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	komunikace v TV – názvosloví, povely	

naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	olympismus, historie olympiád, současní čeští olympionici účast na Školní olympiádě	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	týmová taktika a spolupráce	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a diváka	přijímání rolí – hráč, divák – dodržování pravidel	
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	zdraví, režim dne, osobní hygiena, pitný režim, odpočinek, regenerace, životospráva, podpora zdravého životního stylu	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví		
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu		
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím		
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka	návykové látky, jejich účinky na lidské tělo	Osobnostní a sociální výchova morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika
uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	šikana	
sleduje a vyhodnocuje pomocí digitálních technologií pohybové aktivity v průběhu dne (týdne), zaznamenává jejich rozsah, intenzitu	testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	správné držení těla, správné dýchání při provádění cviků, strečink, cvičení jako prostředek formování postavy	
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	rekreační a výkonnostní sport, posilování oslabených a protahování zkrácených svalových partií	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	zahřátí, strečink, kompenzační cvičení, příprava organismu na regeneraci	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	drogy, podpůrné prostředky ve sportu, fair play	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	zásady bezpečného chování při TV i při mimoškolních aktivitách	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry – závody jednotlivců, štafet s různým zaměřením	Osobnostní a sociální výchova sociální rozvoj, kooperace a kompetice

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	gymnastika – akrobacie - kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou a přemet stranou s dopomocí a záchranou přeskok – roznožka přes kozu, hrazda – vzpor na rukách, překot vpřed, výmyk s dopomocí kruhy – z visu překot vpřed i vzad, vis střemhlav šplh na tyči švihadla	
	aerobik – základní kroky, rytmika	
	atletika – sprint – start z bloků, speciální běžecká cvičení, technika sprintu skok daleký hod míčkem skok vysoký – nůžky, flop, stredl vytrvalostní a terénní formy běhu	
	sportovní hry – vybíjená – taktika hry přehazovaná s prvky volejbalu (HČJ), zjednodušený volejbal házená a basketbal – HČJ a jednoduché kombinace doplňkové hry – floorbal, futsal, teeball	
	lyžování běžecké a sjezdové – v sedmé třídě je zařazován týdenní lyžařský kurz s ohledem na sněhové podmínky	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	sebehodnocení po ukončení pohybové aktivity odhalení nedostatků a jejich příčiny	Osobnostní a sociální výchova sociální rozvoj, komunikace
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	komunikace v TV – názvosloví, povely	

naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	olympismus, historie olympiád, současní čeští olympionici účast na Školní olympiádě	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	týmová taktika a spolupráce	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a diváka	přijímání rolí – hráč, divák – dodržování pravidel	
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	zdraví, režim dne, osobní hygiena, pitný režim, odpočinek, životospráva, podpora zdravého životního stylu	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví		
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu		
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím		
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka	návykové látky, jejich účinky na lidské tělo	Osobnostní a sociální výchova morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika
uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	šikana	
sleduje a vyhodnocuje pomocí digitálních technologií pohybové aktivity v průběhu dne (týdne), zaznamenává jejich rozsah, intenzitu	testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	správné držení těla, správné dýchání při provádění cviků, strečink, cvičení jako prostředek formování postavy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, seberegulace a sebeorganizace
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	rekreační a výkonnostní sport, posilování oslabených a protahování zkrácených svalových partií	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	zahřátí, strečink, kompenzační cvičení, příprava organismu na regeneraci	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	drogy, podpůrné prostředky ve sportu, fair play, výběr prostředí pro pohybovou aktivitu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, psychohygiena
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	zásady bezpečného chování při TV i při mimoškolních aktivitách bezpečné používání sportovního náradí a náčiní	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p><u>gymnastika</u> – akrobacie - kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou a přemet stranou s dopomocí a záchranou; přeskok - roznožka a skrčka přes kozu, hrazda – vzpor na rukách, výmyk s dopomocí kruhy – z visu přeskok vpřed i vzad, vis střemhlav, vis vznesmo; švihadlo, míč či obruč (vytvoření vlastní sestavy na hudbu); aerobik; základy sebeobrany</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace a kompetice</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace a kompetice</p>
	<p><u>atletika</u> – sprint – speciální běžecká cvičení, technika sprintu; skok daleký; hod míčkem; skok vysoký – nůžky, flop; vytrvalostní a terénní formy běhu</p>	
	<p><u>sportovní hry</u> – volejbal – rozvíjení HČJ, základní kombinace a systémy; basketbal – rozvíjení HČJ, kombinace a jednoduché systémy (zónová, osobní obrana) – floorbal, futsal, teeball</p>	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	sebehodnocení po ukončení pohybové aktivity, odhalení nedostatků a jejich příčiny a snaha o zlepšení	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV – názvosloví, povely, informovanost o aktuálním dění ve světovém sportu	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	olympismus, historie olympiád, současní čeští olympionici Školní olympiáda – pořadatelská činnost	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	týmová taktika a spolupráce v družstvu	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	přijímání rolí – hráč, divák, rozhodčí, pořadatel – dodržování pravidel, fair play	
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	evidence a vyhodnocení výkonů, statistika	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	podílí se na organizaci Školní olympiády, Dne přírody a zdraví, malých sportovních turnajů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	sociogram třídy, sociální hry zaměřené na sebepoznání (hra „Koláče“)	
vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	hygiena pohybové činnosti, ochrana zdraví při pohybových aktivitách, doping, programy podpory zdraví	
dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní		
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	civilizační choroby a stravování	
dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Projekt „Den přírody a zdraví“	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	reprodukce jedince, antikoncepce, pohlavně přenosné choroby, etická stránka sexuality	
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		
uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým	indikace sociálně-patologických jevů ve skupině a vyhodnocení, postavení ve skupině, role ve společnosti,	
respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	typologie osobnosti, sociální komunikace, mezigenerační konflikt, rasové otázky	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	nebezpečí sekt, násilí ve společnosti	
pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny a navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu	záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	správné držení těla, správné dýchání při provádění cviků, strečink, cvičení jako prostředek formování postavy	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, seberegulace a sebeorganizace
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	rekreační a výkonnostní sport, posilování oslabených a protahování zkrácených svalových partií	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	zahřátí, strečink, kompenzační cvičení, příprava organismu na regeneraci	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	drogy, podpůrné prostředky ve sportu, fair play, výběr prostředí pro pohybovou aktivitu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, psychohygiena
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	zásady bezpečného chování při TV i při mimoškolních aktivitách bezpečné používání sportovního náradí a náčiní	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<u>gymnastika</u> – akrobacie - kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou a přemet stranou s dopomocí a záchranou; přeskok - roznožka a skrčka přes kozu, hrazda – vzpor na rukách, výmyk s dopomocí kruhy – z visu přeskok vpřed i vzad, vis střemhlav, vis vznesmo; švihadlo, míč či obruč (vytvoření vlastní sestavy na hudbu); aerobik; základy sebeobran	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace a kompetice

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<u>atletika</u> – sprint – speciální běžecká cvičení, technika sprintu; skok daleký; hod míčkem; skok vysoký – nůžky, flop, stredl; vytrvalostní a terénní formy běhu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, kooperace a kompetice
	<u>sportovní hry</u> – volejbal – rozvíjení HČJ, základní kombinace a systémy; basketbal – rozvíjení HČJ, kombinace a jednoduché systémy (zónová, osobní obrana); doplňkové hry – floorbal, futsal, teeball	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	sebehodnocení po ukončení pohybové aktivity, odhalení nedostatků a jejich příčiny a snaha o zlepšení	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj, komunikace
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV – názvosloví, povely, informovanost o aktuálním dění ve světovém sportu	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	olympismus, historie olympiád, současní čeští olympionici Školní olympiáda – pořadatelská činnost	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> <u>morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	týmová taktika a spolupráce v družstvu	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	přijímání rolí – hráč, divák, rozhodčí, pořadatel – dodržování pravidel, fair play	
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	evidence a vyhodnocení výkonů, statistika	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	podílí se na organizaci Školní olympiády, Dne přírody a zdraví, malých sportovních turnajů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> <u>morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>

zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zpracování dat do tabulky či grafu a jejich prezentace	
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	sociogram třídy, sociální hry zaměřené na sebepoznání (hra „Koláče“)	
vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	hygiena pohybové činnosti, ochrana zdraví při pohybových aktivitách, doping, programy podpory zdraví	
dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví		
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		
dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	civilizační choroby a stravování	
dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Projekt „Den přírody a zdraví“	
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	reprodukce jedince, antikoncepce, pohlavně přenosné choroby, etická stránka sexuality	
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		
uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým	indikace sociálně-patologických jevů ve skupině a vyhodnocení, postavení ve skupině, role ve společnosti,	

respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	typologie osobnosti, sociální komunikace, mezigenerační konflikt, rasové otázky	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> <u>sociální rozvoj,</u> <u>kommunikace</u>
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	nebezpečí sekt, násilí ve společnosti	
pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny a navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu	záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)	

5.8.2 Sportovní výchova (volitelný)

Charakteristika volitelného předmětu

Předmět je vyučován od 7. do 9.ročníku. Je dotován jednou hodinou týdně. Volitelný předmět Sportovní výchova prohlubuje poznání vlastních pohybových možností a zájmů a účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Předmět se snaží o optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování dalších pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vybírá vhodné metody a způsoby rozvoje vlastních pohybových dovedností a jejich systematické uplatňování
- vede žáky k pochopení vztahu mezi fyzickou aktivitou a duševní prací a pohodou
- vybírá a používá vhodné metody pro získávání informací o zdraví a zdravém životním stylu
- motivuje žáky k samostatnému pozorování a hodnocení tělesného a duševního vývoje
- vede žáky k poznávání smyslu a cíle učení a jejich uplatňování v běžném životě

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke vnímání problémových situací ve sportovní hře a jejich řešení pomocí vlastních zkušeností
- vede žáky k využívání získaných pohybových dovedností a k objevování různých variant řešení problému
- pobízí žáky ke sledování vlastního pokroku při zvládání pohybových úkolů
- motivuje žáky k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí v kolektivních hrách
- vnímá problémové situace v kolektivu, ve vztahu k jednotlivci a řeší je

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- reaguje na verbální i neverbální pokyny kapitána, rozhodčího či spoluhráčů
- vede žáky ke spolupráci při pořádání různých sportovních akcí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- motivuje žáky k dodržování pravidel fair play
- snaží se o udržování dobrých vztahů v družstvu
- vede žáky ke spolupráci v týmu při řešení daného pohybového úkolu

- učí žáky přijímat různé role v týmu
- vede žáky k naslouchání druhým a ke vhodným reakcím
- motivuje žáky k využití komunikačních dovedností ve vztahu k okolí
- učí je porozumět běžně užívaným gestům, zvukům, zvyklostem

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování hygieny při sportovních aktivitách i mimo ně
- učí žáky poskytnout první pomoc při lehkých úrazech
- učí žáky zodpovědnému dodržování bezpečného chování
- motivuje žáky k aktivnímu přístupu ke sportu ve škole i mimo ni
- vede žáky k pochopení významu sportu jako prostředku ke zdravému životu a odmítání drog
- učí žáky respektovat přesvědčení druhých lidí
- vede žáky k odmítavému postoji vůči fyzickému i psychickému násilí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky bezpečně a účinně používat sportovní náradí a náčiní
- vede žáky k objektivnímu zpracování a zhodnocení výsledků sportovní činnosti
- motivuje žáky k dodržování vymezených pravidel
- motivuje žáky k využití získaných znalostí pro další osobnostní růst

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Oblast:	Předmět:	Období:
Člověk a zdraví	Sportovní výchova	7. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	správné držení těla, správné dýchání při provádění cviků, strečink, cvičení jako prostředek formování postavy	
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	rekreační a výkonnostní sport, posilování oslabených a protahování zkrácených svalových partií	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	zahřátí, strečink, kompenzační cvičení, příprava organismu na regeneraci	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	drogy, podpůrné prostředky ve sportu, fair play	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	zásady bezpečného chování při TV i při mimoškolních aktivitách	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Sportovní výchova	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	individuální rozvoj – každý žák rozvíjí své dovednosti ve vybraném odvětví individuálně gymnastika – zdokonalování dovedností získaných v TV i mimo ni	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj – kooperace a kompetice
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	aerobik – základní kroky, rytmika atletika – zdokonalování techniky jednotlivých disciplín. U některých na závodní úrovni. sportovní hry – přehazovaná s prvky volejbalu (HČJ), zjednodušený volejbal házená a basketbal – HČJ a jednoduché kombinace doplňkové hry – floorbal, futsal, teeball, kubk, ringo hokej	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> sociální rozvoj – kooperace a kompetice
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	sebehodnocení po ukončení pohybové aktivity odhalení nedostatků a jejich příčiny	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj - komunikace
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	týmová taktika a spolupráce	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka a rozhodčího	přijímání rolí – hráč, divák, rozhodčí – dodržování pravidel	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Sportovní výchova	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
podílí se na pořádání různých sportovních akcí ve spolupráci s učitelem	přijímá role jako účastník, rozhodčí, pořadatel při akcích jako např. Školní liga mistrů, přespolní běh Ovčárna, přetlačení rukou, přetahování lanem aj.	
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách	práce s měřicí technikou a tabulkou	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	zdraví, režim dne, osobní hygiena, odpočinek, regenerace, ukázka masáže, životospráva	
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	rekreační a výkonnostní sport, posilování oslabených a protahování zkrácených svalových partií	
uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	šikana	

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pracovní činnosti svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Jsou založeny na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků, kdy žáci přicházejí do kontaktu s technikou a různými druhy činností.

Vyučovací proces směřuje k tomu, aby žáci získali prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci, uplatnění v životě a ve společnosti..

Předmět se vyučuje po celou školní docházku 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k praktickému osvojování práce podle návodu
- vede žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- předkládá dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- podněcuje zájem žáků o poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- přibližuje žákům poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- zařazuje řešení při zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- předkládá dostatečné množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- otevírá prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamuje žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- seznamuje s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- zařazuje výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- předkládá dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje vhodně spolupráci ve dvojici a v malé skupině
- přiřazuje různé role v pracovní skupině a jejich prožívání
- pracuje se zážitky, které vedou k uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- nabízí prostor pro pochopení různých činností člověka a pobízí ke spoluzodpovědnosti za jeho ochranu životního prostředí
- umožňuje tvořivý přístup žáků k plnění zadaných témat

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- motivuje ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládá srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- nabízí aktivity, při kterých dochází k vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci
- seznamuje s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- vytváří prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Strategie vedoucí k rozvoji digitální kompetence žáků

Učitel

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů.

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Práce s drobným materiálem	Průřezová témata
vytváří jednoduché předměty z tradičních materiálů	spojování, tvarování, oddělování materiálu	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
pracuje podle slovního návodu a jednoduché předlohy	jednoduchá předloha	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Konstrukční dovednosti	Průřezová témata
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	seznámení se plošnými stavebnicemi a práce s nimi	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Práce pěstitelské	Průřezová témata
pečuje o nenáročné rostliny	ošetřování a péče o rostliny během vegetace	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 1. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Příprava pokrmů	Průřezová témata
pravidla správného stolování	upevňování návyků správného stolování	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Práce s drobným materiálem	Průřezová témata
vytváří jednoduché předměty z různých materiálů	spojování, tvarování, oddělování materiálu poznávání vlastností materiálu rozlišování materiálů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
pracuje podle slovního návodu, využívá šablonu	slovní návod, jednoduchá předloha	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Konstrukční dovednosti	Průřezová témata
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	montuje a demontuje plošnou a prostorovou stavebnici	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Práce pěstitelské	Průřezová témata
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pozorování pokojových rostlin	
pečuje o nenáročné rostliny	ošetřování a péče o rostliny	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 2. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Příprava pokrmů	Průřezová témata
připraví tabuli pro jednoduché stolování	příprava jednoduchého prostírání při stolování	
upevňuje pravidla chování ve společnosti	sebeobsluha ve školní jídelně	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Práce s drobným materiálem	Průřezová témata
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	práce s drobným materiálem (přírodniny, modelína, papír a karton, textil, vlna aj.) vlastnosti materiálu činnosti s materiálem (stříhání, lepení, skládání, vytrhávání, navlékání, válení + hnětení, vyšívání)	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, kreativita
pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu	jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, zkoumání vlastností materiálu	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Konstrukční činnosti	Průřezová témata
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice plošné, prostorové, konstrukční práce s návodem, předlohou zásady hygieny a bezpečnosti	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Pěstitelské práce	Průřezová témata
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování i pomocí digitální technologie	klíčení hrachu, fazole, vyhledání videonávodu k pokusu	
pečuje o nenáročné rostliny	péče o rostliny ve třídě (kypření, zalévání, otírání listů)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 3. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Příprava pokrmů	Průřezová témata
připraví tabuli pro jednoduché stolování	příprava jednoduché zdravé svačiny	
chová se vhodně při stolování	každodenní a slavnostní stolování	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Práce s drobným materiálem	Průřezová témata
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	pracovní operace od nejjednodušších postupů po složitější využití vlastní představivosti při tvorbě výrobku organizace práce, důraz na originalitu	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	lidové tradice a zvyky tvořivá činnost z důrazem na tradice, lidové zvyky a řemesla seznámení se s některými povoláními např. rodičů přímo v praxi	<u>Osobnostní</u> <u>a sociální výchova</u> osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Pěstitelské práce	Průřezová témata
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	vybavenost správného zahradníka (pomůcky, nástroje, náčiní) udržování pomůcek v období práce i klidu	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Příprava pokrmů	Průřezová témata
orientuje se v základním vybavení kuchyně	školní žákovská kuchyně, její vybavení práce v kuchyni výběr, nákup a skladování potravin k přípravě jednoduchých pokrmů	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 4. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Konstrukční činnosti	Průřezová témata
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	využití stavebnic, práce montážní a demontážní jednoduché i složitější konstrukční techniky	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu	sestavování podle slovního návodu či předlohy sestrojení jednoduchého náčrtu, vlastní návod jak postupovat tvorba výrobku podle videonávodu	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	zásady hygieny a bezpečnosti práce první pomoc při úrazu (modelové situace)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Práce s drobným materiálem	Průřezová témata
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	volba vhodného materiálu vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, karton, papír, textil, drát, fólie aj.)	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	organizace práce dodržování zásad bezpečnosti práce a osobní hygieny první pomoc při možném úraze, předcházení úrazům naše pracovní plocha	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Pěstitelské práce	Průřezová témata
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je	pěstitelské činnosti ve školní zahradě nebo ve třídě s ohledem na věk a schopnosti žáků pěstování rostlin ze semen v místnosti, základní podmínky pro jejich existenci jednoduché pokusy a pozorování jednotlivých fází pokusu s důrazem na samostatnost pěstitele pozorování rozmnožování rostlin a jeho záznam s využitím digitálních technologií	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	řízkování	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	zásady hygieny a bezpečnosti práce první pomoc rostliny jako drogy, rostliny jedovaté a způsobující alergické reakce	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 5. ročník
Výstupy Žák:	Učivo Příprava pokrmů	Průřezová témata
připraví samostatně jednoduchý pokrm	slavnostní menu pro ostatní spolužáky, malá oslava příprava pohoštění ze studené kuchyně zdobení perníčků	<u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> osobnostní rozvoj, kreativita
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování společenské chování doma i v restauraci podporující kultivovanost stolování	
udržuje pořádek a čistotu ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	základy hygieny a bezpečnosti práce poskytnutí první pomoci i při úrazu v kuchyni	

Vzdělávací oblast: Práce s technickými materiály	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	práce s různými materiály dle možností, vhodný výběr náradí a nástrojů pro ruční opracování	<u>Environmentální výchova</u> ochrana životního prostředí podle užívaných materiálů, ekologie, odpady

Vzdělávací oblast: Provoz a údržba domácnosti	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu	údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace	<u>Environmentální výchova</u> problémy životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí

Vzdělávací oblast: Příprava pokrmů	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 6. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, hygiena provozu	
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> komunikace a spolupráce

Vzdělávací oblast: Práce s technickými materiály	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	práce s různými materiály dle možností, vhodný výběr nářadí a nástrojů pro ruční opracování	
organizuje a plánuje svou pracovní činnost	zorganizuje si práci, dodržuje technologický postup	

Vzdělávací oblast: Provoz a údržba domácnosti	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	

Vzdělávací oblast: Příprava pokrmů	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 7. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> komunikace a spolupráce
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> spolupráce a komunikace

Vzdělávací oblast: Práce s technickými materiály	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 8. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	dodržování pracovních postupů, uvědomění si možnosti úrazu při práci s nástroji, seznámí se s poskytnutím první pomoci	<u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> ochrana člověka

Vzdělávací oblast: Svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 8. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností	
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce	

Vzdělávací oblast: Provoz a údržba domácnosti	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 8. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	bezpečnost při práci s elektrickými spotřebiči; 1. pomoc (popáleniny, opaření, řezné rány, elektrický proud)	

Vzdělávací oblast: Příprava pokrmů	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> komunikace a spolupráce
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	bezpečnost při práci v kuchyni	

Vzdělávací oblast: Práce s technickými materiály	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 9. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy, technické informace a návody	

Vzdělávací oblast: Svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 9. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání	využije veškeré dostupné informace a poradenské služby jako základnu pro volbu vhodného povolání s přihlédnutím ke svému tělesnému a zdravotnímu stavu, svým osobním zájmům a cílům, s přihlédnutím ke svým osobnostním vlastnostem, sebehodnocení a sebepoznávání	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	dokáže prezentovat ostatním žákům povolání, které si vybral/a	

Vzdělávací oblast: Provoz a údržba domácnosti	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 9. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	potraviny: výběr, skladování, jídelníček rozpočet – příjmy, výdaje	

Vzdělávací oblast: Příprava pokrmů	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 9. ročník
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> komunikace a spolupráce

5.9.2 Technická praktika (volitelný)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět rozvíjí dovednosti a návyky potřebné v běžném životě. Žáci přicházejí do kontaktu s technickými materiály, nástroji a různými druhy činností. Předmět rozvíjí motorické schopnosti a dovednosti, pomáhá usměrňovat jejich orientaci pro budoucí profesi, uplatnění v životě a ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k uvědomělé práci s technikou, materiály a nástroji
- vede žáky k praktickému osvojování práce podle návodů, předkládá příklady pro pochopení pracovních postupů podle postupných kroků
- přibližuje žákům výhodnost pořizování náčrtů a postupů pro danou činnost

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby si prakticky ověřovali postupy řešení problémů
- dává prostor k hledání vlastních způsobů řešení zadaných prací
- otevírá prostor k rozhodování o budoucí profesní orientaci a seznamuje žáky s možnostmi v oblasti volby budoucího studia nebo profesní orientace

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel

- vede k účinné komunikaci při práci s možností vzájemných konzultací a rad
- předkládá dostatek podnětů pro vlastní prezentace žáků
- umožňuje žákům konzultace pojmů souvisejících s volbou povolání

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje vhodně spolupráci ve dvojicích či malých skupinkách
- vede žáky k uvědomění si potřeby spolupráce a ohleduplnosti na pracovišti

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel

- nabízí prostor pro pochopení různých činností člověka a vybízí ke spoluzodpovědnosti za ochranu životního prostředí
- umožňuje tvořivý přístup žáků k plnění zadaných témat

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správnému a bezpečnému používání nástrojů, materiálů a přístrojů
- motivuje ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- vysvětluje bezpečnostní rizika při různých druzích práce a možnosti minimalizace rizik
- vytváří prostor pro rozvoj myšlenek o rozhodování o budoucím povolání

Strategie vedoucí k rozvoji digitálních kompetencí

Učitel

- motivuje žáky k využívání digitálních technologií k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci, komunikaci, práci v týmu, k možnosti výběru povolání a profese
- seznamuje žáky s možnostmi tvorby svých projektů, prezentací a úkolů pomocí digitálních technologií.

Jednotlivá průřezová témata mohou být zařazena aktuálně v osnovách ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Technická praktika (volitelný)	Období: 8. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
provádí jednoduché práce s vhodným výběrem materiálu, nástroje a nářadí	práce s materiálem dle možností, vhodně se volí nástroje a nářadí pro jeho opracování	<u>Environmentální výchova</u> ochrana životního prostředí podle užívaných materiálů, ekologie a likvidace odpadu
organizuje a plánuje svou pracovní činnost	dodržuje postup práce a snaží se práci si zorganizovat	
dodržuje všeobecné zásady BOZP při práci a poskytne první pomoc při úrazu	uvědomuje si možnost úrazu při práci s nástroji, nářadím a materiály a je obeznámen s poskytováním první pomoci	<u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> <u>Ochrana člověka</u>
Podle technických možností provede zadanou laboratorní práci	laboratorní práce z oblasti přírodovědy (techniky) dle možností	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Technická praktika (volitelný)	Období: 9. ročník
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
provádí jednoduché práce s vhodným výběrem materiálu, nástroje a nářadí, práci si dokáže zorganizovat	práce s materiálem dle možností, vhodně se volí nástroje a nářadí pro jeho opracování	<u>Environmentální výchova</u> ochrana životního prostředí podle užívaných materiálů, ekologie a likvidace odpadu
informuje se o pracovních činnostech vybraných profesí	seznámí se s prezentacemi některých profesí podle nabídky učilišť (škol)	
dodržuje všeobecné zásady BOZP při práci a poskytne první pomoc při úrazu	uvědomuje si možnost úrazu při práci s nástroji, nářadím a materiály a je obeznámen s poskytováním první pomoci	<u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> ochrana člověka
používá technickou dokumentaci a návody, volba práce podle vlastní iniciativy	používání technických návodů, náčrtů, výkresů a informací	
Podle technických možností provede zadanou laboratorní práci	laboratorní práce z oblasti přírodovědy (techniky) dle možností	

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Hodnocení žáka ve škole

Pravidla hodnocení

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků vycházejí ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a z vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a jsou nedílnou součástí Školního řádu.

Zásady a cíle vzdělání

(§ 2 zákona)

(1) Vzdělání je založeno na zásadách

- a) rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana,
- b) zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce,
- c) vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělání,
- d) bezplatného základního a středního vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí,
- e) svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání,
- f) zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod,
- g) hodnocení výsledků vzdělání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy,
- h) možnosti každého vzdělávat se po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělání.

- (2) Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména
- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
  - b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,
  - c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
  - d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
  - e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
  - f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
  - g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.
- (3) Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou.

Cíle základního vzdělání

(§ 44 zákona 561/2004 Sb.)

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své životní dráze a svém profesním uplatnění.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

(§ 51 zákona 561/2004 Sb.)

- (1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- (2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- (3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- (4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

6.2 Pravidla pro hodnocení žáků

Ne pro školu, ale pro život se učíme!

Obecné zásady na naší škole

Tato informační část o hodnocení žáků byla zpracována na základě dlouholetých zkušeností pedagogů a stanovených pravidel naší školy. Se zavedením nových hodnotících metod, kterým jsou pedagogové našeho sboru přístupní, je možné, že tato zpráva bude časem ještě aktualizována.

S platným klasifikačním řádem školy jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci školy i školská rada. Pedagogové i členové školské rady obdrželi jeho kopie. Seznámeni s ním jsou také žáci v úvodních třídnických hodinách každého školního roku. Dle individuálního přání a zájmu zákonných zástupců žáka je k dispozici i pro ně - na třídních schůzkách, případně na webových stránkách školy.

Do klasifikace se promítá hodnocení mnoha aspektů: úroveň získaných vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, tvořivost a úroveň komunikace, samostatná příprava žáka a plnění školních povinností.

Podrobně zpracovaná Pravidla pro hodnocení žáků jsou součástí kapitoly 6 ŠVP Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Mnohaletá diskuse s učiteli i zákonnými zástupci o způsobu hodnocení žáků zatím ukazuje, že většina respondentů upřednostňuje klasickou klasifikaci vyjádřenou kvantitativně hodnotícím stupněm (známkou).

Nově zaváděné vyučovací metody podněcují i k hledání nových způsobů hodnocení.

Při hodnocení skupinové práce, projektového či jiného činnostního učení, kde nemůžeme sledovat jen hodnocení finálního výstupu žáka, nevylučujeme slovní hodnocení či další způsoby hodnocení, např. razítka, body, kreativní modely (korálky).

Slovní hodnocení doplňuje klasickou kvantitativní klasifikaci, což žákům upřesní náhled na dosažený stupeň probíraného učiva.

Významnou součástí celého systému je kritické sebehodnocení, které provádí sám žák jako okamžitou zpětnou vazbu, která ho má vnitřně motivovat k dalšímu vzdělávání. Osobitým přístupem žáka při hodnocení školní i mimoškolní aktivity, nejenom při písemných a kontrolních pracích, splňujeme také začlenění klíčových kompetencí a průřezových témat v ŠVP.

Při hodnocení vycházíme z individuálních schopností každého žáka. Žáci se liší nejenom svými inteligenčními schopnostmi, ale také osobitými styly učení. Snažíme se zajistit, aby tomuto stylu odpovídaly některé činnosti (např. kopírované texty, texty s doplněním, texty s chybou) a poté i specifické hodnocení.

Širokou škálu hodnotících prostředků využíváme také u žáků s přiznanými PO a zpracovaným PLPP či IPV.

Hodnocením žáků na naší škole chceme docílit vnitřní motivace k efektivnímu učení.

Přednost dáváme pozitivnímu vyjadřování. Každé hodnocení, které provádí učitelé, by mělo být srozumitelné, jasné, podložené známkami za celé klasifikační období (jsme proti závěrečnému lednovému a červnovému vypětí žáků).

Žák má právo na sdělení (na omluvu), že není připraven, je mu také dána akceptovatelná doba na zvládnutí učiva po nemoci (nepřítomnosti ve škole). Klademe důraz na přiměřenou náročnost, která koresponduje s osnovami vyučovaného předmětu, a pedagogický takt. O průběhu klasifikace či jiného hodnocení žáka se zákonný zástupce, žák, učitel dozvídá ze žákovských knížek, které mají žáci naší školy od 3. tříd, v 1. – 2. třídě používáme notýsků. Součástí žákovské knížky jsou také tabulky pro hodnocení klasifikace za 1. a 3. čtvrtletí daného školního roku.

Notýsky i žákovské knížky nebudou na konci školního roku od žáků vybírány a archivovány, ale budou žákům ponechány. Takto rozhodla pedagogická rada na základě Instrukce MŠMT ČR č. 18 200/86-49, Příloha 1 – typový rejstřík pro skartaci tiskopisů, jež ruší ustanovení o archivaci žákovských knížek.

Hodnocení žáků 1. - 3. ročníku

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, žák získá informace o tom, jak dané učivo zvládá. Hodnocení se vztahuje k dosahování očekávaných výstupů ve vyučovacích předmětech.

Součástí hodnocení je i sebehodnocení dětí, učitel se posoudit svoji práci.

Hodnocení žáků v 1. ročníku po celé 1. čtvrtletí je motivací, prvňáčci dostávají razítka, hvězdičky, motivační jedničky. Od 2. čtvrtletí hodnotíme pomocí klasifikace. Ve 2. a 3. ročníku pokračujeme ve známkování pěti klasifikačními stupni. Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování. Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Znamky zapisujeme do deníčků v 1. a 2. ročníku, ve 3. ročníku do žákovských knížek. Při hodnocení prospěchu a chování se řídíme těmito zásadami:

- být otevřený k dětem i zákonným zástupcům, stanovit jasná kritéria pro hodnocení v jednotlivých předmětech
- nerozdělovat žáky na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné
- hodnotit individuální pokrok bez srovnání s ostatními

Hodnocení žáků 4. - 9. ročníku

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, cvičení, testy, diktáty, slohové práce
- ústní zkoušení, mluvený projev
- zpracování prací, referátů, projektů k jednotlivému tématu
- laboratorní práce, výroba pomůcek a jednoduchých věcí
- úprava sešitů, domácí úkoly
- skupinové práce
- dílčí projektové práce ve třídách
- celoškolské projektové aktivity
- vědomostní a dovednostní testy pro žáky 4. - 9. tříd
- absolventské práce – 9. ročník

Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů, které vychází z osobních předpokladů každého žáka a individuálního přístupu od vyučujícího
- schopnost řešit problémové situace a ponaučit se z chyb
- úroveň komunikačních dovedností
- stupeň tolerance a úroveň aktivní diskuse se spolužáky, učiteli
- schopnost změn ve svém vlastním chování a postojích

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

- Prospěch žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni: 1 - výborný, 2 - chvalitebný, 3 - dobrý, 4 - dostatečný, 5 - nedostatečný.
- Výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
- Hodnocení probíhá průběžně v celém školním roce.
- Jestliže dochází ke značnému zhoršení prospěchu či chování, jsou rodiče informováni kromě třídních schůzek také prostřednictvím žákovských knížek, nebo jsou pozváni do školy k ústnímu jednání.
- Klasifikuje se dostatečně probrané a procvičené učivo.
- Žákům jsou vždy předem ohlášeny termíny všech písemných prací. Další testy či diktáty v tento den jsou konzultovány s žáky, více čtvrtletních či pololetních prověrek v jednom dnu je nepřipustné.
- Kontrolní slohové práce, vstupní práce z Čj a M, pololetní práce a závěrečné práce z Čj a čtvrtletní práce z M se archivují jeden rok.

Sebehodnocení žáka

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. třídy, kdy je učitelé vhodným způsobem motivují k této zodpovědné aktivitě. Na 1. stupni může být sebehodnocení dítěte součástí týmové práce, kdy žáci hodnotí práci jiné skupiny nebo své zapojení ve skupině. Využívají se k tomu různé značky, prsty, potlesk nebo také vyplnění samostatného pracovního listu, který se stává zpětnou informativní vazbou jak pro žáky samotné, tak pro učitele či rodiče. Tyto listy mohou být součástí žákovského portfolia.

Ověřování klíčových kompetencí

Na 1. i 2. stupni k ověřování klíčových kompetencí jsou využívány žákovské dotazníky (sestavené školou, případně z nabídky některých firem – např. SCIO apod.).

Hodnocení žáků ve školních zájmových útvarech

Žáci naší základní školy si mohou vybírat z pestré nabídky zájmových útvarů. Většinu z nich vedou učitelé našeho pedagogického sboru. Nabídky zájmových kroužků pro žáky vychází z moderního vybavení naší školy: nová učebna hudební výchovy, zrekonstruovaná tělocvična, aula, blízká sportovní hala a hřiště, nová počítačová a jazyková učebna. Přihlášení do těchto zájmových útvarů je nepovinné, vychází z osobního zájmu dítěte. Škola tak reaguje na potřeby žáků nadaných, ale i žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními (např. doučování, nabídka dalších cvičení, dyslektické individuální kroužky).

Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada. Využívá se tří stupňů hodnocení:

1 - velmi dobré, 2 - uspokojivé, 3 - neuspokojivé.

Hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Řídí se zákonem č. 82/2015 Sb., jež novelizuje zákon č. 561/2004 Sb. Na tomto základě byla vydána Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami) a žáků nadaných.

Při hodnocení a klasifikaci žáků s SVP a žáků nadaných či mimořádně nadaných vychází učitel z doporučení a závěrů ŠPZ a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, vzhledem k dosažení osobního maxima, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci s přiznanými PO na základě doporučení ŠPZ jsou vzděláváni i hodnoceni na základě PLLL či IVP.

Na žádost zákonných zástupců žáka a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

6.3 Hodnocení výsledků vzdělávání

Je v souladu se:

- a) zákonem 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších úprav;
- b) zákonem 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnicích, ve znění pozdějších úprav;
- c) vyhláškou 48/2005 Sb. o základním vzdělání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky (novela - vyhláška č. 256/2012 Sb.);
- d) Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, jež jsou nedílnou součástí Školního řádu.

6.3.1 Klasifikace předmětů s převahou teoretického zaměření – jazykové, společenskovední, přírodovědné a matematika

Hodnotí se:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků;
- kvalita a rozsah znalostí a dovedností;
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky;
- schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti;
- kvalita myšlení;
- aktivita, reprezentace školy;
- přesnost a výstižnost projevu;
- kvalita výsledků;
- osvojení metod samostatného studia.

Stupeň 1 (výborný):

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky. Myslí logicky správně. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s minimálními nedostatky.

Stupeň 2 (chvalitebný):

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně či podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky, myslí správně, ústní a písemný projev mívá menší nedostatky. Kvalita výsledků je bez podstatným nedostatků. Grafický projev je estetický.

Stupeň 3 (dobrý):

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených poznatků nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování poznatků se dopouští chyb. Myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky, ty se projevují i v kvalitě výsledků. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen studovat dle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný):

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti poznatků vážné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování poznatků se vyskytují závažné chyby, taktéž v logice myšlení. Při využívání poznatků je nesamostatný. Písemný i ústní projev mají vážné nedostatky, s pomocí učitele je však žák schopen chyby opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný):

V osvojených poznatcích chybí ucelenost, jsou v nich závažné a značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Své vědomosti nedovede uplatnit ani s pomocí učitele. Myšlení je nesamostatné, vyskytují se časté logické nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.3.2 Klasifikace předmětů s převahou praktického zaměření – pracovní činnosti, praktika, základy techniky, domácí nauky.....

Hodnotí se:

- vztah k práci, k praktickým činnostem;
- osvojení praktických dovedností a návyků;
- využití získaných teoretických vědomostí;
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa;
- kvalita výsledků, organizace vlastní práce;
- dodržování předpisů o bezpečnosti, hospodárnost v práci;
- obsluha a údržba zařízení a pomůcek.

Stupeň 1 (výborný):

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky. Praktické činnosti vykonává pohotově, bezpečně ovládá postupy a způsoby práce. Dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažných nedostatků. Účelně se organizuje vlastní práci, uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti. Vzorně obsluhuje svěřené zařízení či vybavení, aktivně překonává překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný):

Žák projevuje kladný vztah k práci. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti. V hospodárnosti se dopouští malých chyb, překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý):

Žák projevuje vztah k práci a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky. V praktických činnostech se dopouští chyb, potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky, vlastní práci organizuje méně účelně. Dodržuje předpisy o bezpečnosti. Na podněty učitele projevuje hospodárnost, překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný):

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci. Získané teoretické poznatky dovede využít jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech se dopouští větších chyb, při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat jen s pomocí, méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti. Porušuje zásady hospodárnosti, v obsluze se dopouští nedostatků, překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný):

Žák neprojevuje zájem o práci. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky, v praktických činnostech má podstatné nedostatky, nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné a nepřesné. Práci si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek, neovládá předpisy o bezpečnosti. Chová se nehospodárně, v obsluze se dopouští závažných přestupků, neumí řešit překážky v práci ani s pomocí učitele.

6.3.3 Klasifikace předmětů s převahou výchovného zaměření – výtvarná, hudební, tělesná, sportovní výchova...

Hodnotí se:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti;
- osvojení potřebných vědomostí a jejich aplikace;
- poznání zákonitostí a jejich uplatňování;
- kvalita projevu;
- vztah k činnostem, zájem o ně;
- estetické vnímání, přístup k estetice;
- všeobecná tělesná zdatnost, péče o vlastní zdraví;
- reprezentace školy.

Stupeň 1 (výborný):

Žák je aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své předpoklady, úspěšně je rozvíjí. Projev je esteticky působivý, originální, přesný. Osvojené vědomosti aplikuje tvořivě, má aktivní zájem o umění a estetiku vůbec, úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný):

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný. Osobní předpoklady úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, má aktivní zájem o umění a estetiku, v požadované míře rozvíjí i tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý):

Žák je v činnostech méně aktivní, nevyužívá dostatečně své schopnosti. Jeho projev je málo působivý a dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti mají četné mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečně aktivní zájem, nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus ani tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný):

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé, úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus ani tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný):

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý, projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci, nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.3.4 Slovní hodnocení

Hlavní zásady

- a) lze používat ve všech ročnících a ve všech předmětech (viz bod 3.1. tohoto řádu)
- b) škola je povinna převést slovní hodnocení do klasifikace či naopak v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem – a to na základě žádosti této školy nebo žádosti zákonného zástupce
- c) škola hodnotící slovně převede toto hodnocení do klasifikace i pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání
- d) u žáka s přiznanými PO rozhodne o použití slovního hodnocení ředitel školy
  - podmínkou je písemná žádost zákonného zástupce
- e) pro slovní hodnocení se využije zvláštního tiskopisu vysvědčení

Slovní hodnocení zahrnuje:

- úroveň vzdělání žáka ve vztahu k očekávaným výstupům s ohledem na věk žáka;
- vzdělávací a osobnostní předpoklady;
- posouzení výsledků žáka a jejich vývoj;
- ohodnocení píle žáka;
- přístup ke vzdělávání;
- okolnosti mající vliv na jeho výkon;
- chování žáka;
- naznačení dalšího rozvoje žáka;
- zdůvodnění hodnocení;
- doporučení, jak předcházet neúspěchům a jak je překonávat.

Dále se lze zaměřit i na hodnocení dalších jevů, např. intelektu, fantazie, vyjadřovacích schopností, paměti, pozornosti, citů, temperamentu, povahových vlastností, volných vlastností, smyslu pro pořádek, sebehodnocení, nebojácnosti atd.

Při slovním hodnocení lze použít pojmy používané při klasifikaci (výborný, chvalitebný...). Slovní spojení a větné formulace pro slovní hodnocení nejsou závazně stanovené.

6.3.5 Celkové hodnocení na vysvědčení

a) prospěl(a) s vyznamenáním

- žák je nejméně v polovině povinných předmětů daného ročníku slovně hodnocen způsobem odpovídajícím klasifikaci „výborný“, v ostatních pak způsobem odpovídajícím klasifikaci „chvalitebný“

- žák je v chování slovně hodnocen způsobem odpovídajícím klasifikaci „velmi dobré“

b) prospěl(a)

- žák je ve všech povinných předmětech hodnocen způsobem odpovídajícím nejhůře klasifikaci „dostatečný“

c) neprospěl(a)

- žák je v některém z povinných předmětů hodnocen způsobem odpovídajícím klasifikaci „nedostatečný“

Vzhledem k tomu, že slovní spojení a větné formulace nejsou závazně stanovené, rozhodne o celkovém prospěchu (po případné konzultaci s ředitelem školy) třídní učitel.

6.3.6 Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou hodnoceni na základě PLPP či IVP. Tyto dokumenty jsou písemné, závazné a na jejich zpracování se podílejí všichni učitelé a další pedagogičtí pracovníci, kteří hodnotí žáka s PO.

Tito učitelé a pedagogičtí pracovníci jsou povinni poskytnout žákovi s PO takové postupy (formy a metody), jež jsou uvedeny v PLPP či jsou součástí doporučení ŠPZ a rozpracovány v IVP.

Další informace lze nalézt kapitole 3 Charakteristika ŠVP (3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 3.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných).

6.3.7 Vzdělávání cizinců

a) osoby, které nejsou státními občany ČR a pobývají oprávněně na území ČR, mají přístup ke vzdělávání za stejných podmínek jako občané ČR

b) zákonní zástupci takového žaka při jeho přihlášení do školy předkládají oprávněnost svého pobytu na území ČR, a to nejpozději v den jeho nástupu do školy

c) pro osoby se státní příslušností jiného státu Evropské unie se ustanovení b) nepoužije

d) KÚ ve spolupráci se zřizovatelem zajistí:

- bezplatnou přípravu těchto žáků zaměřenou k jejich začlenění do základního vzdělávání zahrnující přizpůsobenou výuku českého jazyka (MŠMT – prováděcím předpisem)

- dle možnosti podporu výuky mateřského jazyka žáka

- přípravu pedagogických pracovníků, kteří tohoto žáka učí

7 Závěr

Náš školní vzdělávací program je dokumentem živým a neustále se vyvíjejícím. Všichni pedagogičtí pracovníci školy se podílejí na jeho zavádění, doplňování a jeho plnění v praxi. Změny ve ŠVP jsou schvalovány pedagogickou radou a je s nimi seznámena i školská rada.